

Na gelu'lg agnutmaqan ta'n Sa'n ewi'g'g'p Gegnugwataqan ugjit ula wi'gatign

Ula na gelu'lg agnutmaqan ta'n Sa'n gis wi'gig'p ugjit Nujiugs'tawi'wet ta'n teluisit Westaulg. Ewi'gig'p ugtejg ula wi'gatign, “Ula gelu'lg agnutmaqan ewi'gas'g glaman mimajuinu ta'n nutg gisna egitg gisi gtlams'tuatal Westaulgl ta'n Gjinisgam Gisiteget uggwisl. Na tujiw guguntew iapjiwewei mimajuqaqan wa'so'q.”

Gatu wen ta na Nujiugs'tawi'wet ta'n telui'tut “Westaulg”? Sa'n telimugsi'gw, Westaulg telui'tut na Gjiglusuaqan ta'n apji mimajit. Na negm gisitoqop ms't goqwei aq gisa'latl ms't wen mimajilin. Mimajuinualsip aq siawqatg ula ugs'tqamug ta'sipunqeg. Sa'n Sapatis wesgumatl Westaulgl, “Ula na Gjinisgam ugjiijgluewji'jml ta'n ejigla'toqol mimajuinu'g ugtlue'utiwal.” Pilip ta'n tujiw weltesguateg Westaulgl telimatl Natanielal, “Negm na newgte'jilitl ta'n Mowis aq iganigjitegewinu'g wesguma'tipnn.” Nataniel teluet, “Negm na Gjinisgam Gisiteget uggwisl na Lesui'paq ugtelege'witemual.”

Na tujiw Sa'n telimugsi'gw na mesgi'gl lugowaqann aq paqalaiwaqann ta'n Westaulg elugwatg'pnn. Na tel musga'tugsi'gw 'gjitmei na Nujiugs'tawi'wet ta'n Gjinisgaml petgimtl.

Tleiawit na 'Nnu'g ta'n teluisultijig Lesui'paq.
Wo'gumaq na Jutaewaq.

Ula wi'gatignigtug ewi'gas'g ta'n Se'sus na Westaulg teluep aq gis tla'teget mimajuinuigtug. Gisi gji'tutoqsp negm ta'n wenij pas'g jigs'tmn gisna egitmn ula wi'gatign.

Etna na Samaliaewi'sgwal ta'n Westaulg ignmuatl samqwan ta'n mimajulugutal. Elt na e'pit ta'n wesua'lut etl sespo'teget. Elt ewi'gas'g ugjit Westaulg witapal Lasalas. Nepg'pnaq gatu Westaulg minua'lapnn. Elg na unagapeml Tuma ta'n megt'g na Westaulg apaji minunsit.

Me' pugwelg agnutg Sa'n ugjit Se'susal na Westaulgl je mu ala igtigig. Wesgutg ta'n Gjinisgam pualatl tla'tegen. Agnutmugsi'gw na Westaulg na newgte'jit ta'n gis la'lultesnu wa'so'q aq teliaq telimugsi'gw aq gis sespete'lmatesnu. Iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q gisi ignmugsitesnu.

Sa'n telimugsi'gw pugwelgig mimajuinu'g poqji gtlams'tua'titl Westaulgl na Nujiugs'tawi'wet aq pem majulgwala'titl gatu alt getana'titl. Ewi'gas'g ta'n goqwe'l gis tliaq ta'n tujiw Westaulg aq unaqapemg mawatalultijig Siawa'tingewei Wela'gewe'l, ta'n getu ajipjuluaji, ta'n goqwe'l telimaji, aq ta'n a'sutmessewaji gesgmnaq wessua'lut.

Sa'n ewi'giget ta'n ilsumut aq gujjiewto'tg aq utqatalut. Gatu jiniw minunsit aq unaqapemg maw e'prijig nemia'titl.

Sa'n telimugsi'gw na wej wi'giget ula wi'gatign glaman gisi gtlams'tasulti'gw Se'susewig tug aq gisi ugs'tawiatesnu.

Gatu tal tliaqt'tew? Westaulg asita'puguet ta'n tujiw telimatl Nigotimasal, Sa'n 3.16:

“Gjinisgam na tetuji gsalaji mimajuinu'g, petgimapnn newgtunatl uggwisl nplin ugjit ugtlue'utiwal glaman ms't wen getlams'tuatl ma mn'tua'gig liegw gatu awna iapjiwewei mimajuaqan guguntew wa'so'q.”

Ta'n goqwei ewi'gas'g ula wi'gatignigtug

Westaulg ta'n telui'tut na Gjiglusuaqan (1.1-18)

Sa'n Sapatis ta'n etl pestung (1.19-34)

Westaulg megnapni newgtisgegsiliji je ta'pu unagapemg (1.35-51)

Na lluigneg te's'gl paqalaiwaqan ta'n Westaulg elugwatgl (2.1-12.50)

Ugtejgewe'l na'gwegl Westaulg siawqatg awiw Selusalemg. Wesua'lut, ilsumut, aq ne'po'tg (13.1-19.42)

Westaulg ta'n tel minunsit (20.1-10)

Westaulg ap musgalsit ta'n unaqapemg eimu'tijig (20.11-25)

Westaulg ta'n telui'tut na Glusuaqan

[Westaulg elg telui'tut na Waseteg muta pas'g negm gisa'lataq mimajuinu'g gisi ns'tmi'tij teliaqewei ugjit Gjinisgam.]

¹ Gesgmnaq ugs'tqamu gisita's'gt nugweg, negm ta'n telui'tut na Gjiglusuaqan gis eig'p, na Westaulg. Toqqwatg'pnig Gjinisgaml aq negm Gjinisgamewit. Na. ² Mujga mawi amgwesewieig, Westaulg ta'n telui'tut na Gjiglusuaqan, toqqwatg'pnig Gjinisgaml. ³ Gisitoqop 'ms't goqwei negm. Mo na goqwei gisita's'gtnuisoq mo negm gisitugs'pn. ⁴ Etna na

negm ta'n telui'tut na Gjiglusuaqan, gisa'toqop 'ms't goqwei mimajigtn aq gisi ignmuataq mimajuinu'g iapjiwewei mimajuaqan. Negmow ta'n gisi msnmi'tij ula iapjiwewei mimajuaqan guguntaq Gjinisgam Ugtwasetegm ilgwengutaq pa na wije i aq waseteg oqonitpa'qigtug. ⁵ Ula Waseteg siaw elaseg oqonitpa'qigtug aq na oqonitpa'q ma gisi nqa'suatug gatu gis siaw wasetetew. ⁶ Na ta'n tujiw tetaputesg iga'q, Gjinisgam petgimapnn ugtagnutmewinuml na ji'nm teluisit Sa'n. ⁷ Pegising ugjit tliman mimajuinu'g ugjit na waseteg, glaman 'ms't wen nuttaq na agnutmaqan aq 'gtlams'ttaq. ⁸ Mu na negm na ula waseteg, negm pas'g pegising tliman mimajuinu'g ugjit na waseteg. ⁹ Westaulg na ula teliaqewei waseteg ta'n wejiaq wa'so'q aq elaseg mimajuinu'g ula ugs'tqamug. Ilgwenaji mimajuinu'g glaman weji gji'tutaq teliaqewei ugjit Gjinisgam.

¹⁰ We'gaw negm ta'n telui'tut na Gjiglusuaqan gisitoqop ugs'tqamu, na ugs'tqamugewaqaq mo na nenua'ti'gw ta'n tujiw pegisinniteg. ¹¹ Je tlia ugmaqamigemg elieteg aq ugtmimajuinumg, na Lesui'paq, mo menuege'tigupnn. ¹² Gatu na ta'n wenig menuege'titl aq getlams'tua'titl ignmuaji ugjit Gjinisgam un'janin. ¹³ Ta'nig getlams'tasulti'tij minui ugs'tqamultijig, mu 'st'ge' ginu ta'n teli ugs'tqamulti'gw gn'gi'guinaq. Ta'n tel minui ugs'tqamultijig mo ji'nmul ta'n ujjult'pn gatu Gjinisgam negm ujjl. Gjinisgam gisa'laji un'janin. ¹⁴ Etna na negm ta'n telui'tut na Gjiglusuaqan mimajuinualsip aq eig'p ula

ugs'tqamu ta'n wigulti'gw ta'sipunqeg. Apjiw uleiugsi'gw aq teliaqewei telimugsi'gw ugjit Nisgaml. Ta'sieg nemitueg'p uggepmite'lgaqanm aq ta'n paqtateg. Ula gepmitelgaqanm mesng'p muta pas'g negm na Wegwisit Nisgam newgte'jilitl un'jann.

¹⁵ Na Sa'n na wesgumatl. Gesigawwet, “Etna na ula negm ta'n wesgumg'p ta'n tujiw telueianeg, ‘Ugtejg ni'neg 'pgisintew ji'nm. Me' espe'g aq ni'n muta igan i'g'p gesgmnaq ni'n ugs'tqamuiwaneg. Aq nige' neialsit. Se'sus na.’ ” Na teluet Sa'n ugjit Se'sus. ¹⁶ Na 'ms't welapetmu'g ta'n pugwelgl go-qwe'l ignmugsi'gw gelu'lg' aq tetuji pugwelgt'tal muta maw muni gsalugsi'gw Se'sus. Ma gis maw gitmun aq ma gaqianugl. ¹⁷ Gjinisgam ignmugsi'gup mimajuinu'g na 'tplutaqan wet sapu tl lugwet Mowiso'q aq amujpa gaq jigs'tmugul gisna ugtap'titesnu. Gatu ignmugsi'gw ugt'gsaltuaqanm aq apigsigtugsi'gw wet sapu tl lugwet Se'sugulial aq gegina'mugsi'gw teliaqewei. ¹⁸ Menaq wen nemiagul Nisgaml gatu newgte'jilitl un'jann na uggwisl nemitl. Negm Nisgamewit aq e'taqatijig ujil aq telimugsi'gup ugjit negm.

*Sa'n Nutsign'tuet ugtagnutmaqanm
(Matiw 3.1-12; Malg 1.1-8; Lu'g 3.1-18)*

¹⁹ Na tujiw na Lesui'paq iganpugultijig ta'nig eimu'tijig Selusalemg elgima'tiji patlia'sg aq alt ta'nig apoqonmua'tiji 'gjia'sutuo'guomg na Sa'neg, ugjit pipanimanew, “Wenin ta gi'l? Tali ugsu-alsin Nujiugs'tawi'wetewin, ta'n Gjinisgam petgimatal ugjit ilgwenan ugmimajuinumg?” ²⁰ Sa'n na megt'g aq angam tlimaji, “Moqwa', mu na ni'n

Nujiugs'tawi'wetewiw.” ²¹ Pipanima'titl, “Gatu gi'l wenin? Gi'l ta iganigjitegewinu Ilaija?”

Asitemaji, “Moqwa' mu na ni'n.”

Pipanima'titl, “Gi'l ta iganigjitegewinu ta'n Mowiso'q wesgutg'p?”

Asitemaji, “Moqwa'.”

²² Telima'titl, “Tlimieg ta'n wenin. Amujpa na apaja'tueg glusuaqan ugjit ta'n wenig pet-gimugsieg'pnig. Gatu gi'l taltelsin?”

²³ Sa'n na teli asitemaji,
 “Teli ugsualsi ni'n
 na ta'n wen gesigawewistog
 paqtaqamigtug.
 'Gjisaqamaw wejgu'et.
 'Ms't ta'n te'sioq gisgajo'ltigw!'
 Etna na ula ta'n iganigjitegewinuo'q
 Aiseiao'q teluepnaq.”

²⁴ Na tujiw negmow ta'nig elgimut'pnig Palasiaq ²⁵ pipanima'titl, “Gatu gi'l mo Nujiugs'tawi'wetewiwn gisna Ilaija gisna iganigjitegewinu ta'n Mowiso'q wesgutg'p, goqwei wet sign'tuen?” ²⁶ Sa'n asitemaji, “Samqwan e'wm ta'n tel sign'tuei. Gatu mawpugua'tioq na newgte'jit ta'n gilew mo nenuawoq. ²⁷ Nige' toqosip poqji gjijioq. Negm no'q espe'g aq ni'n. Mo tepawgtiw je we'gaw oqolomgwaqwa'sin aq apgwa'tuan umugsnapi'l.”

²⁸ Na ula 'ms't teliaqap na gutan Pettani ta'n eteg qame'g na sipu Jol'tan, ugjipenug. Sa'n etl sign'tuet na'te'l.

Gjinisgam ugjiygluewji'jml

²⁹ Na wapegeg Sa'n nemiati Se'susal wejgu'elitul negmeg aq teluet, “Ge' lapita'gw, ula na Gjinisgam ugjiigluewji'jml ta'n ejigla'toqol mimajuinu'g ugtlue'utiwal. ³⁰ Etna na ula negm wesgumg'p ta'n tujiw telueianeg, ‘Ji'nm ugji pgisintew, me' espe'g aq ni'n muta igan i'g'p gesgmnaq ni'n ugs'tqamuiwaneg.’ ³¹ Mo gejiaqap ta'n wenitew. Gatu pegisinap ugjit nut sign'tuan samqwanigtug glaman 'ms't Lesui'paq gisi gji'jiataq.” ³² Na tujiw Sa'n telimaji, “Nemi'g'p Wejuli Nisgam nisa'sit pa wije' aq ples wejiet wa'so'q aq eig Se'suseg Westaulgeg. ³³ Gesgmnaq telianugweg mu nenuaqap gatu Gjinisgam ta'n petgimip ugjit sign'tuan samqwanigtug telimip, ‘Gi'l nmiates Wejuli Nisgam nisa'sitew aq i'ttew na ji'nmul. Etna na negm ta'n sign'tuetew e'watal Wejuli Nisgaml.’ ” ³⁴ Sa'n siaw tluet, “Ni'n nemituap tlian aq nige' telimuloq na negm na Gjinisgam uggwisl.”

Amgweseweieg na unaqapemg ta'n majulgwala'titl Se'susal

³⁵ Na wapegeg Sa'n ap eig'p na'te'l na sipug Jol'tan ugjipenug maw tapusiliji unaqapemg. ³⁶ Ta'n tujiw nemiateg Se'susal pemieli, teluet, “Ula na Gjinisgam ugjiigluewji'jml.”

³⁷ Tapusiliji unaqapemg nuta'ti'titeg teluet ula aq wije'wa'titl Se'susal. ³⁸ Se'sus gawasg'pugua'sit aq nemiaji pem majulgwali aq pipanimaji, “Goqwei puatmoq?” Teli asitema'titl, “Tami wigin, Lapai?” (Na glusuaqan Lapai telueg, “Nujigina'muet.”) ³⁹ Asitemaji, “Wije'wi aq nat nimitug.” (Na'tami ne'w ajiet gis mewlia'gweg.) Na wije'wa'titl aq nemitu'titl ta'n wigilij aq siaw

wijitgweiwa'titl esgwiaq na'gweg. ⁴⁰ Newgte'jit na ula ji'n mug teluisit Antle', Simon Pie'l wiji-gatijig. ⁴¹ Smtug Antle' gwiluatl wiji-gumatl Simon Pie'lal aq telimatl, "Gisi weltesgaqat na Nu-jiugs'tawi'wet ta'n Gjinisgam megnatl ilgwenan ugtmimajuinung." ⁴² Na tujiw pegisulatl Simonal Se'suseg. Se'sus angamatl aq teluet, "Gi'l na Simon, Sa'n gujj, tlitulten 'Sipas'." (Na ula wisun pa wije'i aq Pie'l, telueg, "gun'tew.")

Na Se'sus wigumaji Pilipal aq Natanielal

⁴³ Na wapg Se'sus gisita'sit lien Galaliewa'gig. Weltesguatl na Pilipal aq telimatl, "Jugu'a, wije'wi." (⁴⁴ Na Pilip tleiawit na gutan Petse'ta ta'n Antle' aq Pie'l tleiawijig.)

⁴⁵ Na tujiw Pilip gwiluatl Natanielal aq telimatl, "We'jig'tt'p na Nujiugs'tawi'wet ta'n Mowis ewi'gig'p na wi'gatign 'tplutaqanei aq na ta'nig iganigjitegewinugi'g ewi'gmi'tip. Negm na Se'sus, So'sepal ujil, Nasaletgewa'j." ⁴⁶ Nataniel na teli asita'puguet, "Nat wen etug ugjietew Nasaletg ta'n gelu'sit?"

Pilip asitematl, "Wije'wi aq naji angam." Na tujiw wije'watl Pilipal.

⁴⁷ Ta'n tujiw Se'sus nemiateg Natanielal we-jgu'elitl negmeg, na ula teluet ugjit negm, "Ula wejgu'et tetapu'et Isle'lewa'j ta'n sangewite'lmut. Getmite'tg 'ms't goqwei. Gegnu pmiet ji'nm."

⁴⁸ Nataniel na pipanimatl, "Tal gisi nenuin?"

Se'sus asitematl, "Nemu'lap ta'n tujiw eimneg pi'gmenaqsigtug gesgmnaq Pilip wigumulugweg." ⁴⁹ Nataniel asitematl,

“Nujigina'muet, gi'l na Gjinisgam uggwisl, na Isle'laq ugtelege'witemual.”

⁵⁰ Se'sus teluet, “Etugjel weji gtlams'tmn muta pas'g gis tlimul nemu'lap ta'n tujiw eimneg na pi'gmenaqsigtug? Teliac na telimul, me' 'ms'gi'gt'tew ta'n goqwei nemitun je mu ula.”

⁵¹ Na tujiw telimaji, “Telimuloq, nmittoqs'p wa'so'q pana's'g aq Gjinisgam ugtansale'witemg toqjuitaliji aq wejgu nisitaliji ni'neg ta'n mimajuinualsiap. Teliac na telimuloq.”

2

Na malie'uti gutanji'j teluisig Gena

¹ Na gis tapuguna'gweg, malie'uti wesgowa's'g gutanji'j teluisig, Gena, Galaliewa'gig aq Se'sus ug-wwitl eimlitl. ² Aq Se'sus maw unaqapemg wigu-mut'pnig na malie'uti. ³ Na ta'n tujiw moqopa'q gaq samqwolti'tij, na toqotesip Se'sus ugwwitl telimtl, “Ga'qanma'titeg na moqopa'q.”

⁴ Se'sus na teli asitematl, “Giju', me' menaq tetaputestnug ugjit mesgi'gl goqwe'l tla'tegen gatu mut sespete'tmu.”

⁵ Mali telimaji na lugowinu'g, “Tla'taqatigw ta'n Se'sus telimugsioq!” ⁶ Na na'te'l epultijig asugom te'sijig samqwano'q gun'teweie'g. Te's newgte'jit samqwano'q tel pisoqol aqataig malige'w. Wegla samqwano'q e'wmi'tij ta'n tel gis-apa'tu'titl ugpitnual mijjulti'tij aq gesispa'laji aq ta'n pas'g goqwei ta'n telteg Lesui'pewei 'tplutaqan. ⁷ Na tujiw Se'sus telimaji lugowinu'g, “Ugjupego'lug negla samqwano'q samqwan.” Na tujiw tetpepego'la'tiji. ⁸ Na toqo tujiw Se'sus

telimaji, “Nige' 'nqana'mug samqwan aq la'tug na ji'nm ta'n iganpuguit malie'waqan.” Toqo negmow ela'tua'tij. ⁹ Na iganpuguit wett'g ula samqwan ta'n gis gawasga'tas'g moqopa'qigtug. Mo geitug's ta'n ula moqopa'q wejiaq (pas'g na lugowinu'g ta'n gisi nqanigmi'tij na samqwan, na negmow geitu'tij). Na tujiw iganpuguit wigumatl na ji'nmul ta'n atel gis malie'wilitl. ¹⁰ Telimatl, “Tmg 'ms't wen gis lugoug mujgajewei moqopa'q toqo ta'n tujiw ul samqwolti'tij lugoug anawgtig moqopa'q. Gatu geggunmn gi'l mujgajewei moqopa'q glapis ugtejgewei.” ¹¹ Se'sus gaqa lugwatg amgwesewei ta'n mawi ms'gi'g 'lgowaqan na gutan Gena, Galaliewa'gig. Na na'te'l musga'toq ugml'gigno'tim aq unaqapemg getlams'tua'titl.

¹² Na malie'waqan gaqiaq, Se'sus aq uggwitl, ugjignamg, aq unaqapemg el'ta'jig Gapelniamg aq eimu'tijig na'te'l ta'suguna'q.

Se'sus eliet Gjia'sutuo'guomg

(Matiw 21.12,13; Malg 11.15-17; Lu'g 19.45,46)

¹³ Na tujiw Se'sus eliet Selusalemg muta pem gigja's'g Lesui'paq ugpestiewtimuow teluisig, “Siawa'timgewei.” ¹⁴ Na'te'l 'gjia'sutuo'guomg nemiaji ji'nmug etli ntuisgelatiji wen'jitia'mug, jijgluewji'jg, aq plesg, aq maw nut sa'se'wa'taqatijig suliewei, pemgopultijig ugpatautimuaq. ¹⁵ Se'sus na pugumaqan el'toq apapiei aq ejigltesguaji 'ms't wi'sisg 'gjia'sutuo'guomg, gitg jijgluewji'jg aq wen'jitia'mug. Aputasgate'gl ugpatautimual aq ugsulieweimual se'sa'tegl. ¹⁶ Aq telimaji ji'nmug etli ntuisga'tiliji plesg, “Tuo'lug negla. Mut nujj wiguow tli e'wmuanew 'st'ge' etli ntuisga'timg.”

17 Na tujiw unaqapemg migwite'tmi'tij ta'n sa'q tel wi'gas'g'pneg Gjinisgam ugtwi'gatign, “Ntnisgamum gesatmul giguow aq ta'n tela'taqati'tij giguaw mawi asgaiwijig. Tetuji uggwai pa wije aq sisuei.”

18 Na Se'sus ula gis tla'tegej na Lesui'paq igan-pugultijig pipanima'titl Se'susal, “Wen gi'l ign-masg iganpuguin? Goqwei mesgi'g gis tla'tegen ta'n gis musga'tuitesnen telteg ugjit gis tla'tegen na?”

19 Se'sus na teli asitemaji, “Gis gaqsuisga'tuoq ula a'sutuo'guom, nesuguna'q gisi apajitutes.”

20 Telima'titl, “Ne'wisgegipunqeg'pnn jel asugom we'gaw gaq gisitu'titeg ula a'sutuo'guom na gi'l tl'te'tmn gisi apajitutes ula a'sutuo'guomg nesuguna'q?” Aq sigti paqalaitijig.

21 Gatu na ula a'sutuo'guomg ta'n Se'sus wesgutg'p na negm wa'qi. 22 Ta'n tujiw nepliteg aq apaji minunsiteg, unaqapemg migwite'tmi'tij ula na teluelis aq getlams'tmi'tij Gjinisgam ugtwi'gatign aq Se'sus ugglusuaqanml.

Se'sus gaqi gji'tuaji mimajuinu'g ugtangita'suaqanmual

23 Na ge's eigeg Selusalemg Siawa'tingewei pestie'umg, wesgo'tmi'tip aqantie'uti, pugwelg'pnig getlams'tua'titl ta'n tujiw nemitua'titeg ta'n goqwe'l Se'susal gis tla'tegelij. 24 Gatu Se'sus mo ignmuagwi assumgun muta weli gji'jiaji 'ms't mimajuinu'g. 25 'Lpa mo puatas'gnug wen tlimgun ugjit mimajuinu'g muta gis gaqi gji'tuaji mimajuinu'g ugtangita'suaqanmual.

3

Se'sus aq Nigotimus

¹ Etna na ula ji'nm teluisit Nigotimus. Negrn newgte'jit wegla ta'n iganpugutuaji Lesui'paq na, teluisultijig Palasiaq. ² Newgtejgeg wela'gweg elietl Se'suseg aq telimatl, "Lapai, nujigina'muet, 'ms't wen geitoq Gjinisgam petgim'sg ugjit gina'muen. Mo wen gis tla'tegegw mesgi'gl 'lgowaqan ta'n gi'l gis tla'tege't'p glapis Gjinisgam i'mlij ugtinneg."

³ Se'sus asita'puguet, "Ge' jigs'tui. Ma wen gisi ilgwengun Nisgaml glapis minui ugs'tqamuij. Teliq na telimul."

⁴ Nigotimus teluet, "Tal gis minui ugs'tqamuitew mimajuinu, ta'n tujiw gisigwet? 'Lpa mo eigtnug gisi apaji pija'sin uggwitl usgupn aq apaji ugs'tqamuin."

⁵ Se'sus apaji asitematl, "Mo eimug wen gis lien Gjinisgam ugtelege'wa'gimg glapis ugs'tqamuit samqwanigtug aq Wejuli Nisgamewigtug.

⁶ Mimajuinu'g weji ugs'tqamultijig ungi'guaq. Weja'tug na'te'l mimajuaqan ula ugs'tqamugewei. Pa na wijej ta'n tujiw weji ugs'tqamultijig Wejuli Nisgamewigtug. Weja'tug na'te'l iapjiwewei mimajuaqan.

⁷ Mut paqalaw ta'n telimul, 'Ta'n te'sit wen amujpa minui ugs'tqamuit.'

⁸ Nutmn ugju'sn aq ma gis thuewn ta'n wejiaq gisna ta'n liatew. Mo geitun ugju'sn ta'n tujiw gawasg'tniatew. Pa na wijej mo geitug ta'n wen minui ugs'tqamuitew Wejuli Nisgamewigtug. Teliq ta'n telimul."

⁹ Nigotimus pipanigesit, "Tal gis tliaq na?"

¹⁰ Se'sus asitematl, “Paqalaiwin gi'l mo geitu'n ula, toqo gi'l nujigina'muen Lesui'paq. ¹¹ Geitu ta'n goqwei wesgutm aq telimul ta'n goqwei nemi-tuap gatu mo getlams'tuiwn. ¹² Ta'n tujiw telimulaneg ta'n teliaq ugs'tqamug aq mo getlams'tuiwn, tal gisi gtlams'tuites ta'n tujiw tlimulan ta'n goqwe'l wa'so'qewe'l? ¹³ 'Lpa menaq wen eliegw wa'so'q pas'g ni'n na newgte'jit ta'n Gjinisgam petgimip. Ni'n na negm wet nisa'siap wa'so'q aq ta'n mimajuinualsiap. Teliaq na telimul.”

¹⁴ Ta'n tujiw Isle'laq eimu'ti'titeg paq-taqamigtug, mo wels'tua'tigul Nisgam. Gjinisgam elgimaji 'mtesgmug aq Isle'laq paqa'lugwi'tiji. Mowiso'q gi'gamgo'nigtug wenaqa'lapnaq gisitaqane'l 'mtesgmaq aq ta'n pas'g wen angamatl gisi 'npisitew. Pa na wijei ni'n ta'n mimajuinualsiap ula ugs'tqamug amujpa na unaqa'liten. ¹⁵ Glaman 'ms't wen ta'n getlams'tuit 'msntew iapjiwewei mimajuaqan. ¹⁶ Gjinisgam na tetuji gsalaji mimajuinu'g, petgimapnn newgtunatl uggwisl nplin ugjit ugtlue'utiwal glaman ms't wen getlams'tuatl ma mn'tua'gig liegw gatu awna iapjiwewei mimajuaqan guguntew wa'so'q. ¹⁷ Gjinisgam wej petgimapnn uggwisl mimajuinuigtug ugjit ugs'tawian mimajuinu'g aq wa'so'q la'lan mo ugjit ilsuman aq ugtapulan.

¹⁸ 'Ms't wen ta'n getlams'tuit ni'n, Gjinisgam uggwisl, mu negm ilsutasigw. Gatu ta'n wen mo getlams'tuigw gis negm ilsutasit na muta mo getlams'tuigw ni'n, na Gjinisgam newgtunatl uggwisl. ¹⁹ Ni'n Se'sus, na waseteg, wa'so'q

wet nisa'siap ugs'tqamug, gatu mimajuinu'g me' gesatmi'tij oqonitpa'q je mu waseteg muta pata'taqatijig. Etna na ugjit ilsumujig na. ²⁰ Ta'n pas'g wen siaw pata'tegej masgelt'g waseteg aq ma liegw wasetegigtug muta mo puatmug ta'n tel tla'tegej musga's'gtn. ²¹ Gatu ta'n wen gigwaji tela'tegej, ta'n Nisgaml tel puatmlig aq jigs'tuatl, eliet wasetegigtug glaman na waseteg musga'tutew ta'n tel jigs'tuatl Nisgaml.

Se'sus me' espe'g aq Sa'n Nutsign'tuet

²² Na ula gis tliaq, Se'sus aq unaqapemg el'ta'jig Jutiaewa'gig. Pe' na'te'l siawqatmu'tijig ta'suguna'q aq sign'tuaji mimajuinu'g. ²³ Na Sa'n elg sign'tuet na'te'l Aenong, mo piam amasenug Selem. Etl sign'tuet na'te'l muta gaq tepiaqas samqwan. Na mimajuinu'g el'ta'jig Sa'neg aq etl sign'tuaji. (²⁴ Sa'n me' menaq laplusang pija'lam'g'p.)

²⁵ Na alt Sa'n unaqapemg poqji gi'gaja'suala'titl newgte'jilitl Lesui'pal iganpuguilitl ugjit ta'n mimajuiniu'g tl waqamo'ltitaq Nisgamewigtug. ²⁶ Na el'ta'jig Sa'neg aq telima'titl, "Nujigina'muet, migwite'lm't na ji'nm ta'n wijitweiasg'p qame'g Jol'tan, ta'n wesgumt'p? Etna na negm etl sign'tuet nige', aq 'ms't mimajuinu'g el'ta'liji."

²⁷ Sa'n asita'puguet, "Ma wen goqwei gis gungumug glapis Gjinisgam ignmuaj. Mimajuinu mo goqwei gis assutg glapis Gjinisgam ignmuaj. ²⁸ Ms't tel nutuiog ta'n telueiap, 'Mu na ni'n na Nujugs'tawi'wet, ta'n Gjinisgam petgimapnn ilgwe-nan ugtmimajuinumg,' pas'g na ni'n igangimugsi ugjit negm. ²⁹ Pa na wijej aq ula. Pugwelgig

mimajuinu'g el'ta'jig malie'uti, gatu pas'g na ji'nm ta'n getu malie'wit na 'msnatal na e'pilitl. Wita-paq welgwijultijig. Na witapal ta'n ango'tmlij 'ms't goqwei ugjit na ji'nm ta'n getu malie'wit, esg'maltl aq jigistaqana'litl. Mawi ulgwijilitl ta'n tujiw nutua'litl na ji'nm, getu malie'wit, wejgu'et. Se'sus na pa wijej aq na ji'nm malie'wit aq ni'n na witapal. Etna na ugjit mawi ulgwijin maw negm. ³⁰ Amujpa na negm me' pmi espe'tew je mu ni'n."

Negm ta'n wejiet wa'so'q

³¹ Negm ta'n wejiet wa'so'q me' espe'g je mu 'ms't wen. Ta'n wen ugs'tqamug tleiwit pas'g wesgutg ta'n goqwei ugs'tqamugewei. Na newgte'jit ta'n wejiet wa'so'q me' espe'g je mu ta'n pas'g wen. ³² Etna na negm wesgutg ta'n te's'g goqwei nemitopop aq nutg'p, pas'g mo wen jigs'tuagul. ³³ Gatu ta'n wen jigs'tuatl Se'susal ugglusuaqanml, musga'toq ta'n teli gtlams'tasitl Gjinisgaml ugglusuaqanml teliaqewe'l. ³⁴ Na Ewjilitl Nisgaml ta'n Gjinisgam petgimapnn, wesgutgl Gjinisgam ugglusuaqanml aq Gjinisgam ignmuatl Wejuli Nisgaml aq iapjiw gugunatal. ³⁵ Gjinisgam tetuji gsalatl ugghwisl aq 'ms't goqwei iga'tuaj ugpitng. ³⁶ Ta'n wen jigs'tuatl Ewjilitl Nisgaml msntew iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q gatu ta'n wen elistuatl Ewjilitl Nisgaml na ma msnmug iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q gatu awna Gjinisgam ilsumatal aq ugtapulatal iapjiw.

4

Se'sus aq na Samaliaewi'sgw

¹ Na Palasiaq nutma'tijig me' pugwelgig el'ta'liji Se'suseg je mu Sa'neg ugjit sign'tugsinew aq majulgwalanew. (² Pas'g Se'sus negm mo sign'tuagupnig gatu unaqapemg sign'tua'tiji.)
³ Na ta'n tujiw Se'sus geitoq, naqt'g Jutiaewa'gig aq pemi apaja'sit Galaliewa'gig maw unaqapemg.
⁴ Amujpa wet saputa'sit Samaliaewa'gig ta'n tel liej na'te'l.

⁵ Na pegising na gutanji'j teluisig, Saigal, Samaliaewa'gig. Mo piami amasenug na iga'taqan ta'n Je'gop ignmuapnn uggwisl So'sepaq. ⁶ Na Je'gop ugtnqano'patim na'te'l eteg. Na Se'sus weji gispnet ta'n tel pegiji pmiej ta'n wejiet. Na gigjiw epa'sit nqano'pati. Na'tami mewlia'gwet. ⁷ Etna na ula Smaliaewi'sgw pegising, naji nqana'pet. Se'sus na etawaqmat, "Tatuji ulm'tun, ge' samqo'tliji'ji." (⁸ Unaqapemg gis el'ta'pni gutang apgwatelmanew mijipjewe.)

⁹ Na ula Samaliaewi'sgw paqalaig. Asitematl, "Gi'l na Lesui'pewin aq ni'n Samaliaewi'sgw. Tal gis glutmuin ni'n samqwan?" (Lesui'paq penoqite'lma'tiji Samaliaewa'gig aq mo e'wa'tigul wije'l eptaqang ta'n Samaliaewa'gig e'wa'tiji.)

¹⁰ Na Se'sus asitematl, "Pa na gji'tun ta'n goqwei Gjinisgam ignmultew aq ta'n weni ni'n pipanimul samqwan, na gi'l pipanimin aq ignmuligapnn samqwan ta'n iapjiw mimajulultew."

¹¹ Na e'pit teluet, "Saqamaw, je mu gi'l lataqsun aq na 'nqano'pati temig. Tami ugja'lates lataqsun ugjit ula samqwan ta'n iapjiw mimaju'litew?"
¹² Ninen nujjinenaq Je'gopal sa'q ignmugsieg'p ula 'nqano'pati. Negm aq un'jang aq ugtue'mg i'

tl samqo'tlipni na'te'l. Mu ta gi'l tel'ta'siwn me' espe'n je mu Je'gopal?"

¹³ Se'sus na teli asitematl, "Ms't wen esamqwat ula samqwan ap 'gtu samqwater. ¹⁴ Gatu ta'n wen esamqwat ta'n ni'n ignmua's ap ma nugu 'gtu' samqwawgw. Ula samqwan ta'n ni'n ignmua's tqapo'q i'gt'tew. Ignmagutew samqwan ta'n iapjiw mimajulultew."

¹⁵ Ula e'pit etamatl, "Saqamaw, ge' ignmui ula samqwan glaman ma nugu 'gtu' samqwaw gisna ma nugu ula tet jugu'ew aq ugja'tu samqwan."

¹⁶ Se'sus telimatl, "Ge' wigum gji'nmum aq apaja'si ula tet."

¹⁷ E'pit teluet, "Pas'g na ni'n mo nji'nmumiw."

Se'sus nestuatl aq telimatl, "Teliaq na teluen ta'n tujiw telueneg mo gji'nmumiwn. ¹⁸ Gis na'n tepqatmn aq ula ji'nm ta'n toqwatmoq nige' mu na menaqqajewei 'gji'nmum. Na maw tliaq ta'n teluen."

¹⁹ Na e'pit asitapuguet, "Saqamaw, amuj na gi'l iganigjitegewinuin. ²⁰ Nujjinaqi'g Samaliaewaqtli emtoqwala'tipnn Nisgaml ula gm'tnigtug, gatu tal gis gilew Lesui'peultioq telueioq ala Selusalemg na mawgi'g aq na'te'l etli emtoqwalanes Gjinisgam?"

²¹ Se'sus asitematl, "Saqama'sgw, tetaputest'tew iga'q ta'n tujiw mimajuinu'g mu ula gm'tnigtug gisna Selusalemg tli emtoqwala'tital Gisitegelitl.

²² Gilew, Samaliaewaqtli, mo gejiawoq ta'n wen emtoqwalog. Ninen Lesui'peweieg geji'g't ta'n wen emtoqwalg't muta nujiugs'tawi'wet wejiet na Lesui'pewigtug. ²³ Gatu na'gweg iga'qt'tew aq

getletug gis nige' iga'q ta'n tujiw mimajuinu'g emtoqwala'titl Wegwisilitl Nisgaml teliaqeweigtug. Na Wejuli Nisgam ta'n ugtinnewaq eig ilgwenmuaji aq ignmuaji na ml'gigno'ti, na tla'taqatinew. Etna na negmow Wegwisit Nisgam pua'laji emtoqwalgunew. ²⁴ Pas'g na Wejuli Nisgam gis musga'tuaji mimajuinu'g ta'n tli emtoqwala'titl Gjinisgaml teliaqeweigtug, muta negm wejiet Nisgamewigtug. Gjinisgam ta'n ignmuaji mimajuinu'g ugjijaqamijuaq. Na Wejuli Nisgam ilgwenugsi'gw aq ignmugsi'gw na ml'gigno'ti ugjit tla'taqatinenu."

²⁵ Na e'pit telimatl, "Geitu Gjinisgam petgimatal na Nujiugs'tawi'welitl ugjit ilgwenan ugtmimajuinung. 'Pgising tlimugsitesnu 'ms't goqwei."

²⁶ Se'sus asitematl, "Ni'n na Nujiugs'tawi'wet ta'n etl agnutmul." ²⁷ Assma na tujiw Se'sus unaqapemg apaita'niji. Na we'gwi ms'gi'g's ta'n tel paqalauulti'tij ta'n tujiw nemia'titeg etli agnutmajig Samaliaewi'sgwal. Pas'g na mo wen telimagul e'pilitl, "Goqwei puatmn?" gisna mo pipanima'tigul Se'susal, "Goqwei na weji agnutmaioq?"

²⁸ Na e'pit naqalatl ugsamqwano'qoml aq apaja'sit umutgig aq telimaji mimajuinu'g na'te'l, ²⁹ "Jugwita'gw aq nat nmug ji'nm ta'n gis tlimit 'ms't goqwei ta'n tela'tegeiap. Etug jel na ula Nujiugs'tawi'wet." ³⁰ Na tujiw mimajuinu'g naqtmij gutan aq el'ta'jig Se'suseg.

³¹ Ta'n teli nqase'g na e'pit naqalateg, unaqapemg munsaiwa'titl Se'susal, "Nujigina'muet, nat goqwei malqottes."

³² Gatu Se'sus asita'puguet, “Ni'n geggunm mijipjeweï ta'n gilew mo geituoq.”

³³ Na unaqapemg poqji mawagnutma'tijig, “Etug nat wen 'pgisituatug mijipjeweï.”

³⁴ Na tujiw Se'sus telimaji, “Ni'n jigs'taq nujj aq tela'tegen ta'n nujj tel petgimip aq gaqa'tun na ugtlgowaqan ta'n ignmuip tla'tegen. Etna na ula ta'n ulapettes pa wijeï aq gelu'lg mijipjeweï.”

[Se'sus wesgumaji ta'nig gisgajo'ltijig ugjit 'lgwenugsultinew Nisgamewigtug.]

³⁵ “Gilew tlueioq 'mjit ne'wijig tepgunsejig na mena'taqutten. Gatu telimuloq, uli angapmtug iga'taqan muta gaq gisigwet aq nige' gisi mena'taqutten. Wesgumgig ta'nig gis gisgajo'ltijig ugjit 'lgwenugsultinew Nisgamewigtug. ³⁶ Na mimajuinu'g ta'n mena'taqu'tijig aq na ula poqtatultijig aq mawo'tu'tij ta'n goqwei gisigweg apangitugsultitaq. Pa na wijeï mimajuinu'g ta'nig mawo'la'titaq igtigig ugjit 'msnmnew na iapjiweweï mimajuagan wa'so'q na apangitugsultitaq aq na tujiw ulgwijultitaq. Na tujiw newgte'jit ta'n iga'taqug aq na igtig ta'n mena'taqug, gitg ulgwijintaq. ³⁷ Na ula ta'n i' tluepnig na teliaq, 'Newgte'jit iga'taqug aq ap igtig mena'taqug.’ ³⁸ Elgimuloq mena'taqu'tinew iga'taqan ta'n menaq etl lugutiwoq. Igtigig etl lugutipnig na'te'l aq welapetmu'tioq ula ugtlgowaqanmuoq. Na gatu ta'n tujiw mimajuinu'g 'lgwenugsultinew Nisgamewigtug, na tujiw ulgwijultitaq maw ginua.”

³⁹ Na ta'n tujiw na e'pit apaja'sit umutgig pugwelgig na gutan getlams'tua'titl Se'susal muta gis tluet, “Telimip 'ms't goqwei ta'n tela'tega'p.”

⁴⁰ Na toqo tujiw Samaliaewaƣ naqtmi'tij gutan aq peita'jig Se'suseg. Munsaiwa'titl i'mlin, aq Se'sus eig'p na'te'l tapuguna'q.

⁴¹ Me' pugwelgig getlams'tua'titl ugjit ta'n go-qwei teluelij. ⁴² Telima'titl na e'pilitl, “Nige' getlams'tmu'tieg. Mu na pas'g ta'n gi'l gis tluen gatu ninen elt gis nutaqatt aq geitueg na negm Nuji-ugs'tawi'wet ugjit ta'n te'sijig mimajuinu'g.”

Se'sus nepilatl iganpuguilitl uggwisl

⁴³ Tapuguna'gweg Se'sus naqt'g na'te'l aq eliet Galaliewa'gig. ⁴⁴ Se'sus gis tluet, “Iganigjitegewinu ma gepmite'lgwi'tigul ugtmimajuinumg.” Mo menuegemg'g umutigig.

⁴⁵ Ta'n tujiw iga'teg Galaliewa'gig na mimajuinu'g mawi ul'ta'suala'titl muta negmow gis eimu'tipnig Selusalemg ugjit pestie'uti Siawa'tingewei aq nemia'tipnn ta'n tel mila'toqopnn mesgi'gl 'lgowaƣan ta'n tel pita'q pestie'uti.

⁴⁶ Ge's eigeg Galaliewa'gig, 'mjit newgt apaja'sit na gutan teluisig Gena. Na'te'l etl sa'se'wa'toqop samƣwan moƣopa'qigtug. Galaliewa'gig eig g'pnno'lewei iganpuguit, ta'n uggwisl gesnugwa'litl. Wesgowa'sijig na gutan teluisig Gapelniamg.

⁴⁷ Ta'n tujiw nutmateg Se'susal gis wejielipnn Jutiaewa'gig glapis Galaliewa'gig, eliet negmeg. Pipanimatl ugjit lien Gapelniamg aq 'npitmuan uggwisl ta'n pemi nplitl. ⁴⁸ Se'sus telimaji mimajuinu'g, “Ma wen gilew te'sioq 'gtlams'tmun glapis nemitun mesgi'gl 'lgowaƣan tela'tegeian aq paƣalaiuti'l.”

⁴⁹ Iganpuguit etawaqtmuatl, “Saƣamaw wije'wi gesgmnaq nn'jan nepug.”

⁵⁰ Se'sus telimatl, “Ggwis siaw mimajitew. Gis-inmietes nige'.” Na ji'nm getlams'tuatl Se'susal aq maja'sit. ⁵¹ Na peminmieteg, ugtlugowinumg as'g'jig aq telimjig ula agnutmaqan, “Gtlpa'tu'jm siaw mimajitew.”

⁵² Pipanimaji, “Tale'g's ta'n tujiw 'ngwis ila'siteg?” Telima'titl, “Ulagu gis mewlia'gweg ta'n tujiw na epsimgewei ejigla's'geg.” ⁵³ Na tujiw na ji'nm migwite'tg. Etna na wijej ajiyet ta'n tujiw Se'susal telimteg, “Ggwis siaw mimajitew.” Etna na ugjit negm aq 'ms't wi'gmaq getlams'tmu'tijig.

⁵⁴ Etna na ula tapuewei mesgi'gl 'lgowaqan ta'n Se'sus tela'tegepnn ta'n tujiw naqt'geg Juti-aewa'gig aq elieteg Galaliewa'gig.

5

Na ji'nmul ta'n Se'sus nepilatl Petse'taeg

¹ Wegla gis tliaq Lesui'peweiei pestie'uti pem iga'q aq Se'sus eliet Selusalemg. ² Etna na 'g'jigang, na ga'qana'tas'g teluisig, “Ta'n etl guguna'tij jijgluewjig.” Gigjiw ula ga'qana'tas'g eteg's temig samqwan walgopaqteg. Na'ngl tusati'l gigo'qotegl. Lesui'paq ugtli'sutimuaq telui'tmi'tis Petse'ta. ³ Na pugweliiepnig mimajuinu'g ta'n gesnugu'tijig alismia'tijig tusatigtug. Nepapigwo'ltijig, ta'nig mo gisi al'ta'gwig aq ta'nig mo gisi majita'gwig, etli esgmatmi'tip ugjit na samqwan maja's'gtn. ⁴ Jijuaqa Gjinisgam ugtansale'witeml i' nisa'silitl samqwanigtug aq se'sapaqte'g samqwan. Na tmg gesnugwat mimajuinu gisi gwija'sij samqwanigtug ta'n tujiw na samqwan gis se'sapaqte'g gisi npisit

ta'n telipnej. ⁵ Etna na ula ji'nm na'te'l ta'n gesnugwateg nesisgegipunqeg jel ugumuljin. ⁶ Se'sus nemiatl na'te'l elisinnitl, aq gejiatl ta'n etli pgiji gsnugwalij. Na tujiw pipanimatl, “Getu ila'sin?”

⁷ Na gesnugwat ji'nm asitematl, “Saqamaw, mo wen geggunaq tet ta'n gwija'litew samqwanigtug ta'n tujiw gis se'sapaqte'g. Gatu ta'n tujiw wejo'tm gis gwija'sin, nat wen piluei tmg gis gwija'sit.”

⁸ Se'sus telimatl, “Unaqa'si, 'mgne'n 'gpismutim aq pmia.” ⁹ Na smtug ji'nm gisi npisit. We-sua'toq ugpismutim aq pogji ala'sit. Ula na'gweg na teliaq na atlasmutigis'g. ¹⁰ Etna na ugjit Lesui'paq iganpugultijig telima'titl na ji'nmul ta'n gisi nplipnn, “Ula na atlasmutigis'g. Mo teltenug ugjit gi'l pema'tun 'gpismutim. Etl suisga'tun 'gt'plutaqanminal ta'n tujiw pema'tun.”

¹¹ Asitemaji, “Na ji'nm ta'n gisi npilip telimip, 'Mgne'n 'gpismutim aq pmia.”

¹² Pipanima'titl, “Wen ta u't ji'nm ta'n telim'sg'p, “Mgne'n 'gpismutim aq pmia’?”

¹³ Gatu na ji'nm ta'n gisi npilut'p mu gejiagul ta'n wenilij muta Se'sus etli gs'ga'sis ta'n etl mawie'tij.

¹⁴ Weli pgije'geg na wije'i na'gweg Se'sus we'jiatl 'gja'sutuo'guomg aq teluet, “Ge' angapte'n, gisi npisineg. Pun pata'tega gisna me' mesgi'g nat goqwei tliatew gi'leg.”

¹⁵ Na tujiw na ji'nm naqalatl aq telimaji Lesui'paq iganpugultijig, etna na Se'sus ta'n gisi npilip. ¹⁶ Etna na ula ugjit pogji gitnme'wa'titl Se'sugulial muta nepilapnn ji'nmul atlasmutigis'geg. ¹⁷ Gatu Se'sus telimaji, “Apjiw

Nujj elugwet tlia atlasmutigisg'g aq amujpa ni'n elugwei.”

¹⁸ Ula ta'n goqwei teluep gisa'laji Lesui'paq igan-pugultijig wejo'tmi'tijig ta'n tel gisi pgwatu'tij, ne'pa'new. Mo na pas'g ta'n tel suisga'toq atlasmutigisgugewei 'tplutaqan gatu elt teluet negm Nisgaml ujt'pnn. Ta'n tel tlueteg na musga'tuaji ta'n teli ugsualsit negm 'st'ge' e'taguatl tegpaqtes-guatl Nisgaml.

Nisgamewigtug wejiaq uggwisl ugml'gigno'tim

¹⁹ Etna na ugjit Se'suguli telimaji na mima-juinu'g, “Telimuloq, ma gisi nguti tla'tegew goqwei. Pas'g tela'tegei ta'n tel nemi'g Nujj tela'teget. Ta'n goqwei Nujj tela'teget ni'n na uggwisl wijej tela'tegei, ²⁰ Muta Nujj gesalit aq musga'tuij ta'n goqwei tel mila'tegej. Musga'tuitew me' mesgi'gl goqwe'l je mu wegla gis tla'tegei, aq 'ms't paqalaititoqs'p. ²¹ Etna na Gjinisgam Nujj ta'n gisi unaqa'lataq ta'nig nepu'tijig aq ignmu-ataq mimajuaqan. Na wijej ni'n ignmua's iapji-wewei mimajuaqan ta'n tehenig pewalgig. ²² Mo Nujj wenn ilsumagul. Gaqi ignmuip ni'n uggwisl ugml'gigno'tim ugjit ilsutegen. ²³ Glaman 'ms't wen gepmitelmitew ni'n na uggwisl ta'n tel gepmitelma'tij Nujjl. Ta'n wenig mo gepmitelmi'gw ma gis gepmitelma'tigul Nujjl ta'n petgimip. Teliag na telimuloq.

²⁴ “Ta'n wen jigs'tmuitl 'ntglusuaqanml aq getlams'tuatl Nisgaml ta'n petgimip, geggung iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q. Ma ilsutmuam'gl ugthue'uti'l aq ma mn'tua'gig 'lgimam'g gatu gis geggung iapjiwewei

mimajuaqan. Na teliaq telimuloq. ²⁵ Na na'gweg iga'qt'tew aq gis nige' iga'q ta'n tujiw 'ms't wenig gis nepu'tijig na nutuitaq ni'n na Gjinisgam uggwisl aq ta'nig nutuijig aq jigs'tuijig iapjiw mimajultitaq. ²⁶ Nujj na Wegwisit Nisgam ta'n gisa'toq 'ms't goqwei mimajigtn gis gisa'lataq mimajuinu'g iapjiw mimajultinew, pa na wije i'gnmuip ni'n uggwisl wije gis tla'tegen, gisa'lan mimajuinu'g apjiw mimajultinew. ²⁷ I'gnmuip ni'n na uggwisl ml'gigno'ti gisi ilsuman mimajuinu'g muta ni'n na newgte'ji ta'n mimajuinu'alsiap. Teliaq ta'n telimuloq.” ²⁸ Telimaji, “Mut ula paqalauugsinew muta na'gweg wejgu'aq ta'nig nepu'tipnig nutuitaq. ²⁹ Ugji mn'jita'taq utqutaqane'gatis. Ta'nig wela'taqatipnig unaqita'taq aq apjiw mimajultitaq wa'so'q. Ta'nig opla'taqatipnig unaqita'taq aq 'lgimaten mn'tua'gig. Na teliaq telimuloq.”

Ta'n wenig wesguma'titl Se'susal

³⁰ “Pas'g ilsutn ta'n goqwei Gjinisgam telimij. Tetapu ilsutegei muta mo wejo'tm tela'tegen ni'n ta'n tel puatm gatu pas'g ta'n wen petgimip tel puatg. Ma goqwei gisi nguti tla'tegew.”

³¹ Se'sus siawewistoq, “Ma tli ugsua'tuoq ta'n tujiw wesgumsian ta'n weni aq ta'n gis tla'tegei. ³² Gatu nat wen igtig piluei eig ta'n wesgumit, etna na Nujj aq geitu ta'n negm teluet ugjit ni'n na teliaq. ³³ Gilew elgimoqopnig mimajuinu'g ta'n Sa'n Nutsign'tuet eig ugjit jigs'tuanew ta'n etl pestung. Negm teli usgumip teliaqewegtug. ³⁴⁻³⁵ Mo taluega'q ji'nm usgumin gatu migwimuloq ta'n teli usgumip Sa'n glaman

'gtlams'tuitoqs'p aq ugs'ta'titoqs'p. Ta'n teli usgumip pa wijeï aq wasoqonmaqan ta'n wasoqweg aq paqteteg'p aq wel'te'tmu'tioqop ugjit gijga'jig jigs'tuanew. ³⁶ Gatu me' mesgi'g ta'n tel musga's'g ta'n weni je mu ta'n Sa'n Nutsign'tuet teli usgumip. Na mesgi'gl 'lgowaqann ta'n tela'tuanl, nujj ignmuipnn ugjit tla'tegen. Etna na wegla musga's'gl ta'n weni aq tel nemituoqol aq musga'tig'pnn ta'n Nujj tel petgimip. ³⁷ Nujj ta'n petgimip elt negm wesgumip. Menaq nutuawoq aq menaq nemituawoq ugsisgw. ³⁸ Mo geggunmuawoqol ugglusuaqanml 'ggamlamunuaq muta mo getu jigs'tuiwoq aq mo 'gtlams'tuiwoq ni'n ta'n petgimimg'p. ³⁹ Ggina'masultioq Gjinisgam ugtwi'gatign muta tel'ta'sultioq na'te'l wejittoqs'p iapjiwewei mimajuqaan. Gegnua'tugsioqopnn ugjit ni'n. ⁴⁰ Gatu me' menaq gisita'sultiwoq jugwita'new ni'neg glaman gisi ignmultoqs'p iapjiwewei mimajuqaan.

⁴¹ “Mo algwilmu gepmitelgaqan mima-juinuigtug. ⁴² Gatu geju'loq. Geitu gilew mo gesalawoq Gjinisgam 'ggamlamunuaq. ⁴³ Gjinisgam nujj ugwisunmg weji pginisap gatu gilew mo wel'te'lmiwoq. Gatu awna wen piluei 'pgising negm ugwisunmg, mo negm Gjinisgam petgimagul, na ul'telmatoqs'p. ⁴⁴ Gesatmoq gepmite'ltultioq gatu mo tali el'te'tmuoq Gjinisgam gepmite'lmugsinew. Getl ta mo gisi gtlams'tmu'tiwoq. ⁴⁵ Mut tl'ta'sultinew ni'n elsutmultoqs'p nujjeg. Etna na Mowis 'lsutmugsitoqs'p. Negm ta'n ugt'tplutaqanml

elita'suatmoqop ugjit la'lugsinew wa'so'q. ⁴⁶ Gatu 'gtlams'tmoqosn ta'n Mowiso'q tel wi'gig'pnn, na tujiw 'gtlams'tuigoqpn ni'n muta negm wesgumip ta'n tujiw ewi'gigeg. ⁴⁷ Gatu mo getlams'tmuawoqop Mowiso'q ta'n goqwei gis wi'gig'p, getl ta mo getlams'tmu'tiwoq 'ntglusuaqanml.”

6

*Se'sus essmaji na'n pituipnnaqanijig ji'nmug
maw ugte'pitemuaq aq mijua'ji'g*

(Matiw 14.13-21; Malg 6.30-44; Lu'g 9.10-17)

[Se'sus maw unaqapemg apa'ita'jig
Galaliewa'gig.]

¹⁻⁴ Na pugjitew iga'q na Siawa'tingewei Pestie'uti. Se'sus maw unaqapemg pusijig aq asoqomitajig na qospem teluisig Galali. (Elt telu'tmi'tij Taipilias.) Pugwelg'pnig mimajuinu'g majulgwala'titl Se'susal. Nemitua'tipnn mesgi'g lugowaqan tela'tegelij ta'n teli npilapnig gesnugu'tijig. Na Se'sus maw unaqapemg oqwa'jig aq soqwita'jig gm'tnigtug aq epita'jig. ⁵Tel gne'geg Se'sus nisapa'sit gm'tnigtug. Elapit aq nemiaji pugwenniji mimajuinu'g pemi sgoqita'jig. Algwilua'titl. Gigo'qopugua'sit aq pipanimatl Pilipal, “Pilip, tami tet gisi ugjattesnu mijipjewe ta'n tl smatesnu ula mimajuinu'g?” (⁶ Se'sus getu gji'jiatl ta'n Pilipal tluelital. Gis geitoq ta'n tla'tegetew.)

⁷ Na Pilip asitematl, “Ta'n goqwei wen ne'pa'toq ugumuljin te'sijig tepgunsejig, ma tepianug ugjit gijga gis sman na te'sijig mimajuinu'g.”

⁸ Gatu ap igtig unaqapeml Antle', Simon Pie'l wiji gumat'l teluet, ⁹ “Ula eig lpa'tuj ta'n geggungl na'ngl pipnaqanu'tl, wejitas'g pallieweigtug, aq tapusiliji nme'ji'jg. Gatu mo eigtnug tepian gis smanenu na te'sijig mimajuinu'g.”

¹⁰ Se'sus telimaji, “Tlimug na mimajuinu'g pita'tij ta'n etli msiguig.” (Na tujiw mimajuinu'g epita'jig.) Eimu'tijig na'tami na'n pituipnaqanijig ji'nmug aq maw e'pijig aq mijua'ji'jg. ¹¹ Toqo Se'sus wesua'toq pipnaqan aq miwatmuatl Nisgaml aq tepiaji mimajuinu'g ta'n pengopultijig. Na wije'i tela'laji nme'ji'jg aq 'ms't wen tepiaq ta'n telatalg. Na. ¹² Ta'n tujiw g'satalulti'titeg telimaji unaqapemg, “Mgnmug ta'n goqwei esgwiaq glaman ma goqwei 'gs'gaqtnug.” ¹³ Ta'n tujiw gaqi mgnmi'titeg wajua'tu'titl newgtisga'qal jel ta'pu ligpenignn ta'n wej piamiaqal na'ngl pipnaqanu'tl ta'n weji esgutmi'titl mimajuinu'g.

¹⁴ Na mimajuinu'g nemitu'titeg ta'n tel mesgi'g Se'sus gis tla'teget, teluejig, “Na ula ji'nm na iganigjitegewinu ta'n esgmalulg'p. Getleweigtug teluepnig ugjit 'pgisin ugs'tqamug ta'n esgmalulg'p.” ¹⁵ Se'sus gejaaji jugwita'linew aq 'gtu gi'gaji elege'walanew. Gatu mo ignmuagwi awna naqalaji aq siawi nguti sgoqiet.

*Se'sus wesgiji pmiet samqwanigtug
(Matiw 14.22-33; Malg 6.45-52)*

¹⁶ Na ta'n tujiw poqji piluamugwiaq na unaqapemg nisita'jig qospemg. ¹⁷ Tepita'jig ugtuluaq aq pusijig. Poqji apaji asoqomisugultijig

na qospem. Pesu'gwatmu'tijig na gutan Gapelniam. Na tel gne'ge'l, wel oqonitpaqiaq aq Se'sus menaq pegisinugweg. ¹⁸ Na jiniw ugju'sn poqji melgignewa's'g aq poqji mqatgwig. ¹⁹ Ta'n tujiw na unaqapemg elisugultijig na'tami nesisgl gisna neggul loqtn, na jiniw nemia'titl Se'susal wesgit pmielitl samqwanigtug. Siaw pem gigja'silitl ugtuluuq. 'Ms't sigteta'sultijig. ²⁰ Se'sus telimaji, "Mut jipaqita'new! Ni'n na pas'g." ²¹ Na tujiw wel'te'tmi'tij tepa'lanew ugtuluuq. Ta'n tujiw tep-pit ugtuluuq smtug iga'jig ta'n getu 'lta'pnig aq oqwa'jig.

Na mimajuinu'g gwilua'titl Se'susal

²² Na wapg, na mimajuinu'g, ta'n siawqatmu'tijig ta'n Se'sus etl smapnig, migwite'tmi'tij pas'g newgte' unaqapemg ugtuluow eteg'p. Geitu'tij Se'sus mo wije'wa'qupni unaqapemg ugtuluuq, gatu unaqapemg poqjisugultipnig aq mo negm teppigup. Na tujiw peminmita'jig. ²³ Na igtigig mimajuinu'g weita'jig gutan Taipilias ugtuluuq. Oqwa'jig gigjiw na'te'l, ta'n Gjisaqamaw etl miwatmuapnn Nisgaml ugjit na mijipjewe'i aq mimajuinu'g etlatalultipnig. ²⁴ Toqo ta'n tujiw mimajuinu'g nemitu'tij mo Se'susal eimligul aq unaqapemg asoqomisugultipnig, tepita'jig ugtuluuq aq pusijig. Asoqomisugultijig glapis Gapelniam, ugjit gwiluanew.

*Mijipjewe'i gisa'lultew siaw mimajin ula
ugs'tqamug
aq pa na wije'i Se'sus gisa'lultew mimajin
Nisgamewigtug*

[Se'sus wesgutg ta'n 'np'tew gujjieweigtug aq gaqigunietew ugjit 'gtlue'utiwal gatu mimajuinu'g mo gisi ns'tmi'ti'gw. Elg wesgutg ta'n gmnieul-titesnu.]

²⁵ Ta'n tujiw we'jia'titeg Se'sus na'te'l, pipanima'titl, “Nujgina'muet, ta'n pegisinu's'p?”

²⁶ Se'sus asitemaji, “Telimuloq. Na algwiluioqop mo ugjit ta'n teli gtlams'tuioq gisna ta'n tel nemi-tuoqop mesgi'gl ta'n goqwe'l tela'tegeiap gatu ta'n essmuloqop aq g'satalultioq. ²⁷ Telimuloq, mut pas'g lugutinew ta'n goqwei gaqiatew 'st'ge' mijip-jewei gatu awna sespete'tmug aq gwilmug iapji-wewei mimajuaqan ta'n gisi ignmultoqs'p ni'n na newgte'jit ta'n mimajuinualsiap. Gjinisgam, gujjinu megnip aq ignmuip ml'gigno'ti na tla'tegen. Teliq na telimuloq.”

²⁸ Na tujiw pipanima'titl, “Tala'taqatitesnen ugjit lugwatmu'tinen na 'lgowaqan ta'n Gjinisgam pualugsieg?” ²⁹ Se'sus asitemaji, “Etna na

ula ta'n Gjinisgam tel puatg tla'taqatinew, Pewalugsioq 'gtlams'tuineu ni'n ta'n petgimip.”

³⁰ Na teli asitema'titl, “Amujpa na tela'tegen me' mesgi'g paqalaiuti pewalieg 'gtlams'tmu'tinen gi'l na newgte'jin ta'n petgimulg ugjit ugs'tawian Gjinisgam ugtmimajuinumg. Goqwei elugwatmn? ³¹ Gujjinaqi'g malqotmi'tip na mijipjewei teluisig manna paqtaqamigtug ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign, ‘Mowiso'q ignmuapni pipnaqan, wa'so'q wejiaq.’ ”

³² Se'sus teluet, “Telimuloq, na pipnaqan ta'n Mowiso'q ignmuapni wa'so'q wejiaqap gatu mo na 'gjitmei wa'so'qewei pipnaqan. Etna na Gjinisgam nujj nige' ignmugsitoqs'p na 'gjitmei

wa'so'qewei pipnaqan. ³³ Na 'gji'tmei wa'so'qewei pipnaqan ta'n Gjinisgam ignmugsioq, na negm ta'n weji nisa'sit wa'so'q ugjit ignmugsinew mimajuinu'g iapjiwewei mimajuaqan. Na teliaq telimuloq.”

³⁴ Etama'titl, “Saqamaw te'sigisg'g ignmuieg ula pipnaqan.”

³⁵ Se'sus na teli asitemaji, “Ni'n na newgte'ji ta'n gisa'lultoqs'p siaw mimajultinew Nisgamewigtug pa wije i aq pipnaqan gisa'lugsitoqs'p siaw mimajultinew ula ugs'tqamu. Ta'n wen wejgu'et ni'neg ma guisinug. Ta'n wen getlams'tuit ma 'gtu samqwawgw. ³⁶ Gatu gis telimuloqop ta'n weni aq gis nemioq aq me' wije mo teli getlams'tmu'tiwoq. ³⁷ Ta'n te'silitl wen Nujj ignmuitl jugwita'taq ni'neg. Ma jiglapasualaqig ta'n pas'g wenig jugu'elin ni'neg. Iapjiw i'ttew ta'n eim. ³⁸ Weji nisa'siap wa'so'q mo ugjit lugwatmn ni'n ta'n tel puatm gatu ta'n tel puatg Gjinisgam ta'n petgimip. ³⁹ Etna na ula Nisgam ta'n petgimip pualit tla'tegen, ma e'nagig ta'n wenig gisi ignmuipnig je mu newgte'jit gatu awna unaqa'la's aq ignmua's iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q, ugtejgewei na'gweg. ⁴⁰ Nujj tel puatg ta'n wenig telita'sualijig ni'n uggwisl aq getlams'tuijig, iapjiw mimajultitaq wa'so'q. Unaqa'la's aq ignmua's iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q ugtejgewei na'gweg. Etna na ula ta'n Nujj tel puatg.”

⁴¹ Na tujiw Lesui'paq poqji nunmaquiltijig ugjit Se'susal muta teluelitl, “Ni'n na newgte'jit ta'n wet nisa'siap wa'so'q. Gisa'lultoqs'p siaw mimajultinew Nisgamewigtug, pa wije i aq pip-

naqan gisa'lugsitoqs'p siaw mimajultinew ula ugs'tqamug.” ⁴² Telimtultijig, “Mu ta ula ji'nm Se'sus, So'sep uggwisl? Amuj na! E'e! Nenuggig ujil aq uggwitl. Tal gis nige' tluet weji nisa'sip wa'so'q?”

⁴³ Se'sus na asitemaji, “Pun nunmaqultigw gilew te'sioq. ⁴⁴ Ma wen gis jugu'egw ni'neg glapis Nujj ta'n petgimip jugwa'gitmuj aq unaqa'la's ugtejgewei na'gweg. Iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q ignmua's. ⁴⁵ Na iganjitegewinugi'g ewi'gmi'tipneg, “Ms't mimajuinu'g Gjinisgam gina'muataq.” 'Ms't wen ta'n nutuaj Nujjl aq jigs'tuaj na jugu'etew ni'neg. ⁴⁶ Je tlia mimajuinu nutuaj Nisgaml, menaq wen nemiagul pas'g ni'n ta'n Nisgamewigtug wejia'p. Pas'g ni'n nemi'g'p. ⁴⁷ Telimuloq ta'n wen getlams'tuit 'msntew iapjiwewei mimajuaqan. ⁴⁸ Ni'n na newgte'jit ta'n gisa'lultes siaw mimajultinew wa'so'q pa wije'i aq pipnaqan gisa'lugsitoqs'p siaw mimajultinew ula ugs'tqamu. ⁴⁹ Gujjuaqi'g malqotmi'tip manna, eimu'tipnig paqtaqamigtug aq nepu'tipnig. ⁵⁰ Gatu na wa'so'qewei pipnaqan gisa'lataq ta'n wenig malqotmi'tij ma 'npu'ti'gw. ⁵¹ Ni'n na wa'so'qewei pipnaqan, wet nisa'siap wa'so'q. Ta'n wenig malqotmi'tij ula pipnaqan iapjiw mimajultitaq, aq ula pipnaqan ta'n ignmuitesg na na'qi. Iga'tutes glaman 'ms't mimajuinu'g gisi mimajultitaq. Na teliaq telimuloq.”

⁵² Na ula ta'n Se'sus gis tluet gisa'laji ugg-waiultinew aq gi'gaita'new. Pipanimtultijig, “Tal gis ula ji'nm gisi ignmugsitesnu wa'qi malqotm-nenu?”

⁵³ Se'sus telimaji, “Ni'n ta'n mimajuinualsiap. Mo malqotmuiwoq na'qi aq samqwoltiwoq nmal'tem, ma iapjiwewei mimajuaqan gugunmuoq. ⁵⁴ Ta'n wen malqotg na'qi aq samqwaj nmal'tem iapjiwewei mimajuaqan geggung, aq ta'n tujiw gespaqami'g iga'q na apaji unaqa'la's utqutaqane'gati aq iapjiw mimajitew wa'so'q ta'n eim. ⁵⁵ Ni'n na'qi na 'gjitmei mijipjewei aq na nmal'tem 'gjitmei ta'n esamqwoltioq. ⁵⁶ Ta'n wen malqotg na'qi aq esamqwaj nmal'tem ni'neg eig aq ni'n eim negmeg, ⁵⁷ Gjinisgam Nujj ta'n iapji mimajit, petgimip. Ignmuip iapjiwewei mimajuaqan aq pa na wije ta'n malqotg na'qi ignmua's iapjiwewei mimajuaqan. ⁵⁸ Etna na ula pipnaqan ta'n wejiaqap wa'so'q. Gujjuaqi'g pipnaqan malqotmi'tip aq gaqi npu'tipnig. Gatu awna ta'n wen 'gjitmei wa'so'qewei pipnaqan malqotg iapjiw mimajitew. Ma npu'ti'gw pa wije aq ta'n gujjuaqi'g teli npu'tipnig. Teli na telimuloq.”

⁵⁹ Se'sus ula teluep ta'n tujiw egina'muateg a'sutuo'guomg na 'gjigan Gapelniam.

Na glusuaqan ta'n ignmugsitoqs'p iapjiwewei mimajuaqan

⁶⁰ Na pugwenniiji unaqapemg nutmi'tip ula, telueliji, “Ula gina'masuti wesami mtue'g. Wen ta'n gis jigs'ttew?”

⁶¹ Gesgmnaq telimam'g Se'sus gejiaji unaqapemg nunmaqultijig ugjit ula. Na tujiw pipanimaji, “Na ula gisa'lugsioq 'gtu punia'tinew?
⁶² Tal'ta'sultigoq nige' ta'n tujiw nemioq ni'n ta'n mimajuinualsiap apaja'sin wa'so'q ta'n wejia'p.

⁶³ Mimajuinu ma gisa'tug iapjiw mimajin. Pas'g Wejuli Nisgam gisa'lutew iapjiw mimajin. Ta'nig pas'g newgti ugs'tqamulti'tij ma gisi msnmi'tigw iapjiwewei mimajuaqan. 'Gtlams'tasultioq na glusuaqann ta'n wesgutmuloqopnn, gisa'luloq 'msnmnew na Wejuli Nisgam aq iapjiwewei mimajuaqan. ⁶⁴ Gatu alt gilew mo getlams'tuiwoq.” (Se'sus geitoqop mawi amgwesewieig ta'nig ma 'gtlams'tagugwig aq ta'n wen 'ntuisgalgatal.) ⁶⁵ Na tujiw angua'toq, “Etna na ugjit wet tlimuloqop. Ma wen gis jugu'egw ni'neg glapis Nujj na iga'tuaj uggamlamung.” Na.

⁶⁶ Ta'n tel tlimapni na pugwenniji ta'nig majulgwala'tipnn, gawasgita'jig aq ma nugu wije'wa'tigul. ⁶⁷ Etna na ugjit Se'sus pipanimaji newgtisgegsiliji jel ta'pu unaqapemg, “Gatu gilew getu maita'ioq?”

⁶⁸ Simon Pie'l asitematl, “Gjisaqamaw, tami 'lta'tesnen? Gi'l geggunmn na agnutmaqan ta'n ignmugsitesnen iapjiwewei mimajuaqan. ⁶⁹ Aq nige' getlams'tasultieg aq geitueg gi'l na newgti sape'win wejien Gjinisgamewigtug.”

⁷⁰ Se'sus na telimaji, “Megnuloqop newgtisgegsioq je ta'pu aq newgte'jit gilew mn'tuit.”

⁷¹ Na wesgumatl Sutaal, Simon Isgaliot, uggwisl. Newgte'jilitl unaqapemg ta'n newgtisgegsiliji je ta'pu ta'n 'ntuisgalgatal.

7

Se'sus ugjignamg mo getlams'tua'tigul

¹ Weli pgije'geg Se'suguli al mittugwet Galaliewa'gig. Mo getu liegw Jutiaewa'gig

muta Lesui'paq iganpugultijig getu ne'pa'tipn. ² Na pemi iga'q Lesui'pewei pestie'uti ta'n teluisig, “Gaq mena'taqutimg.” ³ Na Se'sus ugjignamg pipanimaji, “Mo liewn Jutiaewa'gig ugjit na pestie'uti glaman gnaqapemg nmituldaq lugowaqan ta'n lugwattes?” ⁴ Mo wen mingwa'tug ta'n goqwei tela'tegej ta'n tujiw puatg nenugsin. Tl'ta'sin teli ms'gin na musga'tu ugs'tqamug.” (⁵ Je we'gaw ugjignamg mo getlams'tagupnig.)

⁶ Na Se'sus telimaji, “Menaq tetaputestnug ugjit ni'n lien. Gatu gilew gisi 'lta'toqs'p ta'n pa tujiw. ⁷ Mimajuinu'g ta'n mo getlams'tui'gw mo masgelmugsiwoq gatu ni'n masgelmijig muta apji tlingig ta'n teli opla'taqati'tij. ⁸ Gilew 'lta'gw na pestie'uti. Mo ni'n eliew nige' muta menaq tetaputestnug iga'q ugjit ni'n lien.” ⁹ Na telimapni ula aq siawqatg'p Galaliewa'gig.

*Se'sus pestung na Lesui'pewei pestie'uti ta'n teluisig,
“Gaq Mena'taqutmi'tij”*

¹⁰ Ta'n tujiw ugjignamg el'ta'titeg pestie'umg, na tujiw elg Se'sus eliet. Mo wije'wagwi mimajuinu'g gatu awna gim liet. ¹¹ Etna na ugjit Lesui'paq iganpugultijig algwilua'titl, pestie'utigtug. Pipanigesultijig, “Tami eig? Gis wen nemiapn?”

¹² Ta'n pugwelgig mimajuinu'g etl mawita'jig na'te'l gimewistu'tiji. Alt teluejig, “Maw ulm'toq na ji'nm.” Aq igtigig teluejig, “Moqwa', apji elue'wa'laji mimajuinu'g.” ¹³ Pas'g mo wen tetujita'ugw usguman mimajuinuigtug muta jipala'tiji ta'ni Lesui'paq iganpugultijig.

¹⁴ Na gis suel aqataig gaqiaq pestie'uti ta'n tujiw Se'sus eliet 'gja'sutuo'guomg aq poqji gnu'tmuaji na mimajuinu'g. ¹⁵ Na Lesui'paq iganpugultijig paqalauiltijig aq teluejig, “Tal gis ula ji'nm telgi'g geitoq ta'n tujiw mu geggunmug gina'masuti?”

¹⁶ Se'sus asitemaji, “Ta'n goqwei gegina'man mo 'ntglusuaqanml, gatu wejiaq Nisgamewigtug ta'n petgimip. ¹⁷ Ta'n wen wel'te'tg tla'tegen ta'n goqwei Gjinisgam tel puatg, 'gji'tutew ta'n goqwei gegina'matm wejiaq Nisgamewigtug gisna pas'g tl gina'mueian 'ntml'gigno'timg. ¹⁸ Gisi gji'jit ta'n wen puatg gepmitelmugsin ta'n etl ewo'qwet muta pas'g wesgumsit aq wesgutg ta'n etli angita'sit. Aq gisi gji'jit mimajuinu ta'n getu gepmitelmatl igtigl ta'n petgimtl ta'n etl ewo'qwet. Pas'g wesgumatl ta'n wen petgimtl aq wesgutg ta'n negm puatmlj. Gis sangewitelmatogs'p, mo egsuegw. ¹⁹ Mowiso'q ignmugsioqop 'tplutaqan gatu mo wen te'sioq gaqi majulgwatmugup. Gatu gilew mo gis gaq majulgwatmu'titoqs'p Mowis ugt'tplutaqanm, goqwei wej gwilmuiog amsalteg ta'n tel suisga'tu ni'n. Goqwei weji 'gtu ne'pa'ioq ugjit wegla?”

²⁰ Na mimajuinu'g asitema'titl, “Elue'wien ta gi'l. Wen ta gi'l getu ne'pe'sg?”

²¹ Se'sus na teli asitemaji, “Paqalauwaqan elugwa'p atlasmutigisg'gigtug. Nepilg'p ji'nm aq 'ms't paqalauiltioq. ²² Gatu lugwatasultitaq 'ggwisuaq ta'n tujiw aqantie'uti gis tetuje'g je tlia atlasmutigisg'g, muta Mowiso'q na telimugsioqop. (Gesgmnaq Mowis ugs'tqamuigweg gujjuaqi'g i' tla'taqatipni'g.) ²³ Lpa'tuj elugwasij at-

lasmutigisg'g glaman Mowiso'q ugt'tplutaqanm ma suisga'tas'gtnug. Gatu goqwei weji ugg-waiugtuiog ni'n muta gaq nepilg'p ji'nm atlas-mutigisg'gigtug? ²⁴ Menaqqajewei angite'tmug ta'n goqwei gis tliaq aq na tujiw gis gigwaji il-sutaqatioq. Nmittoqs'p tela'tegei ta'n goqwei tetapu'aq.”

Pipanimtultijig ugjit Se'sugulial na newgte'jilitl ta'n Gjinisgam petgimapnn ugjit ugs'tawian ugtmimajuinumg

²⁵ Alt mimajuinu'g ta'n wigultijig Selusalemg teluejig, “Mu na ula ji'nm ta'n wejo'tmi'tij ne'pa'new. ²⁶ Ge' angamug. Etlewistoq mimajuinuigtug aq mo wen goqwei gis tlimagw. Etug jel iganpugultijig geja'titl negm menaq na Nujiugs'tawi'wet, ta'n Gjinisgam petgimapnn ugjit ilgwenan ugtmimajuinumg. ²⁷ Gatu ta'n tujiw negm 'pgising ma wen 'gji'jiagul ta'n wejielij aq 'ms't geji'gw ta'n ula ji'nm wejiej.”

²⁸ Na Se'sus gegina'muet 'gja'sutuo'guomg aq gesigawwet, “Tel'ta'sultioq menaqqajewei nenuioq aq gejioq ta'n wejiei. E'e nenuioq aq ap ta'n etli neps'tgwa'tasiap. Gatu ni'n pas'g na nutagnutmewinu ugjit ta'n wen mo gejiawoq aq negm na teliaqewei. ²⁹ Gatu ni'n geji'g muta ni'n wejiei negmeg aq negm petgimip.”

³⁰ Na tujiw wejo'tmi'tij ugsua'lanew pas'g mo gis tala'la'tigupnn muta me' menaq tetaputest-nugup. ³¹ Gatu pugwelgig ta'n etl mawie'tij na get-lams'tua'titl aq teluejig, “Na ji'nm ta'n Gjinisgam petgimaj ugjit ugs'tawian ugtmimajuinumg, ma

aji 'ms'gi'gtnugul 'lgowaqann gis tla'tegetal aq ula ji'nm ta'n gis tla'tejej. Amuj na ula ji'nm.”

Sma'gnisg elgima'tiji ugjit ugsua'lanew Se'susal

³² Na Palasiaq nutmajig mimajuinu'g gim mawagnutma'tijig wegla ugjit negm. Etna na ugjit negmow aq iganpugultijig patlia'sg elgima'tipnig alt sma'gnisg ugjit ugsua'lanew Se'susal. ³³ Ta'n tujiw peita'titeg, Se'sus etl tlimaji mimajuinu'g, “Wijitgweiultoqs'p me' gijga'ji'g, na tujiw 'nqalultoqs'p aq lia's ta'n wen petgimip. ³⁴ Gwiluitoqs'p gatu ma we'ji'woq muta ta'n i'ttes ma gilew gisi 'lta'woq.”

³⁵ Na Lesui'paq iganpugultijig telimtultijig, “Tami ta getu liet ta'n ma ginu we'jia'gw? Lietew Gli'gewaq ugjiganmuaq ta'n Lesui'paq wigulti'tij aq gina'muataq aq we'gaw ta'nig mo Lesui'peulti'gw? ³⁶ Teluet, ‘Gwiluitoqs'p gatu ma we'ji'woq aq ma gisi 'lta'woq ta'n eliei.’ Goqwei etug getu tlimugsi'gw?”

Na samqwan ta'n ignmugsitesnu iapjiwewei mimajuaqan

³⁷ Ugtejgewei na'gweg na pestie'uti na mawi espe'g. Na na'gweg Se'sus gaqama'sit aq gesigawewistog, “Ta'n wen getu samqwat, jugu'ej ni'neg aq ni'n ignmua's ta'n tl samqwatew. ³⁸ Ta'n tel wi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng ugjit ni'n, ‘Ta'n wen getlams'tasit ni'neg geggung iapjiwewei mimajuaqan aq gis tlimaji igtigig ta'n tl samqwataq glaman guguntaq iapjiwewei mimajuaqan. Pa na wije'i aq tqapo'q ta'n ma niwianug gatu sipuji'jl wet neia's'gl.’ ”

³⁹ Se'sus wesgumapnn na Wejuli Nisgaml,

ta'nig getlams'tasultijig 'msnataq. Etna na tujiw na Wejuli Nisgaml menaq mesna'tigusnn muta Se'suguli menaq wenagiegus ugjit apaji gepmite'lmugsin wa'so'q.

Nasgwia'tiji mimajuinu'g ugjit ta'n wenit Se'sus

⁴⁰ Alt eimu'tijig mimajuinu'g nutua'titl teluelitl aq teluejig, “Ula ji'nm na menaqqajewei iganigitegewinu ta'n 'pgisintew gesgmnaq Nujiugs'tawi'wet!”

⁴¹ Gatu igtigig teluejig, “Negm na Nujiugs'tawi'wet ta'n Gjinisgam petgimapnn ugjit ilgwenan mimajuinu'g!” Gatu ala igtigig teluejig, “Gatu na Nujiugs'tawi'wet ma negm ugjiegw Galaliewa'gig. ⁴² Gis ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng, ‘Nujiugs'tawi'wet ugtaquttew Ta'piteg aq ugs'tqamuitew Petliemg ta'n Ta'pit wigip.’ ” Na toqo mo wijeil tel'te'tmi'tij ta'n wenit Se'sus. ⁴³ Na tujiw na mimajuinu'g nasgwia'tijig ugjit negma. ⁴⁴ Alt getu ugsua'la'titl pas'g mo wen gis tala'lagul.

Na Lesui'paq iganpugultijig mo getlams'tasultigupnig

⁴⁵ Na sma'gnisg apaita'jig iganpugultijig patlia'sg ta'n eimu'tijig. Pipanimgwi'tiji, “Goqwei ugjit mo wejgwa'lawoqos?”

⁴⁶ Na sma'gnisg asitema'tiji, “Menaq wen telewistug 'st'ge' ula ji'nm.”

⁴⁷ Na Palasiaq pipanima'tijig, “Gis lue'wa'lugsioq elt gilew? ⁴⁸ Mu wen ta'nig iganpugultijig gisna Palasiaq getlams'tasulti'gw Westaulgewilin. ⁴⁹ Gatu wegla mimajuinu'g ta'n

mo geitua'tigul Mowisal ugt'tplutaqanm ulmaji ilsumaten.”

⁵⁰ Nigotimus, ta'n gis elieteg Se'suseg aq nat nmiteg, newgte'jit negmow te'si'tij Palasiaq. Na telimaji, ⁵¹ “Ta'n telteg 'gt'tplutaqanminu, ma gisi ilsumam'g ji'nm, gesgmnaq gis nutmuam'g ta'n gis tla'tegej.”

⁵² Negmow gigtoqopita'jig aq na teli asitema'titl, “A' na gi'l elg wejie's'p Galaliewa'gig? Gwile'n aq gigji angapte'n ta'n goqwei ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng. Gji'tutes ma iganigjitegewinu ugjieg Galaliewa'gig na.”

Na e'pit mesnut ta'n etl sespo'teget

⁵³ [Na tujiw 'ms't wen enmiet wiguaq.

8

¹ Gatu Se'sus eliet na gm'tn teluisig Olipet. ² Na wapniaq Se'sus apsgwa'sit 'gja'sutuo'guomg. Na pugwelgig mimajuinu'g mawita'jig gigjiw ta'n eimlij aq negm epa'sit aq poqji gina'muaji.

³ Na nujigina'mua'tijig tplutaqan aq Palasiaq pegisula'titl e'pilitl ta'n mesna'tipnn ta'n etli sespo'tegelitl aq miawe'g gaqama'la'titl glaman 'ms't wen nmiatal.

⁴ Telima'titl Se'susal, “Nujigina'muet, ula e'pit mesng't assma tl sespo'tegen.

⁵ 'Gt'tplutaqanminaq Mowis telimugsi'gup na telamugsit e'pit amujpa gun'tewto'q glapis 'np'g. Nige', taluen?” ⁶ Na wet thuejig ugjit gistesguanew, glaman gisi lsumua'tital. Gatu na Se'sus waqjupa'sit aq ewi'giget t'pgwanigtug, ugtluign e'w'g.

⁷ Ge's gaqamulti'tij na'te'l etl mil pipanigesultijig, tegpaqpa'sit aq teliman, “Ta'n wen gilew

te'sioq me' menaq pata'tegegw na gisi tqamatal na amgwesewei gun'tew.”⁸ Na tujiw ap waqjupa'sit ap ewi'giget t'pgwanigtug.⁹ Ta'n tujiw nutmi'titeg ula, ingute'jijig jiglita'jig ta'n gisiguultijig tmg. Se'sus pas'g esgwiet aq maw na e'pit ta'n gaqamit.¹⁰ Tegpaqpa'sit aq telimatl, “E'pit, tami eimu'tijig ta'nig getu 'lsutmasg'pnig. Je mu newgte'jit ta'n 'lsutmultew?”

¹¹ Na teli asitematl, “Saqamaw mo wen eimug.” Se'sus asitematl, “Aq mo ni'n elsutmulu. Gisinmietetes nige'. Gatu mut piam pata'tegew!”]

Se'sus na waseteg ugjit mimajuinu'g aq musga'tuaji mimajuinu'g ta'n tel gegnu pmitataq

¹² Ta'n tujiw Se'sus ap gelulateg mimajuinu'g, telimaji, “Ni'n na waseteg ugjit mimajuinu'g ula ugs'tqamug. Gisi ignmuataq iapjiwewei mima-juaqan. Ta'n wen majulgwalit ma oqonitpa'qigtug pmiegw gatu awna guguntew na waseteg ugmi-majuaqanmg aq 'gjitutew ta'n gegnu mimajit.”

¹³ Na Palasiaq telima'titl, “Nige' pas'g etl ginu-alsin aq etli egsuen. Ta'n goqwei etl tlwen mo tali ugtapsuninug.”

¹⁴ Se'sus asitemaji, “Moqwa', je tlia tl ginualsian, ta'n goqwei teluei na teliaq, muta geitu ta'n wejia'p aq ta'n eliei. Mo gilew geituoq ta'n wejia'p aq ta'n eliei.¹⁵ Teli ilsutaqatioq ta'n tel nemituoq. Mo wen ni'n ilsumaq.¹⁶ Gatu ilsutaqan, tetapu ilsutega's. Ntilsutaqanm tetapu'atew muta mu newgtugwa'lugow. Nujj ta'n petgimip wijitgwei-wit.¹⁷ Ewi'gas'g 'gt'tplutaqanmuqaq, ta'n tujiw tapusijig gis nemi'tij nat goqwei tliaq aq nuji il-suteget ingutiw mil pipanimaji ugjit na aq wijei

teluetij na tujiw geitu'g teliaq teluejig. ¹⁸ Etlewistu ta'n weni aq nujj ta'n petgimip elt etlewistoq ugjit ni'n."

¹⁹ Pipanima'titl, "Tami eig gujj?" Se'sus asitemaji, "Gilew mo nenuiwoq aq mo nenuawoq Nujj. Gatu nenuioq nenuaqoq elg Nujj."

²⁰ Se'sus na 'ms't teluetyl ge's etl gina'muej 'gja'sutuo'guomg ta'n i' tepege'tij suliewei. Mo wen gisi ugsua'lagul muta menaq tetaputestnug iga'q.

Ma gisi 'lta'woq ta'n ni'n eliei

²¹ Se'sus ap telimaji, "Jigla'sites aq gwiluitoqs'p ma gisi 'lta'woq ta'n eliei. 'Nputititoqs'p aq 'gtlue'utiwal ma apigsigtmugsiwoq."

²² Na tujiw Lesui'paq iganpugultijig pipanimtul-tijig, "Etug getu ne'pa'sit? Etna na ugjit wet tluet ma gisi 'lta'gw ta'n negm eliej."

²³ Se'sus na telimaji, "Ni'n tleiawi wa'so'q gatu gilew tleiaultioq ula ugs'tqamug gatu ni'n mo tet tleiawiw. ²⁴ Etna na ugjit wet tlimuloq gilew 'npu'titoqs'p aq 'gtlue'utiwal ma apigsigtmugsiwoq glapis 'gtlams'tasultioq ni'n na newgte'ji ta'n Gjinisgam petgimip. Mu 'gtlams'tasultiwoq na tujiw gilew 'nputititoqs'p 'gtlue'utiwaq ma apigsigtuam'gig."

²⁵ Pipanima'titl, "Wenin ta gi'l?" Se'sus asitemaji, "Ni'n na ta'n wen gis tlimuloq mujga mawi amgweseweieg. ²⁶ Gisi ilsutmultoqs'p pugwelg ta'n goqweigtug aq elg gisi pugwe'l gina'multoqs'p, gatu ma tla'tegew muta pas'g teluei ta'n goqwei telimimg'p ta'n wen petgimip aq negm teliaq teluej."

²⁷ Mo geja'tigul tli usgumalin ujil. ²⁸ Glaman Se'sus telimaji, "Ta'n tujiw ni'n ta'n mimajuinual-siap unaqa'lioq gujjieweigtug, na tujiw 'gjittoqs'p ni'n na newgte'ji ta'n Nisgam petgimip. Mo etli tlimuluoq ni'n ta'n tel'ta'si gatu pas'g wesgutm ta'n goqwei Nujj gis gina'muip. ²⁹ Aq ta'n wen petgimip wijitgweiwit aq menaq naqaligw ugjit ngutugwa'lugwen muta apjiw tela'tegei ta'n goqwei tetapua'l'j."

³⁰ Pugwelgig ta'n nutua'titl Se'susal etl tluelitl wegla goqwe'l, getlams'tua'titl.

Assumsultijig mimajuinu'g aq gisteju'g

³¹ Na tujiw Se'sus telimaji Lesui'paq ta'nig getlams'tua'titl, "Pa na jigs'tmuioq ta'n tel gina'muei na gilew menaqqajewei nnaqapemg. ³² Gjitutoqs'p teliaqewei ugjit Gjinisgam aq na teliaqewei gisa'lugsitioqs'p mu nugu gistejuultinew."

³³ Teli asitema'titl, "Ninen wetagutmu'tieg Aplameg aq mo wen uggistejumultiweg. Goqwei wesgutmn ta'n tujiw teluen, 'Mu nugu gistejuultinew'?"

³⁴ Se'sus telimaji, "Telimuloq, ta'n te'sit wen pata'teget na assumgwi'tij lue'uti, pa wije'i aq gisteju. ³⁵ Gisteju pas'g elugwet ugjit assusit mo ugtaligam ta'n pas'g goqwei ugtassusilitl gatu assusit uggwisl ugtaligam aq assutmlij 'ms't goqwei. ³⁶ Ni'n Gjinisgam uggwisl jigla'luloq ta'n teli assumugsioq lue'uti. Na tujiw menaqqajewei assumsultitoqs'p. ³⁷ Geju'loq Aplameg wetagu'tmu'tioq, gatu alt te'sioq getu ne'pa'ioq, muta mo wel'te'tmuiwoq ta'n tel

gina'muei. ³⁸ Wesgutmap ta'n goqwei Nujj musga'tuip gatu gilew tela'taqatioq ta'n gujjuoq telimugsioq. Na teliaq telimuloq.”

³⁹ Na teli asitema'titl, “Nujjinen na Aplam.” Se'sus asitemaji, “Aplam un'janultioqosn tla'taqatigoq na wije'i 'lgowaqann ta'n negm tela'tegepnigl. ⁴⁰ Gatu wejo'tmoq gis ne'pa'inew aq pas'g ta'n goqwei tela'tega'p. Na telimuloqop teliaqewei ta'n nutmap Nisgamewigtug. Aplamoq mo na tela'tegegupneg. ⁴¹ Tela'taqatioq ta'n gujjuoq tela'tegep.” Teli asitema'titl, “Pas'g newgtungt nujjinen, Gjinisgam negm.”

⁴² Se'sus na teli asitemaji, “Gjinisgam menaqqajewei gujjiewig'sn, 'gsaligoqpn muta ni'n wejiei Nisgamewigtug aq nige' tet eim. Petgimip mo wet jugu'ewap ugjit ni'n gatu negm petgimip. ⁴³ Goqwei ugjit mo nestmu'tiwoq ta'n goqwei wesgutm? Etna na ugjit gisite'tmuoq mo jigs'tmuinew 'ntglusuaqanml. ⁴⁴ Mn'tu na gujjuoq. Ta'n goqwei gujjuoq tela'tegej na gilew tla'taqatitoqs'p. Na mawi amgweseweieg nut ne'pa'tegep aq menaq eimug teliaqeweigtug, muta mo teliaqewei ugtinneg eigtnug. Ta'n tujiw eggsuej, tela'teget ta'n tele'g, muta negm nujiagsuet aq negmow na ujjual ta'nig nata'egsua'tijig. 'Ms't eggsuo'qon wejiaq negmeg. ⁴⁵ Gatu ni'n telimuloq teliaqewei, etna na ugjit mo getlams'tuiwn.” ⁴⁶ Se'sus siawewistoq, “Wen eig ta'n gisi musga'tuitew gis ni'n pata'tegei? Pa na mo gis tla'tegewn, goqwei ugjit mo 'gtlams'tuiwoq? Lpa pas'g teliaqewei telimuloq. ⁴⁷ Ta'n wen tleiawit Nisgamewigtug, jigs'tuatl Nisgaml ugglusuaqanml. Gatu gilew mo jigs'tmu'tiwoq

muta mo tleiaultiwoq Nisgamewigtug, etna na ugjit.”

Se'sus me' espe'g aq Aplamoq

⁴⁸ Na Lesui'paq iganpugultijig na teli asita'pugua'titl Se'susal, “Gigwajiatieg ta'n tujiw telueieg gi'l na Samaliaewa'j aq mn'tu pitu'gwin. Amuj na Samaliaewa'juin aq mn'tu pitu'gwin.”

⁴⁹ Se'sus asitemaji, “Mo mn'tu pitu'gwigw ni'neg. Ni'n gepmite'lm'g nujj, gatu gilew mo gepmite'lmiwoq. ⁵⁰ Mo algwilmu gepmitelgaqan ugjit ni'newe'n gatu Gjinisgam pualit gepmitelmugsin aq negm tetapu ilsuteget. ⁵¹ Telimuloq ta'n wen jigs'tmuij 'ntagnutmaqanml, ma' 'npmug iapjiw. Na teliaq telimuloq.”

⁵² Na telima'titl, “Nige' geju'leg 'gjitm mn'tu pitu'gwin 'gtinneg. Aplamo'q nepg'pnaq aq iganigjitegewinugi'g nepu'tipnig. Gatu gi'l tluen, “Ta'n wen jigs'tmuij 'ntagnutmaqanm ma' 'npmug iapjiw.’ ⁵³ Gi'l tel'ta'sin me' espe'n je mu nujjinaeq Aplamo'q ta'n nepg'pnaq aq me' espe'n je mu iganigjitegewinugi'g ta'n elt nepu'tipnig? Tal'ta'sin ta gi'l wenin?”

⁵⁴ Na tujiw Se'sus asitemaji, “Pa na gepmite'lsian 'ntgepmitelgaqanm 'lpa ma tepawgtinug. Gatu na newgte'jit ta'n gepmitelmit na negm Nujuj. Na mawi ingute't ta'n gilew telui'toq Gnisgamemoq.

⁵⁵ Gilew menaq tami tl nenuawoq gatu ni'n nenaq. Pa na jijuwaq tluen ni'n ma nenuaq negm na tli nta eggsua's pa wijej aq gilew. Gatu ni'n nenaq aq ni'n jigs'tmagal ugglusuaqanml.

⁵⁶ Gujuwoq Aplamo'q welgwijing'p pas'g tel'ta'siteg

nmituital 'ntna'gwegm. Geitoqopneg wejgu'ei aq wel'ta'sipnaq."

⁵⁷ Na Lesui'paq iganpugultijig telima'titl, "Gi'l je menaq na'nisgegipuna'wn aq gis nenuit Aplamo'q?"

⁵⁸ Se'sus asitemaji, "Telimuloq, teliaqewei. Ges-gmnaq Aplamo'q ugs'tqamuigweg gis i'map."

⁵⁹ Na tujiw megnmi'titl gun'tal ugjit gun'tewta'new aq ne'pa'new. Gatu Se'sus mimgwasit aq naqt'g 'gja'sutuo'guomg.

9

Se'sus nepilat na ji'nmul ta'n teli ugs'tqamuilipnn nepapigwa'litl

¹ Ge's Se'sus pemiej, nemiatl ji'nmul ta'n teli ugs'tqamui nepapigwa'p. ² Unaqapemg pipan-imjig, "Nujigina'muet, wen ugtlue'uti gisa'laj ugjit negm tli ugs'tqamuin nepapigwa't. Negm gisna ungi'gug ugtlue'utiwoq?"

³ Se'sus asitemaji, "Ugtlue'uti'l gisna ungi'gug ugtlue'utiwal mo gisa'la'tigupnn nepapigwa'lin. Weji npapigwa't glaman Gjnisgam ugml'gigno'tim gis musga'tuaten negmeg. ⁴ Ge's waseteg, amujpa siaw tla'taqati'gw Nisgamewei 'lgowaqan Gjnisgam ta'n petgimip. Oqonitpa'q wejgu'aq aq ma wen gis lugweg. ⁵ Ge's ugs'tqamug eim, gisa'laqig mimajuinu'g 'ns'tmi'tij teliaqewei ugjit Gjnisgam. Etna na ugjit telui'timg na Waseteg."

⁶ Ta'n tujiw gis tluej ula, Se'sus elusgatamit maqamigeg aq sisgu el'toq uglusgatignm e'w'g. Na tujiw amiputauj ji'nmul ugpugugul. ⁷ Telimatl,

“Naji gsispa'tu 'gpugugul na tetp'peg samqwan teluisig Sailoam.” (Ula glusuaqan Sailoam ta'n teli'sulti'tij pa wijeï aq “petgimtl”.) Na tujiw na ji'nm eliet naji gsispa'toq ugpugugul. Apaja'ij, na wejgwi nemiteget.

⁸ Wi'gmaq aq na mimajuinu'g ta'nig nemia'tipnn tl tawaqtmalipnn, pipanigesultijig, “Mu na ula ji'nm ta'n i' pmgopip aq i' tawaqtmapi?”

⁹ Alt teluejig, “Negm na.” Gatu igtigig teluejig, “Moqwa', mu na negm. Pas'g wijeï telapewijig.” Na tujiw na ji'nm teluet, “Ni'n na ji'nm.”

¹⁰ Pipanima'titl, “Tal gis nemitegen?”

¹¹ Asitemaji, “Na ji'nm teluisit Se'sus eltoqop sisgu aq ama'tuip 'npugugul aq telimip, 'Lia samqwanigtug teluisig Sailoam aq 'gsispa'tu 'gpugugul. Elia'p aji gsispa'tuan 'npugugul aq ta'n teli nqase'g gesispa'tuaneg 'npugugul, weji ulapianeg.’”

¹² Pipanigesultijig, “Tami eig?” Teli asitemaji, “Mo geitu.”

Palasiaq mil pipanima'titl ta'n teli npisip

¹³ Na tujiw ela'la'titl na ji'nmul ta'n i' nepapigwa'lipnn ta'n Palasiaq eimu'ti'tij. ¹⁴ Na na'gweg ta'n Se'sus el'toqop sisgu aq pana'tuapnn ji'nmul ugpugugul atlasmutigisg'g'p. ¹⁵ Na Palasiaq pipanima'titl na ji'nmul ta'n tel gis nemitegelij. Telimaji, “Iga'toqop sisgu 'npugug aq ni'n gesispa'tuap 'npugugul aq nige' nemitegei.”

¹⁶ Alt Palasiaq teluejig, “Na ji'nm ta'n gis tla'teget na, mu gisi ugjieg Nisgamewigtug muta mo negm jigs'tmug atlasmutigisg'gewei 'tplutaqan.” Gatu awna igtigig teluejig, “Tal gis na ji'nm ta'n

elue'winuij gis tla'total paqalawaiqaan pa wije aq ulaal?" Etna na ugjit alt niguita'jig.

17 Na Palasiaq 'mjit newgt pipanima'titl na ji'nmul, "Gi'l teluen negm 'gpugugul pana'tas'g'pnn, gatu gi'l tal'ta'sin negm wen?" Na teli asitemaji, "Negm na iganigjitegewinu."

18 Na Lesui'paq iganpugultijig me' mu getu 'gtlams'tua'tigul ugjit negm 'npapigwa'lin aq nige' gis nemitegen glapis natgima'tiji na ji'nm ungi'gug, 19 aq pipanima'tiji, "Ula na gilew 'ggwisuow? Teli ugs'tqamuis nepapigwa'n? Gatu nige' tal gis nemiteget."

20 Ungi'gug na teli asita'puguejig, "Geji'g't negm 'ngwisinen aq geitueg teli ugs'tqamuip nepapigwa't, 21 gatu mo gejiaqat ta'n tel gis nemitegej gisna mo gejiaqat ta'n wen gis pana'tuatl ugpgugul. Pipanimug. Gis tepipuna't, gisi asitemugsitoqs'p negm." 22 Ungi'gug ula teluejig muta jipala'tiji Lesui'paq. Muta Lesui'paq iganpugultijig gis wel'te'tmi'tip tuattesguaten a'sutuo'guomg ta'n wen teluet Se'sus na Nujiugs'tawi'wet. Gjnisgam petgimapnn ugjit ilgwenan ugtmimajuinung. 23 Etna na ugjit ungi'gug teluepnig, "Negm gis tepipuna't, pipanimug."

24 Na ta'puewei na iganpugultijig ap natgima'titl na ji'nmul ta'n ugs'tqamuilipnn nepapigwa'p aq telima'titl. "Gepmite'lm Gjnisgam ta'n teli npisin. Mut gepmite'lm Se'sus. Gejig't lue'winuin."

25 Na ji'nm asitemaji, "Mu tali gji'jiaq lue'winuin gisna mu. Newgte' ta'n goqwei geitu nepapigwa'iap aq nige' nemitegei."

²⁶ Pipanima'titl, "Gatu tala'lusg's? Tal gisi npitam-as'g'sn 'gpugugul."

²⁷ Na teli asita'puguet, "Gi's gis tlimuloq aq mo gilew jigs'tmutiwoqop. Goqwei weji 'gtu nutmo-qop ap? Etug gilew getu unaqapemultioq?"

²⁸ Anmima'titl aq teluejig, "Gi'l eta negm unaqapeml, gatu ninen na Mowiso'q unaqapemg.
²⁹ Gejig't Gjinisgam gelulapnn Mowisal gatu ugjit na ji'nm, Se'sus, mo tali gji'jiaqat negm ta'n wenij."

³⁰ Na ji'nm asitemaji, "We'gwi wigue'g gisi npilajig nepapigwo'ltijig mimajuinu'g gatu mo gejiawoq ta'n wenij. We'gwi paqalawioq.

³¹ Gejig't Gjinisgam mu jigs'tuagwig lue'winu'g gatu jigs'tuajig mimajuinu'g ta'n gepmitelm'jig aq tela'taqatijig ta'n negm tel puatg. ³² Ta'n tujiw ugs'tqamu gisita's'geg glapis nige' menaq nutmam't wen gisa'lan na mimajuinu'l, ugs'tqamuilipnn nepapigwa'litl, nemitegelin.

³³ Mo ula ji'nm ugjiegw Nisgamewigtug ma gis tla'tegegw."

³⁴ Sesgwala'titl aq miluita'titl, aq telima'titl, "We'gaw gisi ugs'tqamuities, elue'winui't'p aq ali gtu gina'muieg ta ninen?" Toqo tewege'titl we'gaw a'sutuo'guomg.

Ta'nig mo getlams'tmi'ti'gw Gjinisgam ugglusuaqanm

pa wijei aq nepapigwo'lti'tij

³⁵ Se'sus nutmateg ta'n tel tuege'tij, gwiluatl aq ta'n tujiw we'jiateg, teluet, "Gi'l getlams'tasin ta ji'nm ta'n Gjinisgam petgimapnn?"

³⁶ Ji'nm asitematl, "Tlimi ta'n wenij saqamaw, glaman gisi gtlams'tasites."

³⁷ Se'sus telimatl, “Gis nemi't'p gi'l aq na ni'n ta'n etl agnutmaigw.”

³⁸ Na ji'nm teluet, “Gjisaqamaw, getlams'tm.” Aq nutgul'pa'sit Se'sugulieg.

³⁹ Se'sus teluet, “Weji pginap ula ugs'tqamug ugjit ignmuan ns'tuo'ti Nisgamewei ta'nig mo nestasulti'gw pa wije aq gisa'lan nepapigwo'ltijig nmitaqatinew, aq musga'tuan ta'nig tel'ta'sultijig nestasultijig ta'n goqwe'l Nisgamewei mo nestasulti'gw aq mo goqwei nemitu'tiwgw pa wije aq nepapigwo'ltijig.”

⁴⁰ Alt Palasiaq ta'nig eimu'tipnig nutua'tipnn teluejig ula aq pipanima'titl, “Etl tluen ninen na nepapigwo'ltieg?”

⁴¹ Se'sus asitemaji, “Pa na mo ns'tasultiwoq ta'n goqwe'l Nisgamewe'l ma wen gisi ilsumugsiwoq. Gatu telueioq gisi ns'tasultioq ta'n goqwei Nisgamewei gatu mo getlams'tuiwoq na tuiw ilsumugsitoqs'p ta'n tel pata'taqatioq.”

10

Na a'tugwaqan ta'n jijgluewjig nuji angweiwaji

¹ Se'sus teluet, “Telimuloq, na mimajuinu'g ta'n mo e'wmug ga'qana'tas'g gatu asisapegit na 'llutaqan ugjit gim pisgwa'n ta'n jijgluewjig eimu'tilij, negm na gmutnes. ² Na ji'nm ta'n weji pisgwa'j ga'qana'tas'g na negm nuji angwe'waji jijgluewjig. ³ Nujisgaqanet pana'tuaj na ga'qana'tas'g ugjit negm. Na jijgluewjig nutua'titl ta'n tuiw wigumaj aq ugjijgluewjmg el'ta'jig negmeg. Majulgwala'titl, ewi'tmuaj ugjijgluewjmg ugwisunmuaq aq tewo'lajig.

⁴ Igana'sit aq ugjijgluewjmg majulgwaljig muta nestua'titl. ⁵ Ma majulgwala'tigul wen pilue'l gatu awna ugsmugtua'tital muta mu nestua'tigul. Teliq na telimuloq."

⁶ Se'sus mimajuinu'g telimaji ula a'tugwaqan, gatu mo nestua'tigul ta'n goqwei etl tlimgwi'tij.

Se'sus na negm ta'n nuji angwe'waji jijgluewjig aq wele'waji

⁷ Se'sus ap teluet, "Telimuloq, ni'n pa wije i aq na ga'qana'tas'g ugjit na jijgluewjig ta'n i' tli angweiatiji wela'gw. ⁸ Igtigig igan peita'pnig gesgmaq ni'n. Negmow gmutnesg gatu na jijgluewjig mo jigs'tua'tigupni."

[Na mimajuinu ta'n getu pisgwa't wa'so'q, amujpa weji pisgwa't ni'neg.]

⁹ "Ni'n pa wije i aq na ga'qana'tas'g aq na mimajuinu'g pa wije i aq jijgluewjig. Ta'n wen getu pisgwa't wa'so'q amujpa weji pisgwa't ni'neg. Na ugs'tatew, pisgwa'tew aq tu'etew aq ul smaten. Pa na wije i aq jijgluewjig asuita'jig ga'qana'tas'g aq uls'maten. pa na wije i ni'n na ga'qana'tas'g ugjit mimajuinu'g wa'so'q aq weli angweiaqig aq ugs'tawia's. ¹⁰ Gmutnes pegising ugjit gmutnen, ne'pa'tegen aq seioqwa'tegen. Ni'n weji pgisina'p glaman gisi msnmu'titoqs'p iapjiwewei mimajuaqan aq ula mimajuaqan mujgajewei wajui guguntoqs'p. Na teliaq telimuloq.

¹¹ "Ni'n na menaqqajewei nuji angweiaqig jijgluewjig. Gelu'sit nuji angwe'waji jijgluewjig ul'te'tutew iga'tun ugmimajuaqanm ugjit ugjijgluewjmg. Etna na ula ta'n ni'n wel'te'tm

tla'tegen. ¹² 'Lgowinuj ugsmugwatew ta'n tujiw nemiaj paqtesml wejgu'elij aq nqalataq jijgluewjig muta mo negmeweg aq negm angweiwaji jijgluewjig ugjit pas'g apangitugsin. Etna na ugjit weji ugsmugwat. Na tujiw paqtesm wenaqietuajig aq se's'tesgua'jig jijgluewjig. ¹³ 'Lgowinuj ugsmugwatew muta pas'g negm 'lgowinuj aq mo tali el'te'lmagwig jijgluewjig. ¹⁴⁻¹⁵ Ni'n na mujgajewei nuji angweiaqig jijgluewjig. Ta'n tel nenuij Nujj, aq ni'n ta'n tel nenaq na wijej nenaqig ntijgluojmg. Negmow nenuijig, aq ni'n wel'te'tm iga'tun ntmimajuaqanm ugjit negmow. ¹⁶ Ap eimu'tijig jijgluewjig ta'n ni'newe'g gatu mu eimu'ti'gw ula tet. Amujpa ni'n jugwo'la's. Negmow jigs'tuitaq. 'Ms't maw mawo'la's aq ni'n nuji angweiwa's.

¹⁷ “Nujj gesalit muta wel'te'tm iga'tun ntmimajuaqanm ugjit negmow glaman ntmimajuaqanm gisi apaji msntes. ¹⁸ Mo wen gisi ugsua'tuigw ntmimajuaqanm glapis ni'n tli ul'te'tman. Iga'tutes ntmimajuaqanm muta ni'n 'lpa na tel puatm. Geggunm ml'gigno'ti ugjit iga'tun aq geggunm ml'gigno'ti ugjit ugsua'tun. Nujj gisi ignmuip ml'gigno'ti ugjit na ula gis tla'tegen. Maw gigwajiaq telimuloq.”

¹⁹ Ta'n tujiw wegla gis tlueteg na Lesui'paq ap nig'tuita'jig ugjit ugglusuaqanml. ²⁰ Pugwelgig teluejig, “Negm mn'tu'l geggunatl! Elue'wiet! Goqwei wet jigs'tuoq?”

²¹ Gatu igtigig teluejig, “Ji'nm mn'tu'l ugtinneg pisilij ma gis tlewistu 'st'ge' ula! Ma mn'tu gisa'laqul nepapigwa'litl ji'nmul nemitegelin.”

Mo wijeï teli angita'sultijig. Etna na ugjit nigtuita'jig.

*Ta'n tujiw Se'susal mo menuege'tigul
'gja'sutuo'guomg Selusalemg*

²² Na miawipug Se'sus eig'p Selusalemg ugjit na pestie'umg 'gja'sutuo'guomei Selusalemg. Ula pestie'umg migwite'tmi'tij ta'n tujiw ujjuaq'g ili tepgisa'tu'tipnig 'gja'sutuo'guomg ugjit Gjinisgam. ²³ Newgt na'gweg ala'sit 'gja'sutuo'guomg, na'te'l Salamano'q ugtusating. ²⁴ Na Lesui'paq mawita'titl ta'n eimlij aq maw gigtogopugutua'titl. Teluejig, “Tali pgije'tew we'gaw elugwalieg? Telimieg ta'n wenin. Pa na gi'l na Nujujs'tawi'wet ta'n Gjinisgam petgim'sg ugjit ilgwenan ugmimajuinung, na menaqqajewei tlimieg!”

²⁵ Se'sus asitemaji, “Gis tlimuloqop gatu mo getlams'tuiwoqop. Ta'n goqwei tela'tegei Nujj ugwisunmg musga'sgt'tal ta'n weni. ²⁶ Gatu gilew ma 'gtlams'tmu'tiwoq muta gilew mo ntji-jgluewjmg. ²⁷ 'Ntjijgluewjmg nutuijig aq nenaqig aq negmow majulgwalitaq. ²⁸ Ignmaqig iapji-wewei mimajuaqan aq ma' 'lta'gwig mn'tua'gig. Ma wen gisi ugsua'tuigwigw. ²⁹ Muta Nujj gisi ign-muipnig aq negm me' espe'g je mu ta'n pas'g wen. Ma wen gisi ugsua'tuigwigw muta nujj ugpitng eputilijig. ³⁰ Ni'n aq Nujj newgte'jieg.”

³¹ Mjit newgt na Lesui'paq megnmi'titl gun'tal ugjit gun'teugta'new. ³² Na tujiw Se'sus telimaji, “Gis tela'tega'pnn pugwelgl 'lgowaqann 'gsisgwaq ta'n Nujj ignmuip tla'tegen. Goqwei weji 'gtu gun'teugte'ioq ugjit ula ta'n tela'tega'pn?”

³³ Na Lesui'paq asitema'titl, "Mo getu gun'tewto'lueg ta'n tel tla'tege't'p gelu'lg 'lgowaqan gatu ugjit ta'n teli egsuaqanimt Gjinisgam aq anmima'mt aq mo gepmite'lmawt. Gi'l na pas'g ji'nm gatu teli ugsualsin 'st'ge' Nisgamewin."

³⁴ Se'sus asitemaji, "Ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatigng ta'n Gjinisgam teluet, 'Nisgameultioq.' ³⁵ Geitu'g ta'n Gjinisgam ugtwi'gatign telueg na teliaq iapjiwewei. Gjinisgam telui'tapni, 'nisgameultijig' na mimajuinu' ta'n ignmuapni ugtagnutmaqanm. ³⁶ Gatu ugjit ni'n, Nujj megnip aq petgimip ula ugs'tqamug. Tal gis gilew tluetioq egsuaqanimt Gjinisgam muta ni'n telueiap ni'n na Gjinisgam uggwisl? ³⁷ Mut 'gtlams'tuineu, mo tla'tegewan nujj ugtlgowaqann. ³⁸ Gatu tla'tegeian, je tlia mo 'gtlams'tuiwoq, 'gtlams'tmugoq ntlgowaqann glaman 'gji'tutoq nujj ni'neg eig aq ni'n eim negmeg. Na tujiw me' uli gji'tugoq."

³⁹ 'Mjit newgt wejo'tmi'tij ugsua'lanew. Pas'g mo gis tla'taqati'gw muta ejigla'sit aq naqalaji.

⁴⁰ Na tujiw Se'sus ap apaji asoqoma'sit na sipu teluisig Jol'tan, ta'n Sapatis i' tl sign'tuep aq siawqatg na'te'l. ⁴¹ Pugwelgig mimajuinu'g peita'jig negmeg, telimtultijig, "Sa'n mo tela'tegegupnn mesgi'gl 'lgowaqann, gatu ta'n te's'g goqwei teluep ugjit ula ji'nm na teliaq." ⁴² Aq pugwelgig mimajuinu'g na'te'l getlams'tua'titl.

11

¹ Etna na ula ji'nm teluisit Lasalas, gesnugwat. Wigit na gutanji'j teluisig Pettani. Mali aq umisl Malta na Lasalas wijigatijig. Mawgatmu'tijig. (² Me' enmiaq na ula Mali guta'tuategw amjaqto'suti Se'susal uggwatg aq ga'smuatl uggwatl usapun e'w'g. Etna na ugjignaml Lasalasal ta'n gesnugwalitl.) ³ Na wijig'tijig e'pijig elgitmua'tij Se'susal ula agnutmaqan, “Gjisaqamaw, na gitap ta'n gesalt mawi gsnugwat.”

⁴ Ta'n tujiw Se'sus nutgeg ula agnutmaqan na teluet, “Ta'n teli gsnugwaj wet tliaqap ugjit Gjini-gam uggepmitelgaqanm. Musga'sgtn glaman Gjini-gam uggwisl 'gjigepmitelmaten. Etna na ugjit mo Lasalas etl gaqiegw na'te'l.”

⁵ Na Se'sus gesalaji Maltaal, uggwe'ji'tl aq Lasalasal. ⁶ Gatu ta'n tujiw mesngeg agnutmaqan Lasalas 'gsnugwan, me' siawqatg ta'n eig tapuguna'q. ⁷ Na tujiw unaqapemg telimaji, “Apaita'nej Jutiaewa'gig.”

⁸ Unaqapemg asitema'titl, “Nujigina'muet, gejigew Lesui'paq iganpugultijig getu gun'teugtesg'pnig aq ap nige' gisita'sin apaja'sin na'te'l?”

⁹ Se'sus telimaji, “Te's na'gweg newgtisga'q jel ta'pu ajiatl etegl ta'n waseteg. Pa na ji'nm ala'sij miaw na'gweg ma ali pjitaqamagw muta waseteg. ¹⁰ Gatu ta'n tujiw ala'sij tepgig 'pjitaqamatew muta oqonitpa'q. Mo gis nemitegegaw. Amujpa ala'si aq elugwatm 'ntlugowaqanm ge's gis tla'tega's.” ¹¹ Ula na Se'sus telimaji. Toqo ap angu tluet, “Gitapinu Lasalas nepat gatu ni'n lia's aq tugwa'la's.”

¹² Unaqapemg asitema'titl, “Amuj pem ila'sit, na tli uli npaj.”

¹³ Getloqo Se'sus wesgutg'p ugjit Lasalas 'npmn gatu negmow tel'ta'sultijig pas'g 'npanin. ¹⁴ Etna na ugjit menaqqajewei telimaji, “Lasalas nepgaq. ¹⁵ Ugjit gilew wel'ta'si mo eimu ta'n tujiw nepgeg glaman 'gtlams'tmuitoqs'p ta'n tujiw nemituoq ta'n tliatew. Gatu nige' 'lta'nej negmeg.”

¹⁶ Na Tuma (ta'n telui'tut, 'Tqope'j), telimaji ap igtigig unaqapemg “Wije'wanej nujigina'muet glaman mawi 'npu'titesnu maw negm.” Na tujiw naqtmij.

*Se'sus na negm ta'n apaji unaqo'lata mima-juinu'g
aq mimajuaqan ignmuataq*

¹⁷ Ta'n tujiw Se'sus pegisingeg Pettani telima'titl, Gis ne'wguna'q Lasalas gis utqatalugsin. ¹⁸ Weja'tegemg Selusalemglapis Pettani maw suel tapu'gl loqtnn. ¹⁹ Aq pugwelgig Lesui'paq gis peita'pnig ugjit nat nmianew Maltaal aq Malial. Getu' apgnua'lanew ta'n teli nplij ugjignamual.

²⁰ Ta'n tujiw Malta nutgeg Se'susal wejgu'elital, tewiet aq naji a'suguatl, gatu Mali siawqatg wiguaq. ²¹ Malta telimatl Se'susal, “Gjisaqamaw, I'mu's'p 'njignamaq mo 'npu'uisoq. ²² Gatu geitu, je tlia nige', Gjinisgam ignmultew ta'n goqwei pipanimj.”

²³ Se'sus telimatl, “Gjignam apaji unaqa'sitew utqutaqane'gati aq apaji minunsitew. Geitu'n?”

²⁴ Malta teli asitematl, “Geitu minunsitew ugtejgewei na'gweg ta'n tujiw Gjinisgam apaji minua'laj mimajuinu'g.”

²⁵ Se'sus telimatl, “Ni'n na ta'n gisi apaji un-aqo'la's mimajuinu'g aq ignmua's iapjiwewei mimajuaqan. Ta'n wen getlams'tasit ni'neg, mimajitew je tlia np'g. ²⁶ Ta'n wen mimajit aq getlams'tasij ni'neg, ugtejgewei na'gweg iga'q aq apaja'sian, ma 'npug. Ula getlams'tasin?”

²⁷ Teli asitematl, “Gjisaqamaw, teliaq teluen. Getlams'tasi gi'l na Nujiugs'tawi'wet ta'n Gjinsigam petgimapnn ugjit ilgwenan ugtmimajuinung, Gjinsigam uggwisl ta'n wen sa'q esgmalg't.”

Se'sus eliet Lasalas utqutaqanmg aq atgitemit

²⁸ Ta'n tujiw Malta gis tlueteg ula na apaja'sit aq apsgwa'sit wiguaq aq gim wigumatl uggwe'ji'tl Malial. Gimewistoq aq telimatl, “Nujigina'muet pegising aq getu nmi'sg.” ²⁹ Ta'n tujiw Mali nutgeg ula, smtug tewiet aq naji a'suguatl Se'susal. (³⁰ Se'sus menaq iga'qus na gutanji'j gatu me' eig'p ta'n Maltaal etli ultesguapnn.) ³¹ Na Lesui'paq ta'n eimu'ti'tij na wen'ji'guomg maw Mali etli apgnua'la'titl Malial. Ta'n tujiw nemia'titeg wenaqa'silitl aq jaqal tu'elitl na majulgwala'titl. Tel'ta'sultijig elielitl utqutaqanmg naji gsigawtemilitl.

³² Mali pegising ta'n Se'susal eimlij. Nemiaj na el nutgul'pa'sua'latl aq na teluet, “Gjisaqamaw i'mu's'p ula tet mu 'njignamaq 'npmuisoq!”

³³ Se'sus nemiatl etli gsigawtemilitl aq na Lesui'paq ta'n pejuwije'wa'titl gesigawtemultijig. Na tujiw ewlgwija's'g uggamlamun aq ewlite'lmaji. ³⁴ Pipanimaji, “Tami tet etli

utqutaloqos?” Na teli asitema'titl, “Gjisaqamaw jugu'a aq nat nmitu ugtutqutaqanmg.”

³⁵ Na tuijw Se'sus ugsagpigunml guta'tigul.

³⁶ Etna na ugjit Lesui'paq teluejig, “Nemituoq ta'n tetuji gsalaj.”

³⁷ Gatu alt teluejig, “Gisa'lapnn nepapigwa'litl ji'nmul nemitegelin. Goqwei ugjit mo gisa'laqusnn Lasalasal mu 'nplin?”

Lasalas apaji mimajua'lut

³⁸ Ula telueliteg, Se'sus me' piam ewlgwija'sg uggamlamun. Eliet ugtutqutaqanmg ta'n gun'tew sapalqe'g, 'npuinu lame'g elising. Mesgi'g gun'tew gep'joqteg ta'n weji pisgwita'mg. ³⁹ Se'sus mel-gimaji, “Jigla'tug na gun'tew!” Malta ta'n ugjig-naml neplipna, teli asitematl, “Gjisaqamaw gis ne'wiguna'q gisi utqutalut. Gis poqji sugul'gat aq wejima't.”

⁴⁰ Se'sus telimatl, “Migwite'te'n na ula telimulap! Nmitutes Gjinisgam ugml'gigno'tim, 'gtlams'tmn.” ⁴¹ Na tuijw ejigl te't'pja'tu'tij gun'tew. Se'sus wenaqapa'sit aq tluet, “Nuij miwatmul ta'n tel jigs'tuin. ⁴² Geitu apjiw jigs'tuin gatu wet thuei ugjit na mimajuinu'g ta'n eimu'tijig, glaman 'gtlams'tmu'titaq gi'l petgimip.”

⁴³ Ta'n tuijw ula gis thueteg, gesigaw wigumatl, “Lasalas 'gtaqqa'si!” ⁴⁴ Na ji'nm ta'n nepg'p getaqqa'sit. Te'tepjepilasit ta'n telgi'g wape'g atla'wegn. Ugpitnn aq uggwatl tepgisi ajjigopitegl atla'wegnigtug aq atla'wegn ajjigopiteg ugsisgug. Se'sus telimaji, “Apgwa'lug aq iga'lug.”

*Lesui'paq iganpugultijig
gisita'sultijig ne'pa'new Se'susal
(Matiw 26.1-5; Malg 14.1,2; Lu'g 22.1,2)*

⁴⁵ Pugwelgig Lesui'paq ta'n peji mittugwala'titl Malial ugjit apgnua'lanew nemitu'tij ta'n Se'sus tela'teget aq getlams'tua'titl. ⁴⁶ Gatu alt apaita'jig ta'n Palasiaq eimu'tilij aq telima'tiji ta'n Se'sus gis tla'tegej. ⁴⁷ Na tujiw Palasiaq aq iganpugultijig patlia'sg mawi ultesgatultijig. Pipanimtultijig, “Tala'taqatitesnu? Ula ji'nm 'lpa tela'tegetl pugwelgl paqalaiwaqann. ⁴⁸ Siawi ignmug tla'tegen ula paqalaiwaqann 'ms't wen 'gtlams'tuataq aq majulgwalataq. Na tujiw Lo'mewaqaq assusultijig peita'taq aq gaq seioqwattaq 'gjia'sutuo'guomg aq seioqwa'lataq ta'n te'sijig 'gmimajuinuinamaq.”

⁴⁹ Newgte'jit negmow teluisit Gaiapas, na espe'g patlia's na newgtipunqeg, teluet, “Elue'wia'tioq! Mo goqwei geituoq? ⁵⁰ Me' gelu'lg'tew ugjit ginu pas'g newgte'jit ji'nm 'np'g ugjit mimajuinu'g je mu 'ms't mimajuinu'g gaq seioqwa'toq.” ⁵¹ Mo negm gisite'tmug'p ta'n tel tluiej. Negm na espe'g patlia's na newgtipunqeg. Igan gnua'teget ta'n Se'sus tli np'tew ugjit Lesui'paq ⁵² Aq mo pas'g ugjit negmow gatu elg ugjit mawo'lan Gjinisgam ugtmimajuinung ta'n al se's'ga'tmu'tijig ula ugs'tqamug.

⁵³ Weja'tegemgeg na na'gweg na Lesui'paq assusultijig angite'tmi'tij ta'n tl ne'pa'new Se'susal. ⁵⁴ Se'sus puni ala'sit mimajuinuigtug aq naqt'g Selusalemg. Mo ala'sigw Jutiaewa'gig gatu eliet na gutanji'j teluisit Eplaim ta'n gigjiw eteg paq-taqamigtug. Aq na'te'l wijitgweiwaji unaqapemg.

⁵⁵ Tel gne'ji'j na Lesui'paq ugpestiewtimuoq Siawa'timgewei pem gigja'sg aq pugwelgig mi-majuinu'g weita'jig ta'n telgi'g Lesui'pewa'gig. El'ta'jig Selusalemg ugjit tla'taqatinew ta'n tel-teg 'tplutaqan. Amujpa waqama'sultitaq Nis-gamewigtug, gesgmnaq na pestie'uti iga'qtnug. ⁵⁶ Getu' nemia'titl Se'susal aq ge's al mawita'tij 'gja'sutuo'guomg na pipanimtultijig. “Tal'ta'sioq? Ma ta 'pgisinug ula pestie'umg?” ⁵⁷ Na igan-pugultijig patlia'sg aq Palasiaq tewaggitmi'tij na glusuaqan ugjit ta'n wen gejiatl ta'n Se'susal eimlij amujpa gegnua'teget glaman ugsua'lataq.

12

Mali ta'n guta'tuap amjaqto'suti Se'susal ugg-watg

(Matiw 26.6-13; Malg 14.3-9)

¹ Na asugomtesuguna'q gesgmnaq Siawa'timgewei iga'qtnug, Se'sus eliet Pettani, ta'n Lasalas wigip. Negm na ji'nm ta'n Se'sus apaji minua'lapnn. ² Mijjuaqan ignmua'tipnn ugjit negm na'te'l. Malta etli apoqonmuet p'ta'utigtug aq Lasalas pemgopit p'ta'utigtug maw Se'susal. ³ Na tujiw Mali pegisulatl pu'taiji'tl waju'pelitl ta'n mawi mgo'tig amjaqto'suti. Wejitas'g poqtaqiaq nalt. Newgt 'ngatign te'sg pijiguta'tas'g pu'taiji'jigtug. Guta'tuaj amjaqto'suti Se'susal uggwatg aq ga'sumuatl usapun e'w'g. Na weljemaq amjaqto'suti se'so'qweg wen'ji'guomg. ⁴ Na tujiw newgte'jilitl Se'sus unaqapeml teluisilitl Suta Isgaliot, ta'n 'ntuisgalatal Se'susal, teluet, ⁵ “Goqwei ugjit ula amjaqto'suti mo netuisgetas'gtnugus. Tepawgtig na suliewei

ta'n ne'pa'tun newgtipunqeg, aq na suliewei gisi ignmuanesoq na ewle'jultijig?" ⁶ Na ula wet tluet muta gmutnesuip. Ango'tg'p suliewei aq i' tli apoqonmasip. Mu gis tluet ta'n tali el'telmagupni ewle'juinu'g.

⁷ Gatu Se'sus teluet, "Punaje'w. Na wet tla'tegep ugjit gisgajugtmuin ta'n tli utqutaliten. ⁸ Apjiw gugunatoqs'p ewle'jultijig mimajuinu'g, gatu ni'n ma iapjiw i'mu ta'n eimoq. Na maw gigwajiaq telimuloq."

*Na tujiw iganpugultijig patlia'sg
gisita'sultijig ne'pa'new Lasalasal*

⁹ Pugwelgig Lesui'paq nutmajig Se'susal i'mlin Pettani aq el'ta'jig na'te'l. El'ta'jig mu pas'g ugjit Se'susal gatu elt getu nmianew Lasalasal ta'n Se'sus apaji minua'lapnn. ¹⁰ Na tujiw iganpugultijig patlia'sg gisita'sultijig elt ne'pa'new Lasalasal. ¹¹ Muta pugwelgig Lesui'paq puna'la'tiji iganpugua'tliji awna getlams'tua'titl Se'susal ugjit ta'n goqwei teliaqap Lasalasal.

*Mimajuinu'g a'sugua'titl Se'susal
wejgu pigwa'lij Selusalemg
(Matiw 21.1-11; Malg 11.1-11; Lu'g 19.28-40)*

¹² Na wapg pugwelgig ta'n peita'pnig ugjit na Siawa'tingewei Pestie'uti nutma'tij Se'susal jugu'elin Selusalemg. ¹³ Na tujiw weji tmsmi'titl 'psetgun temasgo'tu'titl miti'sigtug teluisit palm aq tewita'jig naji a'suguanew Se'susal. Sesgu'tijig, "Miwatmuanej Gjinisgam aq emtoqwalanej. Gjinisgam gepmitelmaj ta'n wen wejgu'elitl ugwisunmg.

Gjinisgam gepmitelmaj Isle'laq
ugtelege'witemual!"

¹⁴ Se'sus pem wejgu teppitl te'sipowji'tl ta'n
we'jia'tipnn, ta'n telueg Gjinisgam ugtwi'gatign,

¹⁵ "Mimajuinutut! Saianewaq!

Mut jipalanew! Angaptmug!

Ta'n wen 'gtelege'witemultitoqs'p

wejgu'et wantaqo'tigtug.

Wejgu teppitl te'sipowji'tl."

¹⁶ Unaqapemg mo nestmu'tigupnig na tujiw.
Gatu ta'n tujiw Se'sus gisi unagieteg aq elieteg
wa'so'q na tujiw migwite'tmi'tij ta'n telueg'p Gjin-
isgam ugtwi'gatign ugjit ula. Aq migwite'tmi'tij
ta'n wet tla'taqati'tij ugjit negm.

¹⁷ Na mimajuinu'g, ta'n wijitgweiwatipnn
Se'susal ta'n wigumateg Lasalasal ug-
tutqutaqanmg aq apaji mimajua'lapnn siaw
teluepnig ta'n goqwei gis nemitu'tij. ¹⁸ Etna na
ugjit mimajuinu'g a'sugua'titl muta nutma'tipnig

ta'n gis lugwatg'pnn mesgi'gl 'lgowaqann.

¹⁹ Na tujiw Palasiaq telimtultijig, "Angaptmug,
nentu'gweg! Mo un'ji el'ta'gw! 'Ms't ta'n te'sijig
elue'wia'tijig aq majulgwala'titl." Na wegla
teluepnig.

Na ta'sijig Gli'gewaq gwilua'titl Se'susal

[El'ta'jig Pilipeg. Negm tleiawit Petse'taeg ta'n
gigjiw wigultijig ta'nig mo Lesui'peulti'gw Pilip aq
Antle' Gli'gewei ugwisunmual.]

²⁰ Etna na na'te'l alt Gli'gewaq mawi 'lta'pnig
Selusalemg ugjit na Siawa'tingewei pestie'uti
ugjit emtoqwalanew Nisgaml. ²¹ El'ta'jig Pilipeg

negm ta'n tleiwit na gutan Petse'ta Galaliewa'gig. Teluejig, “Saqamaw getu nemi'g'tt Se'sus.”

²² El'ta'jig maw Pilip aq nat tlimatl Antle'al aq na tujiw el'ta'jig nat tlima'titl Se'susal. ²³ Se'sus asitemaji, “Tetaputesg iga'q ugjit ni'n na ji'nm ta'n Gjinisgam petgimip aq mimajuinualsiap mawi gepmite'lmugin. ²⁴ Teliq telimuloq, amujpa 'np'tes. Pa na wije aq gulungwei 'sginmin na glapis iga'taqatmg maqamigeg aq 'np'g, pas'g newgte' 'sginmin. Gatu ta'n tujiw saqaliaq na tujiw nigweg aq minitew aq me' pugwelgt'tew. Pa wije aq ula 'sginmin amujpa ni'n 'np'tes. Na teliaq telimuloq.”

Se'sus telimaji na Gli'gewaq aq maw 'ms't wen

²⁵ “Na mimajuinu ta'n tela'toq ugmimajuaqanm ta'n tel puatg, na 'n'tutew, gatu awna na mimajuinu tela'toq ugmimajuaqanm ta'n Gjinisgam tel puatg, 'msntew iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q. ²⁶ Getu wen 'gtu nnaqapemij, tlimug jugwita'tij aq majulgwali'tij ni'n glaman 'ntlugowinumg i'muttaq ta'n ni'n eim. Nujj gepmitelmataq ta'n wenig elugowijig. Teliq na telimuloq.”

Se'sus wesgutg'p ta'n teli np'tew

²⁷ “Nige' 'ngamlamun ewlgwija'sg aq etug talua's? Etug tluog, 'Nujj ugs'tawi, ta'n goqwei getu tliaq glaman ma tlianug ni'neg. Gatu etna na ugjit wet jugu'a'p ugjit saputa'sin ula ulmajo'qon. ²⁸ Glaman tlua's, 'Nujj, gisa'tu 'gwisunm gepmite'tas'gtn.’ ”

Na tujiw Gjinisgam metewistoq wa'so'q teluet, “Gis gepmite'tmap aq ap gepmite'ttes.”

²⁹ Na mimajuinu'g ta'n alpugua'tiji, nutua'titl aq teluejig, “Gaqtugwaqig.” Igtigig teluejig, “Ansale'wit gelulatl.”

³⁰ Gatu Se'sus telimaji, “Wet nutuoqop Nujj mo ugjit ni'n gatu ugjit gilew 'gtlams'tuinew. ³¹ Tetaputesg iga'q ugjit na mimajuinu'g ula ugs'tqamug ilsutasultinew aq na iganpuguit ula ugs'tqamu, na mn'tu, pegwato'tg. ³² Ta'n tujiw unaqa'liten gujjieweigtug pugwelgtaq mimajuinu'g pejo'l'gig ni'neg.” (³³ Wet tluet ula ugjit musga'tuanew ta'n tli amasgipnnaten ta'n tli np'tew.)

³⁴ Na mimajuinu'g asita'pugua'titl, “Gjinisgam ugtwi'gatign telimugsieg Nujiugs'tawi'wet ta'n Gjinisgam petgimapnn ugjit ilgwenan ugmimajuinumg iapjiw mimajitew. Tal gis tluen na ji'nm ta'n mimajuinu'alsip amujpa unaqa'laten gujjieweigtug aq 'np'tew. Wen ta u't ji'nm ta'n mimajuinu'alsip? Tel'ta'sultieg negm na Nujiugs'tawi'wet.”

³⁵ Se'sus asitemaji, “Amujpa na siawi 'lta'gw ta'n pemi lta'ioq ge's waseteg glaman mo oqonitpaqianug gesgmnaq peita'woq ta'n el'ta'ioq. Ta'n wen pemiet oqonitpa'qigtug ma nmitug ta'n eliej. Ni'n na ta'n wen ignmuloq waseteg aq musga'tuloq ta'n 'lta'goq Nisgamewigtug pas'g me' gijga'ji'j wasetew ugjit gilew. ³⁶ Glaman 'gtlams'tasultigw ni'neg ge's eim ta'n eimoq. Na tujiw gugunmuitoqs'p 'ntwasetegm 'gtinnewaq.”

Lesui'paq mo getlams'tua'tigul

Na ta'n tujiw tlueteg ula, maja'sit aq mimgwas'gtuaji ali gasigtuaji. ³⁷ Je tlia gis lugwatg ta'n te's'gl mesgi'gl 'lgowaqan ugsisguaq, mo getlams'tua'tigul. ³⁸ Glaman ta'n iganigjitegewinu Aiseiao'q gis tluet, na tliatew,

“Gjisaqamaw, wen ta'n getlams'tg 'gtagnutmaqanminen?

Gjisaqamaw musga'tuaji

mesgi'gl 'lgowaqan,

gatu wen ta'n gisi gji'jial

Gjisaqamawul ugml'gigno'tim?”

³⁹ Etna na ugjit mo wen gisi gtlams'tmug aq Aiseiao'q ap teluep,

⁴⁰ “Mo getu 'ns'tasulti'gw

aq Gjnisgam gisa'laji melgatpa'tinew

aq ilta'tuaji ugtangita'suaqanmual

glaman mo gisi ns'tasulti'gw.

Teluet,

‘Mo getu 'lta'gw ni'neg

ugjit 'npilan.

Na gis tliaq

muta mo getu 'gtlams'tuigw.’ ”

⁴¹ Aiseiao'q ula teluepnaq aq wesgumapnn muta nemituap Se'susal gepmite'lm'gwi'tital ta'n tujiw westaugsi'gweg. Wesgumapnn na ji'nmul ta'n Gjnisgam petgimatl ugjit ugs'tawian ugtmimajuinumg aq ta'n tel gepmitelmut.

⁴² We'gaw tlia pugwelgig Lesui'paq iganpugua'tiji getlams'tua'titl Se'susal, gatu mo wesgutmi'ti'gw mimajuinuigtug muta jipala'tiji Palasiaq ta'n teluepnig, “Tuege'tital wen 'gjia'sutuo'guomg ta'n getlams'tg negmeg.”

⁴³ Me' gesatmi'tip mimajuinu'g ul'te'lmugsinew je mu ul'te'lmugsinew Nisgamewigtug.

Se'sus ugglusuaqanml ilsumgutaq mimajuinu'g

⁴⁴ Na Se'sus gesigawewistog, "Ta'n wen getlams'tuit mo pas'g ni'n getlams'tuit gatu elt negm ta'n petgimip. ⁴⁵ Ta'n wen nemi't, elt nemiatl ta'n wen petgimip. ⁴⁶ Ni'n na ta'n ignmaqig waseteg mimajuinu'g. Wejgu'eiap ugs'tqamug pa wije i aq waseteg ta'n wen getlams'tasit ma oqonitpa'qigtug i'mug. ⁴⁷ Ta'n wen nutmuj 'ntglusuaqanm aq mo jigs'tmug ma ilsumaq. Weji pgisinap ugjit ugs'tawian mimajuinu'g mo ilsuman. ⁴⁸ Ta'n wen mo menuaqalig ni'n aq mo wesua'tuig 'ntglusuaqanm eig newgte'jit ta'n ilsumatal. Na glusuaqan ta'n wesgutmap, ilsumgutaq ugtejgewei na'gweg. ⁴⁹ Ula tliatew muta wegla mo ni'n 'ntangita'suaqanm't'pn gatu Nujj ta'n petgimip telimip 'ms't goqwei ta'n telimuloq. ⁵⁰ Geitu ta'n goqwei telimip 'pgisitugsitoqs'p iapjiwewei mimajuaqan. Ta'n goqwei telimuloqop na Nujj telimip ugjit tlimulinew. Na teliaq telimuloq. Geji'g ta'n wen Nujjl jigs'tuatl na apji mimajitew."

13

Se'sus gesispa'tuaji unaqapemg ugkwatual

[Etna na ta'n gisteju i' tla'teget. Nasoqtesg-megewe'g 'mg'sng al nasgua'tiji aq 'mjega'total ugkwatuaq.]

¹ Na ugtejgewe't'p na'gweg glapis na pestie'uti Siawa'timgewei. Se'sus geitoq tetaputesg iga'q ugjit negm 'nqatmn ula ugs'tqamu aq lien ujjeg.

Apjiw gesalajig ta'nig negmewe'g ula ugs'tqamug aq enmi gsalaji aq glapis ugtejgewei.

² Negm aq unaqapemg etl uloqotalultijig. Na tujiw mn'tu wet nu'gwalatl Sutaal, Simon Isgaliot uggwisl, ugjit 'ntuisgetun Se'susal. ³ Se'sus geitoq ujil ignmat'p ml'gigno'ti ugjit 'ms't goqwei assutmn. Geitoq Nisgamewigtug wejiet aq ap apaja'sitew Nisgamewigtug. ⁴ Se'sus weji unaqa'sit p'ta'utigtug. Mena'latl uggotmual aq gigtogopilg gasigo'suti negm ugtassuign. ⁵ Na tujiw ta'sg samqwan guta'toq nuji ugsispasutio'qigtug aq poqji gsispa'tuajig unaqapemg uggwatu aq ga'sumuaji e'w'g na gasigo'suti gigtogopisij. ⁶ Iga't Simon Pie'leg ta'n telimtl, “Gjisaqamaw getu 'gsispa'tuin 'ngatl?” ⁷ Se'sus asitematl, “Mo geitu'n nige' ta'n etl tla'tegei gatu me' enmiaq ns'tasites.”

⁸ Pie'l na teluet, “Ma ignmulu 'gsispa'tuin 'ngatl, nige' gisna ta'n pa tujiw!” Se'sus asitematl, “Mo 'gsispa'tuluan 'ggatl ma nugu gis nnaqapemiu.”

⁹ Simon Pie'l na teli asitematl, “Gjisaqamaw, mut pas'g 'gsispa'tuin 'ngatl. Elg 'gsispa'tui 'npitnn aq nun'ji.”

¹⁰ Se'sus teluet, “Ta'n wen gis gisapalsit aq ala'sij, pas'g puatg uggatl 'gsispa'tugsin ugjit waqame'n. 'Ms't waqamo'ltioq pas'g newgte'jit.” (¹¹ Na gis geitoqop ta'n wen 'ntuisgalgatal. Etna na ugjit na wet tluet, “'Ms't waqamo'ltioq Nisgamewigtug pas'g newgte'jit.”)

¹² Ta'n tujiw uggwatual gaqapa'tuateg, Se'sus apat nasa'latl pitoqsilitl uggotm aq apaja'sit ta'n epip p'ta'utigtug. Pipanimaji, “Nestmu'tioq ta'n

gis tla'tegei ugjit gilew? ¹³ Telui'tioq nujigina'muet aq Gjisaqamaw, na tetapui'tioq aq tetapua'taqatioq muta ni'n na. ¹⁴ Gisapa'tuloqol 'ggatual ni'n ta'n Gjisaqamaw aq nujigina'muet gilew 'gsispa'tatultigoq 'ggatual aq mawi apoqonmatultigoq ta'n tel lugutioq. ¹⁵ Gis musga'tuloqop ta'n tla'tagatitoqs'p glaman gilew tla'tagattoqs'p ta'n ni'n tela'tega'p ugjit gilew. ¹⁶ Telimuloq, 'Lugowinu mu aji espeiugw je mu ugtassusiteml aq nutagnutmewinu mu aji espeiug je mu ta'n wen petgimtl.' Teliq na telimuloq. ¹⁷ Nige' geituoq ula teliaqewe'l. Pa na tla'taqatioq Gjinisgam ul'te'lmugsitoqs'p.

¹⁸ “Mo 'ms't wesgumuluoq, geji'gig ta'nig gisi mgngig. Gatu amujpa na tliatew ta'n Gjinisgam ugtwi'gatign telueg, 'Newgte'jit ji'nm ta'n toqwataleg 'gtanitew.' ¹⁹ Nige' ula telimuloq gesgmnaq telianug glaman ta'n tujiw tliaq 'gtlams'ttoqs'p ni'n na newgte' ta'n apjiw eim. Gesgmnaq ugs'tqamu gisita's'gt nugweg eimap, nige' eim, aq apjiw i'ttes. ²⁰ Ta'n wen wel'ta'sualatl ta'n pas'g wen ni'n elgimg, elg wel'ta'sualit ni'n ta'n Gjinisgam petgimip. Aq ta'n wen wel'ta'sualit ni'n wel'ta'sualatl Nujl ta'n wen petgimip. Teliq na telimuloq.”

Se'sus wesgumatl ta'n wen 'ntuisgalgatal
(*Matiw 26.20-25; Malg 14.17-21; Lu'g 22.21-23*)

²¹ Ta'n tujiw Se'sus gis tlueteg ula mawi ewlgwija's'g uggamlamun aq teluet, “Telimuloq teliaqewei newgte'jit te'sioq 'ntuisgalitew.”

²² Unaqapemg angamtultijig aq mo gejia'tigul ta'n wen wesgumatl. ²³ Newgte'jilitl unaqapeml

ta'n Se'sus gesalatl pemgopilitl gigjiw Se'suseg. ²⁴ Simon Pie'l matgwetuatl aq telimatl, "Pipanim ta'n wen wesgumatl."

²⁵ Na tujiw na unaqapeml gigja'silitl Se'sus aq pipanimtl, "Wen ta na Gjisaqamaw?"

²⁶ Se'sus asita'puguet, "Gtaqqapa'tua's na pipnaqan p'tewapuigtug aq ignmua's, na negme-witew." Na tujiw wesua'toq pipnaqanji'j wetgapa'toq aq ignmuaj Sutaal, Simon Isgaliot ugwisl. ²⁷ Ta'n teli nqase'g Suta wesua'toq pipnaqanji'j Gjimm'tu pija'sitl ugtinneg, Se'sus telimatl, "Tetaga'tega ta'n getu tla'tegen!" ²⁸ Gatu ta'n wenig p'ta'utigtug pemgopultijig mo nes-tua'tigul ta'n goqwei wesgutmilij muta ta'n tujiw na mimajuinu ignmugsit na wetgapa'tas'g pipnaqan. Na etl gepmite'lmut. ²⁹ Suta ango'tg'p na suliewei. Alt unaqapemg tel'ta'sultijig Se'sus telimatl ugjit nattelmlin ta'n goqwei nuta'ma'tij ugjit na pestie'umg, gisna ugjit ignmuan nat goqwei ewle'juinu'g.

³⁰ Na ta'n tujiw Suta wesua'toq na pipnaqan na smtug tewiet. Na nige' gis tepgig.

Na pilei 'tplutaqan

³¹ Na ta'n tujiw Suta maja'siteg, Se'sus na teluet, "Nige' Gjnisgam gepmitelmit ni'n na ji'nm ta'n petgimip aq Gjnisgam miwatmuaten aq emtoqwalaten ugjit ta'n te's'g goqwei teliaq ni'neg.

³² Ta'n tujiw Gjnisgam miwatmuaten aq emtoqwalaten ugjit ta'n goqwei teliaq ni'neg na tujiw gepmitelmugsites aq ula na tliatew apugjig.

³³ Nn'jantut, mawi gsaluloq. Wijitgweiultoqs'p pas'g gijga'jig. Gwiluitoqs'p gatu nige' telimuloq

ta'n telimg'pnig igtigig, 'Ma gisi lta'woq ta'n eliei.'
³⁴ Pilei 'tplutaqan ignmuloq. "Gsaltultigw ta'n ni'n
 teli gsaluloq. Amujpa na gesaltultioq.'" ³⁵ 'Ms't mi-
 majuinu'g 'gjittaq gilew nnaqapemg 'gsaltultioq."

*Se'sus igani usgutg ta'n Pie'l thuetew mo nenuan
 Se'susal*

(Matiw 26.31-35; Malg 14.27-31; Lu'g 22.31-34)

³⁶ Simon Pie'l pipanimatl, "Gjisaqamaw tami
 elien?" Se'sus asitematl, "Ma gis majulgwaliwn
 nige' ta'n eliei. Gatu me' enmiaq majulgwalites."

³⁷ Pie'l pipanimatl, "Gjisaqamaw, goqwei ugjit
 ma gisi majulgwalulu nige? Gisgaje'i 'npmn ugjit
 gi'l aq iga'tun 'ntmimajuaqanm."

³⁸ Se'sus na teli asitematl, "Tel'ta'sin gisgaje'in
 'npmn ugjit ni'n. Telimul teliaqewei. Gesgmnaq
 napew getu'g gi'l si'st thuetes mo nenuiwn." Na.

14

Se'sus na negm ta'n la'lugsitesnu wa'so'q

[Se'sus wesgutg ta'n teli np'tew, na tujiw un-
 aqapemg sespetelma'titl aq ewlgwijultiji.]

¹ Se'sus telimaji, "Mut ignmatmnew 'ggamla-
 munual ewlgwija's'gtn. Lita'sualug Gjinisgam aq
 elg lita'sualig ni'n. ² Pugwelgl wen'ji'guoml etegl
 ta'n nujj wigij aq eliei nat gisgaja'tuloqol ugjit
 gilew. Mo gis tlimuliwoq ula mo tlianug. ³ Ta'n
 tujiw lia'n aq nat gisgaja'tuloqol ta'n i'mu'titoqs'p,
 apaja'sites aq la'lultoqs'p ugjit i'mu'tinew ta'n eim.
⁴ Geituoq ta'n eliei aq ta'n tli 'lta'toqs'p."

⁵ Tuma telimatl, "Gjisaqamaw, mo geju'lueg ta'n
 elien. Tali gjitutesnen ta'n tli 'lta'tesnen?"

⁶ Se'sus asitematl, “Ni'n pas'g newgte'ji ta'n gis la'lultoqs'p nujjeg aq ma wen piluei. Ni'n telimuloq teliaqewei aq gis lita'sualitoqs'p. Ni'n na ta'n ignmultoqs'p iapjiwewei mimajuagan. Ma wen gis liegw Nujjeg glapis ni'n la'l'g. ⁷ Nige' gilew gi's gis nenuioq. Gatu menaqqajewei nenuioqosn, nenuaqoqpnn elg nujj. Nige' weja'tegemg gejioq aq gis gis nemioq.”

⁸ Pilip telimatl, “Gjisaqamaw musga'tuieg Gujj, na pas'g tel puatmeg.”

⁹ Se'sus asitematl, “Pilip, menaq ta nenuiwn, je tlia gis teli pgiji wijitgweiuloq? Ta'n wen nemi'p, nemiapnn nujjl. Goqwei wet tluen, ‘Musga'tuin Gujj’? ¹⁰ Mo ta getlams'tmun, Pilip, ni'n eim Nujjeg, aq NuJJ eig ntinneg? Na glusuaqann ta'n gisi usgutmuloqopnn mo wejianugupnn 'ntangita'suaqanm. NuJJ ta'n eig ntinneg ugtlgowaqan elugwatg. ¹¹ 'Gtlams'tmu'tigw ni'n eim Nujjeg aq NuJJ eig ntinneg. Gatu ma gisi gtlams'tmu'tiwoq ugjit ta'n gis tlimuloq na tujiw 'gtlams'tuigw muta mesgi'gl ta'n goqwe'l gis lugwatman. ¹² Ta'n wen getlams'tasit ni'neg, na 'lgowaqan tla'tegetal ta'n ni'n gis tla'tega'p. Tla'tegetal me' mesgi'gl 'lgowaqan muta ni'n eliei Nujjeg. Teliaq telimuloq. ¹³ Ta'n goqwei NuJJ gelutmat, 'ntwisunmg e'wman, ni'n tla'tega's, glaman ni'n na uggwisl gepmitelma's NuJJ. ¹⁴ Glutmuin ta'n pas'g goqwei 'ntwisunmg, na tla'tega's, na teliaq telimuloq.”

Se'sus teplumaji petgitmuanew na Wejuli Nis-gaml

¹⁵ “Pa na 'gsalioq jigs'tmuitoqs'p ta'n ni'n telimuloqol glaman mimajuinu'g emtoqwalataq

Gjinisgam. ¹⁶ Pipanima's nujj aq negm ignmugsitoqs'p ap igtigl nuji apoqonmuelitl ta'n wijitgweiugsitoqs'p iapjiw. Ma 'nqalugsiwoq. ¹⁷ Etna na negm Wejuli Nisgam ta'n musga'tugsitoqs'p teliaqewei. Na mimajuinu'g ta'nig mo getlams'tasulti'gw ni'neg ma gisi menuege'tigul muta mo gwilua'tigul aq mo nenua'tigul gatu gilew nenu'luoq aq nige' Wejuli Nisgam maw mimajultioq aq ma 'pgije'nug 'gtinnewaq i'ttew.

¹⁸ “Ma 'nqaluloq newgtugwa'lugutioq pa wije aq mijua'ji'g ta'n mo ungi'gwig ta'n angweiagutaq. Apaja'sites gilew ta'n eimu'tioq.

¹⁹ Apugjige'l na mimajuinu'g ula ugs'tqamug ma nugu nemi'gwig gatu gilew nmitoqs'p, muta me' apaji wijitgweiultoqs'p. Apaji minunsites. Elt apaji minua'lultoqs'p gilew. ²⁰ Ta'n tujiw na na'gweg iga'qt'tew ta'n tujiw minunsian, ugjigji'tutoqs'p na ni'n eim Nujjeg aq gilew eimu'tioq 'ntinneg aq ni'n eim 'gtinnewaq.

²¹ “Ta'n wen wesua'tuitl 'nt'tplutagnml aq jigs'tmuitl na negm ta'n gesalit. Nuju 'gsalatal ta'n wen gesalit, ni'n 'gsala's aq musgalsites negmeg.”

²² Na tujiw Suta (mu Suta Isgalio) teluet, “Gjisaqamaw, tal gis musgalsites pas'g ninen aq ma nmu'lu'g igtigimimajuinu'g?”

²³ Se'sus asitematl, “Ta'n wen gesalit 'ntglusuaqanml, jigs'tmuitl, aq nuju 'gsalatal. Ni'n aq nuju lattesnen ugtinneg aq wigitesnen.

²⁴ Ta'n wen mo jigs'tmuigul 'ntglusuaqanml, mo gesaligw. Na agnutmaqan ta'n telimuloqop mo wejianugup 'ntangita'suaqanm gatu wejiaqap Nujjewigtug ta'n petgimip.

25 “Wegla wet tlimuloq ge's wijitgweiluloq.
 26 Gatu ta'n tujiw nqalultoqs'p Nujj petgimatal nuji apoqo'nmueltl na Gjinisgam ugtottml na Wejuli Nisgaml 'ntwisunmg. Wejuli Nisgam gina'mugsitoqs'p 'ms't goqwei aq gisa'lugsitoqs'p migwite'tmnew ta'n te's'g goqwei gis tlimuloqop.

27 “Naqtmuloq ignmatimgewei. Ignmultoqs'p wantaqo'ti 'gtangita'suaqanm aq 'ggamlamunuaq aq iapjiwtetew. Mo teli ignmuloq ta'n mimajuinu'g teli ignmugsioq. Mut ignmatmnew 'ggamlamunuaq ewlgwija's'gtn gisna sespeta's'gtn aq mut jipasultinew. 28 Nutuioqop telimuloq, “Nqaluloq gatu ap apaja'sites gilew ta'n eimu'tioq.’ 'Gsaliq ul'ta'sultigoq ta'n tel liei Nujjeg muta negm me' espe'g aq ni'n. 29 Nige' wet tlimuloq wegla gesgmnaq tlianug glaman ta'n tujiw tliaq 'gtlams'tuitoqs'p. 30 Ma piam mamun glululoq muta mn'tu ta'n iganpuguit ula ugs'tqamu wejgu'et. Gatu ma gis tala'ligw. Mo telgi'g ml'gigno'ti geggunmug 'st'ge' ni'n. 31 Tla'tega's ta'n pas'g goqwei Nujj tel puatg glaman na mimajuinu'g 'gjittaq ta'n tetuji gsalj Nujja. Jugwita'gw, maita'nej.”

15

Se'sus na negm ta'n gisa'laji mimajuinu'g mima-jultlin

*aq Nisgamewigtug ligutilin
 gatu amujpa siawqatmu'tijig negmeg*

1 “Etna na ni'n Se'sus ta'n gisa'l'gig mimajuinu'g mimajultinew aq ligutinew Nisgamewigtug, pa wije'i aq gle'pmenaqsi

gisa'toqol nipispaqan nigwen. Nuji iga'taqug gigji ango'tg gle'pmenaqsı aq pa na wijeı nujj gigji angweıwajı ugtmimajuınung. ² Nujj jigla'toqol ta'n goqwe'l mo gelu'lgtnugl ugmimajuaqanmuaq glaman ulataqatitaq ta'n tel mimajultijig Nisgamewigtug. Pa wijeı aq nuji iga'taqug temo'toqol nipispaqanji'j ta'n mo gle'pl el nigwenugl aq wegla ta'n wel minigl waqama'toqol glaman me' pugwelgt'tal gle'pl ta'n minigt'tal. Ni'n mimajuınu'g ignmaqıg iapjiweweı mimajuaqan. Pa wijeı aq nuji iga'taqug waqamo'toqol nipispaqan, Nujj waqama'tuaj ugmimajuaqanmuaq aq nige' ligutınew Nisgamewigtug. ³ Pa wijeı aq nuji iga'taqug temo'toqol nipispaqanji'jl ta'n mo gle'pl el nigwenugl aq wegla ta'n wel minigl waqama'toqol glaman me' pugwelgt'tal gle'pl minigt'tal. Na agnutmaqan ta'n telımuloqop gis gisa'lugsıoq waqamo'ltınew Nisgamewigtug. ⁴ Na nipispaqan ta'n gis tmta's'g gle'pmenaqsı ma gis nigwenug goqweı glapıs sıaw nasteg gle'pmenaqsıgtug. Pa na wijeı gılew ma gis tla'taqatiwoq ta'n Gjinısgam tel puatg glapıs sıawqatmu'tıoq ni'neg. Sıaw mawgatmu'tıgw ni'neg aq ni'n sıaw wıjıtgweıultoqs'p.

⁵ "Ni'n na pa wijeı aq gle'pmenaqsı aq gılew pa wijeı aq nipispaqann. Ta'n wen sıawqatg ni'neg aq ni'n negmeg etna na negm ta'n pugwelgt'tal tla'tegetal ugjit ni'n. Pa na ni'n mo eımu 'gtınnewaq aq mo ni'n apoqonmuluoq ta'n goqweı tela'taqatıoq ma tepawgtınuq Nisgamewigtug. ⁶ Ta'n wen mo sıawqatmug ni'neg ejıgla'lut, pa wijeı aq

nipispaqan ta'n weji tmta's'g gle'pmenaqsigtug aq gaqi gispateg. Wegla nipispaqann mawo'tas'gl aq elo'tas'gl pugtewigtug ugjit nu'gwa'tas'gtn. ⁷ Siawqatmu'tioq ni'neg aq 'ntglusuaqanml siaw jigs'tmuigw aq majulgwatmui na tujiw pipanigesultioq ta'n tel puatmoq aq 'msntoqs'p.

⁸ “Etna na ula Nujj gepmite'lmaten ta'n tujiw tela'taqatioq ta'n tel puatg aq pejo'loq igtigig Nisgamewigtug. Na tla'taqatitoqs'p tel musgalsultioq nnaqapemultinew. ⁹ Teli gsaluloq ta'n Nujj teli gsalij. Migwite'tmug ta'n teli gsaluloq aq na tl mimajultigw. ¹⁰ Jigs'tmuioq ta'n telimuloq, na tl siawqatmultoqs'p 'ntgsaltuaqanm aq siawi gsalul-toqs'p. Pa na wijej aq ni'n ta'n tel jigs'taq Nujj ta'n telimij aq na tl siawqatm ugt'gsaltuaqanm aq negm siawi gsalit.

¹¹ “Wet tlimuloq ula glaman ulgwijultitoqs'p ta'n ni'n teli ulgwijin. 'Ntwelgwijuaqanm ignmultoqs'p 'ggamlamunual glaman 'ggamlamunual pajiji ulgwitt'tal. ¹² Etna na ula ta'n telimuloq. 'Gsaltultigw ta'n ni'n teli gsaluloq.’ ¹³ Ta'n mawi ms'gi'g ugsaltuaqan mimajuinu gis neia'tuataq witapaq na iga'tutew ugmimajuaqanm ugjit negmow. Ma gis piami gsalugsiwoq wen st'ge' ula. ¹⁴ Aq gilew na nitapaq, tla'taqatioq ta'n telimuloq. ¹⁵ Nige' gisgug mu nugu telui'tuluoq 'ntlugowinumg muta lugowinu mo geitug ta'n ugtassusiteml getu tla'tegelij. Gatu awna telui'tuluoq nitapaq muta gaq tlimuloqol ta'n te's'g goqwei nutmap Nujjewigtug. ¹⁶ Mo gilew megniwoqop. Ni'n megnuloqop aq iga'luloqop ugjit munso'ltinew tla'taqatinew ta'n tel pualuloq

aq gina'mug mimajuinu'g ugjit majulgwalinew. Na tujiw iapjiwewei mimajuaqan guguntaq aq iapjiw majulgwalityaq. Tla'taqatioq na Nujj ignmugsitoqs'p ta'n pas'g goqwei gelutmuoq 'nwisunmg. ¹⁷ Etna na ula ta'n melgimuloq, "Gsaltultigw!" "

Wegla mimajuinu'g ta'n mo tleiaulti'gw Nisgamewigtug masgelmugsitoqs'p

¹⁸ "Pa na mimajuinu'g ta'n mo tleiaulti'gw Nisgamewigtug masgelmugsioq, amujpa migwite'tmoq, tmg ni'n masgelmipnig. ¹⁹ Gatu ni'n weji mgnuloqop ula ugs'tqamu ta'n mimajuinu'g eimu'tijig aq mu nugu tleiaultiwoq. Etna na ugjit ula mimajuinu'g masgelmugsioq. Gatu tleiaultioq ula mimajuinuigtug, na tujiw ula mimajuinu'g 'gsalugsitoqs'p ta'n teli gsala'tiji un'januaq. ²⁰ Migwite'tmug ta'n telimuloqop. Mo na gisteju me' espeiug aq ugtassusiteml. Ta'n teleiwipnig na wijeji gilew tleiugsitoqs'p. Amasgipnnipnig ni'n aq elt gilew amasgipnnugsitoqs'p. Jigs'tmui'tisnn 'ntglusuaqanml, jigs'tugsitoqs'p elt gilew 'gglusuaqanmual. ²¹ Gilew tleiaultioq ni'neg, etna na ugjit tla'lugsitoqs'p ula ta'n te's'gl goqwe'l muta mo nenua'tigul nujjl ta'n petgimip. ²² Ma ilsumam'gig ta'n tel pata'taqati'tij ta'n mo menuaqaligupnig mo jugu'ewasn aq gluluaqasn. Gatu nige' wejgu'eiap aq gelu'lg'pnig aq nige' geitu'tij ta'n tel pata'taqati'tij aq ma nugu gisi iga'tu'titl ugtlue'utiwal. ²³ Ta'n wen masgelmit masgelmatl elt nujjl. ²⁴ Weji pgisin ugjit mesgi'g

lugowaqan lugwatmn ta'n menaq wen pa tela'tegegw. Nemi'pnig ta'n gis tla'tegei pas'g mo jigs'tuigupni awna masgelmipnig aq maw Nujjl. Etna na ugjit tli ilsumaten. ²⁵ Amujpa na wet tliaq glaman ta'n goqwei ewi'gas'g Gjinisgam ugtwi'gatign tliatew, 'Mo goqwei geggunmi'ti'gw ta'n tel masgelmi'tij.' Pisuiw masgelmijig.

²⁶ "Nujjeg ugji petgima's Nuji apoqonmuet na Wejuli Nisgam. Ta'n tuijw 'pgising gina'mugsitoqs'p teliaqewei ugjit Gjinisgam aq usgumitew. ²⁷ Aq elt gilew usgumitoqs'p, muta wijitgweioq mawi amgweseweieg al gina'muaneg."

16

¹ Se'sus siawewistoq, "Na ula gis tlimuloq glaman ma se's'toqutiwoq. ² Tuaqtesgugsitoqs'p ugta'sutuo'guomuq. Iga'qt'tew na'gweg ta'n tuijw wen ne'po'qsioq tl'ta'sitew etl lugowatl Nisgaml. ³ Na wegla tla'lugsitoqs'p muta mo nenua'tigul Nujjl gisna ni'n. ⁴ Gatu ula gis igan gnua'tuloq glaman iga'q na'gweg ugjit negmow tla'taqatinew, wegla migwite'ttoqs'p ta'n telimuloqop."

Wejuli Nisgam ugtlgowaqanm

"Amgweseweieg mo telimuloqopnn wegla muta me' pem siaw wijitgweiluloqop. ⁵ Gatu nige' gis tlimuloq muta eliei negmeg ta'n petgimip. Gatu mo wen te'sioq pipanimip, 'Tami elien?' ⁶ Muta nige' ta'n gis tlimuloq 'ggamlamunual ewlgwitgl. ⁷ Gatu telimuloq teliaqewei me' glu'lg'tew ugjit gilew na ni'n

jigla'sia's. Gatu mo jigla'wan na nujiapoqonmuet ta'n teluisit na Wejuli Nisgam ma 'pgising gileweg. Gatu jigla'sia's na tujiw Wejuli Nisgam petgimultoqs'p ni'n. Teliq na telimuloq. ⁸ Ta'n tujiw 'pgising negm musga'tuataq mimajuinu'g ugs'tqamug, ta'n tel lue'winuulti'tij, aq ta'n tel pata'tegewinuulti'tij. Musga'tuataq na Gjinisgam uggelu'lgm eteg ugjit apoqonmuan aq gisi jiglo'lataq ta'n tli ilsumaten. Musga'tuataq oplita'sultijig ugjit ta'n goqwei tetapu'aq aq ta'n Gjinisgam tli ilsutegetew. ⁹ Musga'tuataq ta'n tel lue'winuulti'tij muta mo getlams'tuigupnig. ¹⁰ Musga'tuataq ta'n tli oplita'sultijig ugjit ta'n goqwei tetapu'aq Nisgamewigtug muta eliei Nujjeg aq gilew ma nugu nemi'woq. ¹¹ Musga'tuataq ta'n tli oplita'sultijig ugjit Gjinisgam ugtilsutaqanm muta iganpuguit ula ugs'tqamu na mn'tu gis gisi ilsumut.

¹² “A' na me' pugwelg ta'n goqwei getu tlimuloq, gatu nige' ugsami ms'gi'gt'tew ugjit gilew gisipugutmnew. ¹³ Gatu ta'n tujiw na Wejuli Nisgam ta'n musga'tugsitoqs'p teliaqewei ugjit Gjinisgam 'pgising negm ilgwenugsitoqs'p teliaqeweigtug. Ma usgutmug ta'n goqwei gisite'tg pas'g usguttew ta'n goqwei gis nutg aq tlimugsitoqs'p ta'n goqwei tliatew. ¹⁴ Ugsua'tutew ta'n goqwei ni'newei aq musga'tugsitoqs'p aq ignmugsitoqs'p na tl gepmite'lmitew. Nutuij ta'n usgutma's na agnutmugsitoqs'p. ¹⁵ Ta'n te'sg goqwei nujj geggung ni'newei. Etna na ugjit wet thuei Wejuli Nisgam ugsua'tutew ta'n goqwei ignmaq aq musga'tugsitoqs'p. Na.”

Ewlgwijuaqan aq welgwijuaqan

¹⁶ “Apugjig jigla'sites aq ma gis nemi'woq, aq na tujiw apugjige'l ap nmitoqs'p.”

¹⁷ Alt unaqapemg telimultijig, “Etlı 'gtu talimugsi'gw? Telimugsi'gw, ‘Apugjig ma nmi'woq aq na tujiw ap apugjige'l nmitoqs'p.’ Elt teluet, ‘Eliei nujjeg.’ ” ¹⁸ Etna na ugjit pipanimultijig, “Etlı 'gtu talimugsi'gw ta'n tujiw teluet, ‘Apugjige'l?’ Mo geitug ginu ta'n goqwei wesgutg.”

¹⁹ Se'sus gejjaji getu pipanima'titl, glaman telimaji, “Teluei, ‘Apugjige'l ma nmi'woq aq na apugjige'l nmitoqs'p.’ Etna na ula pipanimultioq? ²⁰ Atgitemultitoqs'p aq ewlgwijultitoqs'p. Gatu igtigig mimajuinu'g ta'nig mo getlams'tmu'ti'gw ul'ta'sultitaq ta'n ni'n tla'liten. Ewlgwijultitoqs'p gatu ta'n teli atgitemultitoqs'p jensi sa'se'wa's'gt'tew aq pajiji ulgwijultitoqs'p. Teliag na telimuloq. ²¹ Ta'n tujiw e'pit getu un'janit geitoq na poqjipnej. Gatu ta'n tujiw un'jan gisi ugs'tqamuilij. Nige' welgwijing muta un'jan gisi ugs'tqamuilitl. ²² Assma nige' wijeı ugjit gilew. Nige' ewlgwijultioq gatu ap nmultoqs'p, 'ggamlamunual pajiji ulgwitt'tal aq ma wen gis jigla'tugsiwoq ula ulgwijuaqan.

²³ “Ta'n tujiw na na'gweg iga'q, gilew ma pipanimoq pas'g goqwei, muta nujj ignmugsitoqs'p ta'n pas'g goqwei glutmu'tioq nwisunmg. Teliag na telimuloq. ²⁴ Glapis nige' me' menaq goqwei pipanigesultiwoq 'nwisunmg. Glutmug 'nwisunmg aq 'msntoqs'p, glaman 'ggamlamunual tetuji ulgwitt'tal.”

*Se'sus telimaji, "Ni'n wissuignemg'p na iganpuguit
ula ugs'tqamu"*

²⁵ "A'tugwaqann e'wmapnn ta'n tel tlimuloq wegla. Gatu tetaputesg iga'q ta'n ma nugu e'wmuan a'tugwaqann. Menaqqajewei usgutmultoqs'p nujj. ²⁶ Ta'n tujiw na na'gweg iga'q, pipanimatoqs'p negm 'nwisunmg. Mo etl tluew pipanimass negm ugjit gilew. ²⁷ Muta Nujj gesalugsioq muta gilew gesalioq aq getlams'tmoq wejia'p negmeg. ²⁸ Ni'n wejia'p Nujjewigtug, aq ugs'tqamug pegisinap; aq ap nige' naqt'tes ugs'tqamu aq eliei Nujjeg."

²⁹ Na tujiw unaqapemg telima'titl, "A' na nige' menaqqajewei tlewistun aq mo e'wmun a'tugwaqan. ³⁰ Nige' gejituleg 'ms't goqwei geitu'n. Aq goqwei ugjit mil pipanimultesnen ugjit 'gji'tunen ta'n goqwei geitu'n. Wegla gisa'lugsieg'pnn 'gtlams'tulinen gi'l wejien Nisgamewigtug."

³¹ Se'sus asitemaji, "Nige' tel'ta'sultioq getlams'tuioq? ³² Na na'gweg iga'q aq nige' gis iga'q ta'n tujiw 'ms't gilew gaq se'sa'to'qutitoqs'p. 'Ms't wen apaja'sitew wiguaq aq ni'n 'ngutugwa'lugwa's. Gatu mo menaqqajewei newgtugwa'lugow muta Nujj wijitgweiwit. ³³ Ula ugs'tqamug mimajuinu'g gitnm'titoqs'p gatu ml'gito'ltigw! Wissuignemg'p na iganpuguit ula ugs'tqamu. Na ula wet tlimuloq glaman i'mu'tioq ni'neg aq guguntoqs'p wanta'qo'ti 'ggamlamunuaq aq 'gtangita'suaqanmuaq."

17

Se'sus a'sutmessewajig unaqapemg

¹ Ta'n tujiw Se'sus gaqewistoqeg, elapa'sit wa'so'q aq teluet, "Nu' (Tata't), na ajiet iga'q. Pipanimul gepmitelmi 'ggwis, glaman ni'n 'ggwis gis gepmitelmultes. ² Ignmuit'p assuman 'ms't mimajuinu'g glaman gisi ignmua's iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q ta'nig ignmuit'pnig. ³ Negmow ta'n nenu'linew newgti tetapu'en Gjinisgam aq nenuinew ni'n Se'suguli ta'n petgimi't'p. Etna na ula ignmuates iapjiwewei mimajuaqan. ⁴ Mimajuinuigtug gepmite'lmulap ula ugs'tqamug, gaqa'tuapneg ula 'lgowaqan ta'n ignmuip tla'tegen. ⁵ Nu' (Tata't), nige' gepmitelmi aq ignmui wijitgweiulin 'st'ge' ta'n tel gepmitelmi't'p gesgmnaq ugs'tqamu gisita's'gtnugweg.

⁶ "Telimg'pnig ula mimajuinu'g ugjit gi'l. Tleiaultijig ula ugs'tqamu gatu ignmuit'pnig. Gi'lewe't'pnig aq gi'l ignmuit'pnig aq jigs'tmasg'pni 'gglusuaqanm. ⁷ Aq nige' geitu'tij ta'n te's'g goqwei ignmuit'p wejiaq gi'leg. ⁸ Ignmaqapnig agnutmaqan ta'n ignmuit'p aq wesua'tu'tip. Gjitm geitu'tij na ula teliaq aq na wejia'p gi'leg, aq negmow getlams'tmi'tij gi'l petgimi't'p.

⁹ "A'sutmessewulgig ula mimajuinu'g ta'n ignmuit'pnig muta gileweg. Mu a'sutmessewaqig igtigig ta'n mo getlams'tmi'ti'gw. ¹⁰ Ta'n te'sijig 'ntmimajuinumg na gi'lewei aq ta'n te'sijig 'gmimajuinumg na ni'newei. 'Ntgepmitelgaqanm weji musga's'g ula mimajuinuigtug. ¹¹ Nige'

naqtm ula ugs'tqamu aq eliei gi'leg gatu negmow naqalgig ugs'tqamug. Nu' (Tata't), 'gjisape'win, angweiu aq iga'l. e'wmn 'gml'gigno'timg na wije ml'gigno'ti ta'n ignmui't'p. Glaman 'ms't siawi i'mu'titaq ni'neg aq ni'n i'm ugtinnewaq glaman 'ngute'jultitaq ta'n ginu teli 'ngute'ji'gw. ¹² Ta'n teli pgiji wijitgweiagig iga'lg'pnig 'gml'gigno'timg. Na ml'gigno'ti ta'n ignmui't'p. Iga'lg'pnig aq mo wen te'si'tij gesga'gup, pas'g na ji'nm ta'n gis gissutasit lien mn'tua'gig. Na tliatew glaman ta'n goqwei gis wi'gas'g 'gtwi'gatigng tliatew. ¹³ Aq nige' eliei gi'leg. Telimg'pnig wegla ge's eimaneg ugs'tqamu glaman ulgwijultitaq pa wije aq ni'n. Ignmua's uggamlamunual pajiji ulgwitt'tal. ¹⁴ Ignmaqapnig nnaqapemg 'gtagnutmaqanm, aq masgelmuwig ta'nig mo getlams'tmu'tligwi muta ni'n aq nnaqapemg piltu angita'sultieg aq negmow. ¹⁵ Nu', mo pipanimulu jigla'lan ugs'tqamug gatu awna pipanimul nnaqapemg ugs'tawian mn'tu ugml'gigno'timg. ¹⁶ Pa na wije aq ni'n mo tleiawiw ugs'tqamu nige' elt negmow nnaqapemg mo tleiaulti'gw ula ugs'tqamug. ¹⁷ Ignmu sape'ultinew aq gmetug iga'l ugjit gi'l, ta'n tel gina'masulti'tij 'gglusuaqanml. 'Gglusuaqanml teliaq teluegl. ¹⁸ Elgimgig mimajuinuigtug ula ugs'tqamug pa wije aq gi'l ta'n teli elgimi't'p mimajuinuigtug. ¹⁹ Gmetug igalsi ugjit gi'l glaman negmow ulapettaq glaman elt negmow menaqqajewei igalsultitaq ugjit gi'l.

²⁰ "A'sutmessewulgig nnaqapemg aq maw ugjit ta'nig 'gtlams'tuitaq muta negmow usgumitaq.

²¹ Nu' (Tata't), a'sutmessewulgig glaman

'ngute'jitaq. Etamul newgte' tli angita'sultinew aq wijeï uggamlamunual tl gwittetal Nisgamewigtug pa wijeï aq gi'l nujj aq ni'n. Pa wijeï aq gi'l tet i'mn ni'neg aq ni'n gi'leg. Pa wijeï 'gtinnenaq i'mu'titaq glaman na mimajuinu'g ula ugs'tqamu 'gtlams'tmultaq gi'l petgimi't'p. ²² Gepmitelm'gig ta'n gis gi'l tel gepmitelmin glaman gisi ngute'jitaq pa wijeï aq ni'n aq gi'l teli ngute'ji'gw. ²³ Ni'n ugtinnewaq eim aq gi'l eimn ntinneg. Na tujiw gis gisi ngute'jitaq glaman na mimajuinu'g ula ugs'tqamug 'gji'tutaq gi'l petgimi't'p aq gesaljig ta'n teli gsalin.

²⁴ “Nu' (Tata't), gi'l ignmui't'pnig aq pualgig negmow i'mu'tinew wa'so'q ta'n ni'n i'ttes. Na tujiw gis nmituitaq 'ntgepmitelgaqanm, ta'n ignmui't'p muta gesali't'p gesgmaq ugs'tqamu gisita's'gtnugweg. ²⁵ Nu' (Tata't), ta'n maw getlamien aq tetapu'en, na mimajuinu'g ula ugs'tqamu mo nenu'lu'g gatu ni'n nenu'l aq wegla ta'n wijitgweiwijig geitu'tij gi'l petgimi't'p. ²⁶ Teling'pnig ula mimajuinu'g ugjit gi'l aq me' siaw tla'tega's glaman 'gsala'titaq igtigig ta'n teli gsalin gi'l aq ni'n ugtinnewaq i'ttes. Na tliaj.”

18

Se'sus wesua'lut

(Matiw 26.47-56; Malg 14.43-50; Lu'g 22.47-53)

¹ Ta'n tujiw Se'sus gisi a'sutmateg, maja'sit maw unaqapemg aq asoqoma'it sipuji'j teluisig Gitlon. Na'te'l eteg iga'taqanji'j. Se'sus aq unaqapemg el'ta'jig. ² Na Suta, ta'n netuisga'lapnn Se'susal,

geitoq ta'n eteg, muta gaqaisg Se'sus i' tli ultes-guaji unaqapemg. ³ Etna na ugjit Suta na'te'l eliet maw sma'gnisg aq nuji ugsua'taqatijig, na ta'nig iganpugultijig patlia'sg aq Palasiaq ign-mua'titl, ugjit wije'wanew. Ela'laji iga'taqanigtug. Pema'tu'titl wasoqwaluejgewe'l aq petasenma'tiji aq espo'qwas'gl aq petgute'gne'l. ⁴ Se'sus geitoqop 'ms't goqwei ta'n tliatew ugjit negm. Igana'sit aq pipanimaji, “Wen ta gilew al gwiluoq?”

⁵ Asitema'titl, “Se'sus na Nasaletgewa'j.” Telimaji, “Ni'n na.” Suta ta'n netuisga'lapnn Se'susal, gaqamis maw igtigig. ⁶ Ta'n tujiw Se'sus telimateg, “Ni'n na.” Esetepuguita'jig aq smtug aputasg nisia'tijig maqamigeg. ⁷ Tel gneg apaj qamita'jig ap Se'sus pipanimaji, “Wen ta gilew al gwiluoq?” Teli asitema'titl, “Se'sus na Nasaletgewa'j.”

⁸ Se'sus teluet, “Gi's gis tlimuloq ni'n na. Ni'n al gwiluoq, mut ugsua'lanew ala igtigig.” (⁹ Wet tluep ula glaman ta'n goqwei teluep gis tliatew, “Nujj je mu newgte'jit gesga'qup ta'n ign-mui'tpnig.”)

¹⁰ Simon Pie'l geggunatl espo'qwas'gl. Get-taqa'toq aq taqamatl espe'g patlia's uggistejuml, mente'muaj inaqanei ugs'tuaqan. Na gisteju teluisit Malgus. ¹¹ Se'sus telimatl Pie'lal, “Apaji pija'l'gtespo'qwas'gm ta'n tleiawig. Gi'l ta tel'ta'sin ma wet saputa'siw metue'gl ta'n Nujj tel'te'tg'p? Ni'n wel'te'tm na tla'tegen. Amujpa wet samqwai na cupji'j ta'n Nujj ignmuit.”

Ela'la'titl Se'susal Annas ugsisgug

¹² Na sma'gnisg maw iganpuguit sma'gnis aq na Lesui'paq nuji ugsua'taqatijig, wesua'la'titl

Se'susal gelpila'titl. ¹³ Toqo ela'la'titl tmg Annaseg muta Annas na ugijljl Gaiapas. Gaiapas iganpuguit patlia's ula newgtipunqeg. ¹⁴ Etna na Gaiapas ta'n telimapni Lesui'paq, "Me' gelu'igt'tew newgte'jit ji'nm 'np'g ugjit 'ms't mimajuinu'g."

Pie'l megteg nenuan Se'susal

(Matiw 26.69,70; Malg 14.66-68; Lu'g 22.55-57)

¹⁵ Simon Pie'l aq ap igtig unaqapeml, ugpaqamaaq majulgwala'titl Se'susal. Na espe'g patlia's wel nenuapnn igtigl unaqapeml. Negm wije'watl Se'susal iga'taqanigtug ta'n espe'g patlia's wiguow gigoqopaqteg. ¹⁶ Pie'l gaqamit gujmug gigjiw ga'qana'tas'gigtug. Igtigl unaqapeml ta'n espe'g patlia's wel nenuatl, apat tu'et, gelulatl gistejui'sgwetl, ta'n nuji ango'tg ga'qana'tas'g, aq pisgwa'latl Pie'lal. ¹⁷ Na gistejui'sgwej pipanimatl Pie'lal, "Ma ta gi'l newgte'jin Se'sus unaqapeml?" Pie'l asitematl, "Moqwa' mu na ni'n."

¹⁸ Tege'g'p aq gisteju'g aq nuji ugsua'taqatijig gisitu'tip pugtew aq al gigo'qopugua'tijig etli ulp'susultijig. Pie'l eliet maw negmow aq apu'susit.

Espe'g patlia's mil pipanimatl Se'susal

(Matiw 26.59-66; Malg 14.55-64; Lu'g 22.66-71)

¹⁹ Na toqotesip na espe'g patlia's mil pipanimatl Se'susal ugjit unaqapemg aq ta'n tel gina'muej. ²⁰ Se'sus asitematl, "Apjiw etlewistuap mimajuinuigtug. Apjiw etl gina'muap a'sutuo'guomg aq 'gja'sutuo'guomg ta'n 'ms't Lesui'paq etli ultesgatulti'tij. Mo goqwei mimgwa'tuaqapni ta'n tel gina'maqig. ²¹ Goqwei nige' tel mil pipanimin? Pipanim na mimajuinu'g ta'n nutuipni. Pipanim

negmow ta'n telimg'pnig. Amuj na geitu'tij ta'n telueiap.”

²² Ta'n tujiw Se'sus gis tlueteg ula, newgte'jit sma'gnis paqtne'ita'tl aq teluet, “Mu na tel glulam'g na espe'g patlia's!”

²³ Se'sus asitematl, “Goqwei mo tetaputenug tlua'n, tlim 'ms't wen ula tet ta'n goqwe't'p. Gatu tetapu ewistuan, goqwei weji tqamin?”

²⁴ Na tujiw Annas elgimatl Se'susal, me' gelpisilitl, Gaiapaseg na espe'g patlia's.

Pie'l ap megteg nenuan Se'susal

(Matiw 26.71-75; Malg 14.69-72; Lu'g 22.58-62)

²⁵ Gatu na Pie'l me' gaqamit etli apu'susit. Igtigig telima'titl, “Amuj na gi'l newgte'jit Se'sus un-aqapeml?”

Gatu Pie'l megt'g. Teluet, “Moqwa', mu na ni'n.”

²⁶ Newgte'jit espe'g patlia's uggistejuml wo'qomal na ji'nm ta'n Pie'l mente'muap ugs'tuaqan, gelusit aq pipanimatl Pie'lal, “Mu ta nemu'lap maw negm iga'taqanigtug?”

²⁷ Pie'l ap teluet, “Moqwa'!” Na smtug napew getu'g.

Se'sus gaqamit Pilot ugsisgug

(Matiw 27.1,2,11-14; Malg 15.1-5; Lu'g 23.1-5)

²⁸ Gatu na tujiw mawi egsitpu'g Lesui'paq iganpugultijig ejigla'la'titl Se'susal Gaiapaseg wiguaq aq ela'la'titl Lo'mewei g'pnno'l ugtelege'wituo'guomg. G'pnno'l teluisit Pilot. Na Lesui'paq iganpugultijig mo pisgwita'gwig muta ta'n negmow telo'lti'tij, pa na pisgwita'snig ta'n mo Lesui'peulti'gw, na tujiw ma waqamo'lti'gw aq ma gis mawatalulti'gw na Siawa'tingewei

pestie'umg. ²⁹ Etna na ugjit Pilot naji ultesguaji gujmug aq pipanimaji, “Tali 'lsutmuoq ula ji'nm?”

³⁰ Asitema'titl, “Mo jugwa'laqatt'pn gi'leg mo opla'tegeusnn.”

³¹ Pilot telimaji, “Gilew ugsua'lug aq ilsumug ta'n telteg 'gt'tplutaqanmuoq.”

Lesui'paq iganpugultijig teluejig, “Gilew Lo'meultioq, mo ignmuiweg wen ne'pa'nen.” (³² Ula wet tliaqap ugjit tlian ta'n Se'sus teluep ugjit ta'n tli np'tew.)

³³ Na Pilot apaji pisgwa't elege'wituo'guomg aq negmeg wigumatl Se'susal aq pipanimatl, “Gi'l na Lesui'paq ugtelege'witemual?”

³⁴ Se'sus asitematl, “Gi'l pipanimin, gisna ala igtigig gis tlim'sgi'g ugjit ni'n?”

³⁵ Pilot na teli asitematl, “Tel'ta'sin ni'n na Lesui'p. 'Gtmimajuinung aq negmow iganpugultijig ugpattia'smuaq iga'l'sg'pni 'npitnn. Goqwei ta opla'tu's'p?”

³⁶ Se'sus teluet, “Ntelege'witewa'gim mo tet tleiawinug ugs'tqamug. 'Ntelege'witewa'gim tleiawignn ula ugs'tqamu nnaqapemg matnaqq'ti'tisoq. Na tujiw mo iga'linesoq Lesui'paq ugpitnuaq. A' na moqwa! Mo 'ntelege'witewa'gim tleiawinug ula ugs'tqamu.”

³⁷ Pilot pipanimatl, “Mu na gi'l elege'wit?”

Se'sus asitematl, “E'e, na weji ugs'tqamuiap. Weji pginap ugjit 'pgisitun teliaqewei ula ugs'tqamug. Ta'n wen gesatg teliaqewei jigs'tuitew.”

³⁸ Pilot pipanimatl. “Goqwei ta teliaqewei?”

Na tujiw Pilot apaja'sit gujmug ta'n Lesui'paq eimu'tijig aq telimaji, “Mo goqwei we'jituaq amsalteg ugjit ilsuman ne'po'qsin. ³⁹ Siawa'tingewei pestie'uti iga'q, apjiw gettalqa'l'g newgte'jit ta'n pisit laplusang ugjit gilew ta'n i' tl pipanimioq ugjit tla'tegen. Pualioq iga'lan 'gtelege'witemuoq?”

⁴⁰ Apaji sesgwala'titl, “Moqwa', mu negm. Pualg't Palapas!” (Palapas na nuji gmutnet.)

19

Se'sus ilsumut ugjit ne'po'qsin

¹ Na tujiw Pilot ignmuaji ugsma'gnismg jigla'lanew Se'susal aq te'sipowmaqanta'new.

² Na sma'gnisg goqominaqsiei piptugwaqig elisgnuatmi'tij aq nasa'tua'titl un'jig. Megwi ewne'litl pitu'gunn pitoqsilitl nasa'tua'titl.

³ Asuita'jig. Elmatgwetua'titl aq teluejig, “Pgitawsi Lesui'paq ugtelege'witemuaq!” El'ta'jig aq paqtne'ita'titl.

⁴ Mjit newgt Pilot apat tu'et aq telimaji Lesui'paq, “Angamug. Apat tuatultoqs'p ugjit gilew gisi gji'tunew mo ni'n gisi we'jituaq goqwei amsalteg ugjit ilsuman ne'po'qsin.” ⁵ Na tujiw Se'sus tewiet, nasg'g goqominaqsiei piptugwaqig aq megwi ewne'litl pitu'gunn pitoqsilitl. Pilot telimaji, “Angamug, ula na ji'nm!”

⁶ Ta'n tujiw na iganpugultijig patlia'sg aq nujiug-sua'taqatijig nemia'titeg, sesgu'tijig, “Gujjiewto'q, gujjiewto'q!” Pilot telimaji, “Na gilew ugsua'lug aq gujjiewto'q. Mo we'jituaq goqwei amsalteg ugjit ilsuman ne'po'qsin!”

⁷ Na Lesui'paq iganpugultijig asitema'titl, "Geggunmeg 'tplutaqan ta'n telueg, 'Amujpa nepg, muta teli ugsualsit Gjinisgam uggwisin.' "

⁸ Ta'n tujiw Pilot nutuateg, na teluejig, me' aji jipaqa'sit. ⁹ Apaji pisgwa'latl Se'susal elege'wituo'guomg aq pipanimatl, "Tami tleiawin? Tami ta gi'l wejien?" Gatu mo Se'sus asitemagul. ¹⁰ Pilot ewlumuatl, "Mo getu geluliwn? Migwite'te'n ni'n ml'gigno'ti geggunm gisi iga'lulin gisna gujjiewto'qsin!"

¹¹ Se'sus asitematl, "Gi'l ml'gigno'ti geggunmn ugjit ni'n muta pas'g gisi ignmulg'p Nisgamewigtug. Mo geggunmun ml'gigno'ti ugjit ni'n glapis Gjinisgam ignmasg. Gatu na ji'nm ta'n iga'lip 'gpitng, me' mesgi'g ta'n teli pata'tegej."

¹² Ta'n tujiw Pilot ula nutgeg wejo'tg we'jitun ta'n tli iga'latal. Me' tetaqite'tg'p gisi iga'lan. Gatu na Lesui'paq apat sesgu'tijig, "Gatu gi'l iga'laj na ji'nm, mo gi'l Sisal witapal! Ta'n wen teli ugsualsit elege'witewin, negm getanatl Sisalal!"

[Sisal iganpugutuaji Lo'mewaq. Negmow ugtelege'witemual.]

¹³ Ta'n tujiw Pilot nutgeg ula glusuaqann, ela'la'titl Se'susal gujmug aq epa'sit nuji ilsuteget ugt'pung. Gun'teweiei 'msaqtaq ta'n ugt'pung eteg. (Lesui'pewigtug teluisig, "Gapata.") ¹⁴ Nige' ugtejegewei na'gweg gesg mnaq Siawa'tingewei atlasmutigisgug iga'nug. Mawi espe'g ula atlasmutigisgug. Na suel mewlia'gweg. Pilot telimaji Lesui'paq, "Ula na 'gtelege'witemuoq!"

¹⁵ Apaji sesgu'tijig, "Ne'po'q! Ne'po'q! Gujjiewto'q!"

Pilot pipanimaji, “Pualioq ni'n iga'lan 'gtelege'witemuoq ugjit gujjiewto'qsin?”

Iganpugultijig patlia'sg asitema'titl, “Pas'g newgte'jit elege'wit geggung't, na Sisal!”

¹⁶ Na tujiw Pilot iga'latl Se'susal ugpitnuaq ugjit gujjiewto'qsilin.

Se'sus gujjiewto't

(Matiw 27.32-44; Malg 15.21-32; Lu'g 23.26-43)

¹⁷ Glapis gisapsgna'titl. Na tujiw sma'gnisg nuje'wa'titl Se'susal. Tewa'la'titl 'gjigang pema'tulij uggujiewe'm. El'ta'jig glapis peita'jig na'te'l ta'n pempnigeg maqamigew teluisig, “Teliangamgug st'ge' waqan'tewatpat.” (Teluisig, “Golgota” Lesui'pewigtug.)

¹⁸ Etna na na'te'l gujjiewta'titl aq tapusiliji ji'n mug gujjiewta'tiji maw negm. Newgte'jit inaqaneg aq igtig patatujg aq negm Se'sus miawe'g.

¹⁹ Pilot ewi'gmu't'p gnugwaqan aq nasa'tut'p gujjieweigtug, “Se'sus Nasaletgewa'j, na Lesui'paq ugtelege'witemual.” Etna na ula ta'n ewi'gmu't'p.

²⁰ Pugwelgig Lesui'paq egitmi'tip ula muta na'te'l ta'n Se'sus etl gujjiewto't mo gnegtnugup 'gjigang. Gnugwaqan ewi'gas'g'p Lesui'pewigtug, Latinewigtug ta'n Lo'mewaq teli'sulti'tij aq Gli'gewigtug.

²¹ Na Lesui'peweiei iganpugultijig patlia'sg telima'titl Pilotal, “Mut wi'gmu, ‘Lesui'paq ugtelege'witemual.’ Gatu ewi'gmu't'p, ‘Ula ji'nm teluet, Ni'n na Lesui'paq ugtelege'witemual.’ ”

²² Pilot asitemaji, “Ta'n goqwei gis wi'gm siawtej.”

²³ Ta'n tujiw sma'gnisg gisi gujjiewta'titeg Se'susal wesua'tua'tij utapsunn aq ne'w

nasgwa'tatultijig, te's pugwei ugjit te's sma'gnis. Pas'g newgte' pugwei esgwiaq, na ugpitu'gunml pita'qal maqotl. Newgti mse'litl ta'n teli gnuatasilij. ²⁴ Sma'gnisg telimultijig, “Tlia mu suisgina'tuaq, gatu laqatinej ugjit 'gji'jianenu ta'n wen 'msntew.” Ula wet tliaqap ugjit tlian ta'n goqwei Gjinisgam ugtwi'gatigng gis wi'gas'g'p, “Tel nasgwa'tatultipni nutapsunn te's pugwei ugjit negmow aq elaqatipnig ugjit 'ntgotml ta'n newgtinse'g.” Na ula sma'gnisg tela'taqatiji.

²⁵ Gaqamultijig gigjiw Se'sus uggujiewe'm, ugg-witl, aq uggwitl wijigatijig e'pilitl, aq Mali, Gliopas ugte'piteml, aq Mal Matle'n. ²⁶ Se'sus nemiatl ugg-witl aq na unaqapeml ta'n gesalatl, gaqamijig. Na tujiw telimatl uggwitl, “Giju' nige' weja'tegemg, tli ugsua'l nnaqapem st'ge' 'ggwis.”

²⁷ Aq matgwetuatl unaqapeml aq telimatl, “Tli angweiw 'ngij 'st'ge' 'ggij.” Weja'tegemg na ajiet ji'nm enma'latl wiguaq, wigilin.

Se'sus ta'n teli np'g'p

(Matiw 27.45-56; Malg 15.33-41; Lu'g 23.44-49)

²⁸ Se'sus geitoq 'ms't goqwei nige' gaqa'toq, teluet, “Getu samqwai.” Glaman tliatew ta'n telueg'p Gjinisgam ugtwi'gatigng.

²⁹ Samqwano'q eteg'p waju'elitl wisqe'g moqopa'q. Wetgapa'tu'tij 'spanj moqopa'qigtug iga'tu'titl nipispaqanigtug wejiaq miti's teluisig isop aq elasga'tua'tij Se'sus ugtung. ³⁰ Ta'n tujiw Se'sus wett'geg na tujiw teluet, “Gaqa'tuaneg.” Matgwa'toq un'ji aq iga'latl ugjiqamitl aq apaja'litl Nisgamewigtug. Na nepg.

Se'susal uggamlamun gigjiw sapalgaita'tl

31 Etna na na'gweg ta'n ilajugtmij atlastmutigisgug, na igtig na'gweg mawi espe'g atlastmutigisgug, Lesui'paq mo puatmi'tigup 'npuinu'g gaqapijultilin gujjieweigtug na na'gweg. Etna na ugjit pipanima'titl Pilotal ignmuin ugsma'gnismg tmte'muanew na ji'nmug uggwatural glaman jaqali np'taq aq na tujiw 'npuinu'g nisa'lugsinew. 32 Toqo Pilot elgimaji ugsma'gnismg. Na sma'gnisg el'ta'jig aq temte'mua'titl amgwesewei ji'nmul uggwatl aq maw igtigl ji'nmul. gitg ta'nig gujjiewto't'pnig maw Se'susaq. 33 Gatu ta'n tujiw iga'titeg Se'susal, nemia'titl gis neplitl aq mu temte'mua'tigul uggwatl. 34 Gatu newgte'jit sma'gnis espo'qwas'g sapaqqata'tl Se'susal gigjiw uggamlamung ugtassuign aq na smtug mal'tew aq samqwan tewijuig. (35 Ni'n nemituap ta'n tujiw gis tliaq aq giasgiwewei telimuloq glaman 'gtlams'tmultoqs'p. Geitu gigwaji agnutmuloq aq gis lita'sualitoqs'p.) 36 Na ula wet tliaqap ugjit tlian ta'n goqwei gis wi'gas'g'p Gjinisgam ugtwi'gatigng: “Je ma newgte'gtn ugtwaqan'tem tmta's'gtug.” 37 Ap igtig telueg Gjinisgam ugtwi'gatigng: “Na mimajuinu'g angama'tital negm ta'n sapaqqato't'p.”

Utqotala'titl Se'susal

(Matiw 27.57-61; Malg 15.42-47; Lu'g 23.50-56)

38 Ta'n tujiw ula gaq tliaq, So'sep ta'n tleiwip na gutanji'j teluisig Alimatia, pipanimatl Pilotal, gisi ugsua'lan Se'susal. (So'sep getlams'tuatl Se'susal. Gatu mo al wije'wagupnn muta mo sangewite'lmagwi Lesui'paq iganpugultijig.) Na

Pilot telimatl gisi ugsua'tuatew wa'qi aq So'sep eliet aq ejigla'tuaj. ³⁹ Nigotimus na negm ta'n amgweseweieg nat nmiapnn Se'susal newgtejgeg wela'gweg, wije'watl So'sepal. Enma'toqol, wel-jema'gewei, wiaqiaqal mul aq alos. Na'tami teligsug gasgiptnnaqan 'ngatign. ⁴⁰ Na tapusi-jig ji'n mug wesua'la'tij Se'susal aq oqonisgwepilmua'tij atla'wegnigtug wejitas'g linen, maw wel-jema'gewei. Na Lesui'paq ula tela'taqatijig ugjit gisgaja'lanew npuinu'l utqutalugsin. ⁴¹ Eteg na'te'l, ta'n Se'sus etl ne'po't iga'taqan. Na na'te'l eteg pilei utqutaqan ta'n menaq wen el sma'lam'g. Gun'tew sapaq'e'g i' tli utqutala'tiji. ⁴² Etna na na'gweg gesgmnaq atlasmutigisgug iga'nug, aq na utqutaqan gigjeteg'p. Etna na ugjit elsma'la'titl Se'susal na'te'l.

20

Na sigue'g utqutaqan

(Matiw 28.1-8; Malg 16.1-8; Lu'g 24.1-12)

¹ Na toqo tujiw aqantie'umg egsitpu'g, ge's me' oqonitpa'q, Mal Matle'n eliet utqutaqanigtug aq nemitoq na gun'tew gis jigla'tas'g ta'n weji pisgweta'n. Pisgwapa'sit aq mo nemitug Se'sus wa'qi tami. ² El'tugwi'g ugjit we'jian Simon Pie'l aq ni'n. Telimugsieg, "Gisi ugsua'la'titl Gjisaqamawul utqutaqanigtug aq mu gejiaqig ta'n iga'la'titeg!" Na.

³ Na tujiw Simon aq ni'n Sa'n el'tugwi'meg utqutaqanigtug nat nmitunen tlian. ⁴ Igantesgaq Pie'l aq tmg iga'i. ⁵ Waqjua'si aq pisgwapa'si aq nemitu atla'wegnn gatu mo siaw pisgwa'w. ⁶ Ta'n

tujiw Simon Pie'l iga'teg smtug siaw pisgwa't aq nemitoq atla'wegnn etegl. ⁷ Na atla'wegn, ta'n ajijgopiteg'p Se'sus un'jig aq maw ugsisgug gigto-qopiteg'p gmetug ta'n igtigl atla'wegnn etegl. ⁸ Na tujiw elt ni'n pisgwa'si aq nemitu aq getlams'tm unagien. (⁹ Glapis na tujiw mo nestasiweg Gjinis-gam ugtwi'gatign tluen apaji mimaju'etew.) ¹⁰ Na tujiw apajinmita'ieg.

Se'sus musgalsitl Mal Matle'nal
(*Matiw 28.9,10; Malg 16.9-11*)

¹¹ Gatu Mali eliet aq gaqama'sit gujmug utqutaqanigtug atgitemit. Me' etltemit oqolomgwa'sit aq pitapa'sit utqutaqanigtug. ¹² Na'te'l nemiaji tapusiliji ansale'wilijig wape'gna'miliji, pemgopiliji ta'n Se'sus wa'qi eteg'p. Ansale'wijig astugopijig. Newgte'jit epit ta'n un'jig eteg'p aq igtig ta'n uggwatl eteg'pnn. ¹³ Pipanima'titl, "E'pit, goqwei weji atgitemin?"

Asitemaji, "Gis jigla'la'titl Gjisaqamawul aq mo gejiagiq ta'n la'la'tital!"

¹⁴ Ta'n tujiw gaq tlueteg ula, gawasgapugua'sit aq nemiatl Se'susal gaqamilitl, gatu mo gejiagul negmewilin. ¹⁵ Se'sus pipanimatl, "Tu's, goqwei weji atgitemin? Wen ta gi'l algwilat?"

Mal Matle'n tel'ta'sit negm na nuji ango'tmlij iga'taqan. Na wet tlimatl, "Saqamaw, gatu gi'l gis jigla'lj, tlimi ta'n iga'l't'p aq ni'n nemisgua's."

¹⁶ Se'sus ewi'tmuaj ugwisunm teluet, "Mali!"

Smtug gigto'qopugua'sit aq tetpaqi angamatl aq teluet Lesui'pewigtug, "Laponi!" telueg, "Nujig-ina'muet."

¹⁷ Se'sus telimatl, “Mut sama'liw! muta menaq apaja'siw Nujjewigtug. Gatu lia nnaqapemg aq tlim ugjit ni'n, ‘Apaja'si Nujjeg aq gilew Gujuuow, Ntnisgamum aq Gnismemuoq.’”

¹⁸ Na tujiw Mal Matle'n eliet aq telimaji Se'sus unaqapemg, “Gis nemi'g Gjisaqamaw.” Na tujiw telimaji ta'n gis tlimt'pnn.

Se'sus neialsit unaqapemewigtug

(Matiw 28.16-20; Malg 16.14-18; Lu'g 24.36-49)

¹⁹ Aqantie'umg wela'gw unaqapemg mawtes-gatultijig aq apt'sqa'mi'tipnn ga'qann muta jipala'tiji Lesui'paq iganpugultijig. Jiniw Se'sus gaqamit maw negmow. Teluet, “Wantaqo'ti i'tt'j 'ggamlamunuaq.” ²⁰ Ta'n tujiw gis tlueteg ula, musga'tuaji ugpitnn aq ugtassuign. Na tujiw unaqapemg welgwitgl uggamlamunual ta'n tel nemia'tij Gjisaqamawul. ²¹ Ap Se'sus telimaji, “Ignmuloq wantaqo'ti 'ggamlamunuaq. Ta'n Nujj petgimip, ap ni'n elgimuloq.” ²² Na ula teluep aq putuomaji aq telimaji, “Ignmuloq Wejuli Nisgam. ²³ Apigsigtmuoq mimajuinu'g ugtlue'utiwaq na apigsigtas'gtetal. Gatu mo apigsigtuawoq, na ma apigsigtas'gtunugul.”

Se'sus aq Tuma

²⁴ Newgte'jit unaqapeml Tuma, (telui'tut na 'Tqope'j), mo eimu'gus ta'n tujiw Se'sus pegisingeg. ²⁵ Glaman igtigig unaqapemg telima'titl, “Nemi'gt't'p Gjisaqamaw!”

Tuma telimaji, “Mu nemituan ta'n eteg'pnn plegu'l ugpitng aq iga'tuan 'ntlaign ta'n plegu'l eteg'pnn aq 'npitn ugtassuign, ma 'gtlams'tmu.”

²⁶ Aqantie'uti gis pmiaq, unaqapemg ap mawtesgatultijig aq Tuma wijitgweiwaji. Na ga'qann apt'sqqa's'gl. Gatu Se'sus jiniw gaqamit aq teluet, "Igmuloq wantaqo'ti 'ggamlamunuaq." ²⁷ Na tujiw telimatl Tumaal, "Tet iga'tu 'gtluign aq angaptmui 'npitnn. Jugwasga'tu 'gpitn aq iga'tu 'ntassuign. Pun megte'n aq 'gtlams'te'n!"

²⁸ Tuma telimatl, "Gjisaqamaw aq 'Ntnisgammum!"

²⁹ Se'sus telimatl, "Nige' getlams'tmn muta gis nemi'n. Gjinisgam gisa'lataq ulgwiujultinew ta'nig getlams'tmu'tijig je we'gaw menaq nemi'gwig."

Etna na ula ugjit weji wi'gas'g ula wi'gatignigtug

³⁰ Se'sus pugwelgl 'lgowaqan mesgi'gl elugwatgl unaqapemg ugsisguaq ta'n mo ewi'gas'gt nugul ula wi'gatignigtug. ³¹ Wegla ewi'gas'gl glaman 'gtlams'tmultoqs'p na Se'sus Nujiugs'tawi'wet, ta'n Gjinisgam petgimapnn ugjit ilgwenan ugmimajuinung, Gjinisgam uggwisl. Ta'n teli gtlams'tmoq uggwisunmg 'msntoqs'p iapjiwewei mimajuaqan wa'so'q.

21

Se'sus neialsit elui'gneg te'siliji unaqapemg

¹ Ta'n tujiw wegla gis tliaq Se'sus 'mjit newgt neialsit aq unaqapemg nemi'jig gigjiw na qospem teluisig Galali (Taipilias). Na tel neialsit. ² Na Simon Pie'l, Tuma (ta'n telui'tut, 'Tqope'j), Nataniel ta'n tleiwit na gutan Gena, Galaliewa'gig, Sepeti uggwisg, aq tapusijig igtigig Se'sus unaqapemg

mawi ultesgatultieg'p ni'n aq 'nsis Ji'mej. ³ Simon Pie'l telimugsieg, “Naji usgei.”

Teling'tt, “Wije'ultesnen.” El'ta'ieg aq tepita'ieg ugtuluow. Gatu ta'n tel pita'q wela'gw mo goqwei ne'pa'tueg. ⁴ Wejgwapniaq, Se'sus gaqamit gigjiw samqwanigtug. Nemi'g'tt ji'nm gaqamit jajigtug qospem gatu mo nenuaqatt ta'n wenij. ⁵ Ssegwalugsieg, “Nitaptut, Me' tali usg'tioq?”

Na teli asitem'g't, “Lpa mo goqwei ne'pa'tueg.”

⁶ Na tujiw teluet, “Iga'lug inaqaneg 'gta'pimuog 'gtluaq aq pugwelgig 'msnatoqs'p.” Na tela'taqatieg'p aq mo gis tepo'laqatt'p 'nta'piminen 'ntulnaq muta wesam pugwelgig nme'ji'jg.

⁷ Na tujiw teling Pie'l, “Gjisaqamawminu na!” Ta'n tujiw nutgeg na Gjisaqamawilin, Pie'l nasa'latl ugtatla'im (pitu' pija'latl ugpita'qawe'l), paqasi unaqiet aq na'taqama'q. ⁸ Na esgwieieg siawqatmu'tieg 'ntulnaq, aq na'taqama'l'g't waju'et 'nta'piminen. Mo amasenugup sitmug pas'g na'tami si'st gasgiptnnaqan leppie. ⁹ Ta'n tujiw gis na'taqamita'ieg, nemitueg nugsaqatal me' pugtewigl aq nme'jig etloqsijig aq pipnaqann. ¹⁰ Se'sus telimugsieg, “Jugwa'lug alt nme'jig ta'n gisi msnoqopnig.”

¹¹ Simon Pie'l eliet samqwanigtug aq na'taqama'tejimatl a'pi'l sitmug. Egimaji nme'jig ta'n mesginniji aq newgt gasgiptnnaqan jel na'nisga'q jel si'st te'silitl aq je mo 'nta'piminen sewisgina'sigup. ¹² Se'sus teluet, “Jugwita'gw aq egsitpu'gwatalultinej.” Aq mo wen ta'n te'sieg gisite'tmug pipaniman ta'n wenij, muta

geji'g'tt'p negm na Gjisaqamawin. ¹³ Na tujiw Se'sus ela'mugsieg pipnaqan aq nme'ji'jg aq 'ms't mawatalultieg.

¹⁴ Na ula si'stewei Se'sus neialsit aq nemi'g'tt ta'n tujiw gisi npliteg aq minunsiteg.

Se'sus aq Pie'l agnutmajig

¹⁵ Ta'n tujiw gaq g'satalultieg, Se'sus pipanimatl Simon Pie'lal, “Simon, Sa'n uggwisl, me' 'gjitmi gsalin je mu ula negmow ta'n teli gsalj?”

Asitematl, “E'e, Gjisaqamaw. Geitu'n gesalul.”

Se'sus telimatl, “Ango'tmui 'ntjijgluewji'jmg.”

¹⁶ Tapuwei Se'sus pipanimatl, “Simon, Sa'n uggwisl, gesalin?”

Asitematl, “E'e Gjisaqamaw, amuj geitu'n gesalul.”

Se'sus asitematl, “Ilgwenmui 'ntmimajuinung pa wije i aq ta'n wen gigji angweiwaji ugji'gluewjmg.” ¹⁷ Ap si'stewei Se'sus pipanimatl, “Simon Sa'n uggwisl, gesalin?” Pie'l ewlgwijing aq asgaiut'p ta'n tujiw ap Se'sus pipanimateg si'stewei, “Gesalin?” aq telimatl, “Gjisaqamaw geitu'n gi'l 'ms't goqwei. Geitu'n gi'l ta'n teli gsalul!” Se'sus telimatl, “Ango'tmui ntjijgluewjmg.” ¹⁸ Ta'n tujiw maljewe'juineg gis tela'teget'p ta'n teli gsatmu't'p aq elie't'p ta'n tel puatmn gatu ta'n tujiw gisigu'en lasgattes 'gpitnn aq nat wen piluei gl'pilmuatal aq la'lultaq ta'n mo getu liewn. Teli aq telimuloq. (¹⁹ Se'sus na ula telimapnn ugjit gnuatuan Pie'lal ta'n tli np'tew ugjit gepmitelman Nisgamal.) Na tujiw Se'sus telimatl, “Majulgwali ni'n.”

Se'sus aq Sa'n

²⁰ Pie'l gigtoqopa'sit aq nemiatl 'gpaqamg igtigl gawasgulapa'sin unaqapeml ta'n Se'sus gesalatl, na negm ta'n elagwasipnn Se'susal ta'n etlatalultieg aq pipanimapnn, "Gjisaqamaw wen 'ntuisgalultew?" ²¹ Ta'n tujiw Pie'l nemi'teg pipanimatl Se'susal, "Gatu taliatew ugjit negm?"

²² Se'sus asitematl, "Jijuaqa pualg siawa'sin glapis apaja'sian. Mut sespete'tmu! Awna ango'te'n aq majulgwali ni'n!"

²³ Ula a'tugwaqan al se'sa'sg ta'nig majulgwala'titl Se'susal, na ula unaqapeml ma 'npligul. Gatu Se'sus mo teluegup ma negm npug. Teluep, "Pualg negm siawa'sin glapis apaja'sian, goqwei ali 'gtu 'gji'tun?"

²⁴ Ni'n na unaqapeml ta'n nemituap ta'n teliaq, aq ewi'gmapnn ula wi'gatignigtug. 'Ms't geitu'g ta'n tel wi'gmapnn, na teliaqap.

Ugtejgewe'l glusuaqann

²⁵ Se'sus pugwelg'pnn ta'n goqwe'l tela'teg'pn. Pa na 'ms't ewi'gas'gsn mo etlite'tmu 'ms't gis gunas'gtn ula ugs'tqamu. Na 'ms't.

Gelulg Glusuaqan: Gisiteget Agnutmugsi'gw Mi'kmaq: Mi'kmaq New Testament New Testament only

copyright © 2003 Canadian Bible Society

Language: Mi'kmaq

Translation by: Canadian Bible Society

Mi'kmaq New Testament About Mi'kmaq

Mi'kmaq is an Eastern Algonquian language, spoken by the Mi'kmaq First Nations people indigenous to Canada's Maritime Provinces and the Gaspé Peninsula of Quebec, with some dialects extending into Maine in the U.S. The nation has a population of about 40,000, of whom nearly 11,000 speak the Mi'kmaq language. Once written in Mi'kmaq hieroglyphic writing, it is now written using mostly letters of the standard Latin alphabet.

About This Translation

This is a translation of the New Testament in the Mi'kmaq dialect spoken in Quebec. The translation was coordinated under the auspices of the North American Branch of the Summer Institute of Linguistics. If you are interested in obtaining a printed copy of this Bible, please contact the Canadian Bible Society at <http://www.biblescanada.com>.

Copyright Information

The New Testament in Mi'kmaq © 1998 Canadian Bible Society

The text of the New Testament in Mi'kmaq that appears in this electronic format or website is for personal use only.

Up to five hundred (500) verses of the Bible text in any form (written, visual, electronic or audio) may be quoted without permission. The quoted verses may not be more than 50% of a complete book of the Bible, or more than 25% of the total text of the work in which they are quoted. Prior written permission must be obtained for any other use of the text. Copyright acknowledgement must in all cases appear on the title or copyright page.

For more information on copyright conditions or to apply, visit <http://www.biblesociety.ca/copyright>

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

01b2c1f8-15e5-5274-84ee-867154576051